

BOTKYRKA
LÅNGT
IFRÅN LAGOM
BOTKYRKA

ÅRSREDOVISNING

2022

BOTKYRKA
KOMMUN

INNEHÅLL

Årsredovisningen är främst kommunstyrelsens rapport till kommunfullmäktige, men den vänder sig också till Botkyrkas invånare, kreditgivare, leverantörer och partner. Här kan du läsa om kommunfullmäktiges mål för 2022, hur målen uppfyllts och hur skattepengarna används.

Inledning

Här kan du läsa kommunstyrelsens ordförande Emanuel Ksiazkiewicz förord och lite om året som gått.

Förord – Ett starkt Botkyrka i en oviss tid	3
Året i bilder	4

Förvaltningsberättelsen

Här presenteras kommunens organisation och en översiktlig beskrivning av hur kommunfullmäktiges styrning hänger ihop – från kommunfullmäktige till nämnder, förvaltningar och enheter.

Förvaltningsberättelsen innehåller uppföljning av de 18 utvecklingsmål som kommunfullmäktige fastställt. I förvaltningsberättelsen hittar du också en ekonomisk redogörelse och analys av 2022. Där beskriver vi det ekonomiska resultatet för kommunen, verksamhetens kostnader och intäkter, investeringar och upplåning samt andra viktiga förhållanden och händelser som påverkar kommunens planering och uppföljning.

Kapitlet avslutas med ett personalavsnitt om kommunens medarbetare och ett avsnitt om förväntad utveckling.

Översikt över verksamhetens utveckling	10
Den kommunala koncernen	12
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk hållning	16
Händelser av väsentlig betydelse	19
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	20
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	22
Finansiella mål.....	23
Uppföljning av kommunfullmäktiges mål.....	24
Ekonomisk analys.....	39
Balanskravsresultatet	45
Väsentliga personalförhållanden	47
Förväntad utveckling	50

Ekonomiska sammanställningar

I detta avsnitt hittar du de ekonomiska sammanställningarna. Här redovisas räkenskaperna som enligt Lagen om kommunal bokföring och redovisning omfattas av resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys inklusive noter och de redovisningsprinciper som tillämpas. Redovisningen sker för kommunen och den kommunala koncernen i sammanställda räkenskaper.

Avsnittet innehåller också drift- och investeringsredovisning för nämnderna. I avsnittet lämnas också information om bolagens ekonomiska ställning med några nyckeltal.

Resultaträkning	52
Kassaflödesanalys	52
Balansräkning	54
Nothänvisningar	56
Sambandet mellan de ekonomiska sammanställningarna, översiktlig beskrivning	77
Principer för ekonomistyrningen.....	77
Internredovisningsprinciper.....	77
Driftredovisning	78
Investeringsredovisning	82
De kommunala bolagen – ekonomiskt utfall	83

Uppföljning utifrån ett hållbarhetsperspektiv

I det här kapitlet hittar du uppföljningen av *Ett hållbart Botkyrka*. Vi går igenom arbetet med kommunens sex hållbarhetsutmaningar.

Ett hållbart Botkyrka	86
Botkyrkaborna har egenmakt genom arbete.....	87
Botkyrka – vår plats.....	89
Utbildning är grunden i Botkyrka.....	90
Klimat- och miljösmart Botkyrka.....	91
Botkyrkaborna är friska och mår bra.....	92
Tillsammans för sammanhållning och demokrati i Botkyrka.....	93

Revisionsberättelse

Här hittar du kommunens revisorerers revisionsberättelse för 2022.

Revisionsberättelse	94
----------------------------------	----

”Botkyrka kommun ska vara en möjliggörare för dig”

Botkyrka är din kommun

Kommunen arbetar för oss som lever här, vi ska se till att våra barn går i en förskola som väcker nyfikenheten och lusten att lära, en skola som ger barnen kunskaper för livet, fritid för gemenskap, upplevelser och hälsa. När du blir äldre ska du vara trygg med att du får en omsorg som du är nöjd med. För att lyckas måste vi jobba tillsammans: kommun, föreningsliv, näringsliv och Botkyrkabor. Så skapar vi det Botkyrka vi vill ha. För mig som kommunstyrelsens ordförande är det dig allting handlar om. Allt vi gör syftar till att göra Botkyrka till en ännu bättre plats för dig att bo, leva, verka och utvecklas i.

Tryggheten ska vara självklar i Botkyrka. Vi ska arbeta brottsförebyggande tillsammans med polisen och andra samhällsaktörer. Framtidstro är lika viktig som känslan av trygghet. Kommunen ska vara möjliggöraren för att du och andra ska kunna rusta sig under livets olika skeenden: undervisning i svenska för de som behöver, stödet som fordras när livet är som svårast, aktiva arbetsmarknadsinsatser för ett liv med egenmakt.

Ordning och reda skapar framtidstro

När det blåser som allra mest i omvärlden och ekonomin för hushåll och kommuner blir knappare är det avgörande att vi spenderar våra skattepengar effektivt. Därför har vi påbörjat ett ordentligt utvecklingsarbete för att skapa ordning och reda i kommunen. Det gäller styrningen och ekonomin såväl som investeringar och kvaliteten i välfärden. Resultatet i budgeten för 2022 är positivt och vi lyckas hålla ner den kommunala låneskulden med en hög grad av självfinansiering.

Kommunens viktigaste resurs är våra medarbetare och vi investerar i kompetensutveckling för att stärka kvaliteten i våra verksamheter. Alla vi som verkar i kommunen ska vara öppna, ansvarstagande, modiga och energiska.

Botkyrka är porten till Stockholm

Botkyrka kommun växer och vi har unika möjligheter som Sveriges mest interkulturella kommun. Förbifart Stockholm och tvärförbindelse Södertörn kommer att förbättra vårt läge och betydelse i regionen. Botkyrka blir en än mer attraktiv plats för företag och samhällsservice att etablera sig på. Södra porten – ett av regionens viktigaste utvecklingsområden – kommer på sikt att ge upp till 4000 nya jobb i Botkyrka. Allt fler företag etablerar sig runt om i kommunen och stora bostadsprojekt är på gång. Totalt rör det sig om 1250 nya bostäder. Samtidigt vill vi bygga ett samhälle med hållbara perspektiv – ekonomiska, ekologiska och sociala.

Stort tack!

Avslutningsvis vill jag rikta ett stort tack till alla Botkyrkabor, företagare och medarbetare som gör vårt Botkyrka till en fantastisk kommun.

FOTO: KALLE HINDRIKES

” Allt vi gör syftar till att göra Botkyrka till en ännu bättre plats för dig att bo, leva, verka och utvecklas i.”

Emanuel Ksiazkiewicz,
Kommunstyrelsens ordförande (S)

Medborgarna i fokus

2022 var ett händelserikt år som bjöd på framsteg och nya satsningar.

400

nya medborgare firades i Hågelby

Tal, sång, diplom och jordgubbstårta! Den 6 juni firades över 400 nya svenska medborgare högtidligt i Hågelby. Över 1 500 personer ville se sina nära och kära ta emot diplom under medborgarskapsceremonin. Välkommandet inleddes med tal av bland andra kommunfullmäktiges ordförande Marcus Ekman (S).

Förväntansfull stämning i Hågelbyparken när Marcus Ekman delade ut diplom.

FOTO: KATJA SENER

FOTO: GUNILLA ROTH

Digital inkludering i fokus på Mötesplats Alby.

Unga lär seniorer surfa

På Mötesplats Alby för seniorer, som slog upp dörrarna i april, har det blivit många fina möten mellan ungdomar och seniorer från Botkyrka.

– Förut tyckte jag att allt digitalt var så svårt. Jag har haft mycket nytta av de här träffarna och de har väckt ett intresse att få lära mig ännu mer, säger senioren Maria Mendoza.

FOTO: MARIANNE WLADIS

589

förslag lämnades in av boende i årets Botkyrkadialoger, de första fysiska efter pandemin.

Välkommen korvpaus för syskonen Ivar, 7 år, och Majken, 4 år, som deltog både i skräpplockardagen och Botkyrkadialogen på Tullinge torg en lördag i april 2022.

Vacker vy över Fittja Äng.
FOTO: JVAB

Nya dagvattenparker skapar stadsoaser

De nya dagvattenparkerna Lottalund och Fittja Äng är inte bara framsynta miljöåtgärder för att rena dagvatten och att säkra vårt dricksvatten. De ger också Botkyrkaborna nya avkopplande stadsmiljöer med gångstråk, regnskydd, utegym, grill- och sittplatser.

Medalj igen – Botkyrkas näringsliv blomstrar!

För sjunde året i rad prisades Botkyrka och tog hem **silvret för Bästa tillväxtkommun 2022** i Stockholms län. **Årets företagare** i Botkyrka 2022 blev Serdar Öztenar, VD för Bosphorus AB. Företaget driver en modern och hållbar matfabrik i Lovisebergs industriområde och tillverkar cirka fem miljoner färdigrätter per år som de levererar till hela landet.

Ovan: Årets företagare i Botkyrka Serdar Öztenar (till vänster) tar emot pris av näringslivschef Martin Andalousi.

FOTO: MARTIN FORSBERG

Tv: Botkyrkas gruppledare köar utanför vallokalen. Från vänster: Dag Ahlse (C), Mats Einarsson (V), Niklas Gladh (MP), Stina Lundgren (M), Ing-Marie Viklund (L), Ebba Östlin (S), Stefan Dayne (KD) och Martin Inglot (SD).

FOTO: KATJA SENNER

Gruppledarna röstade tillsammans i valet

När förtidsröstningen öppnade den 24 augusti gick nästan alla partiets gruppledare i Botkyrka till valurnan och förtidsröstade tillsammans. Detta för att stå enade för rätten till fria demokratier och för att uppmärksamma att det även var Ukrainas självständighetsdag. Och naturligtvis för att också påminna alla Botkyrkabor om att rösta!

Vänd för fler framsteg under året!

ÅRET I BILDER

Elever på Tunaskolan uppskattar att kunna starta skoldagen med frukost tillsammans med kompisarna.

FOTO: CRISP

Ett viktigt mål mat!

Alla Botkyrkas grundskolor erbjuder gratis frukost till eleverna.

Gratis skolfrukost ger god energi

Sedan vårterminen 2022 erbjuder alla kommunala grundskolor i Botkyrka gratis frukost till eleverna. Forskning visar att elever som äter frukost presterar bättre i skolan och målet är att morgonmålet på sikt ska bidra till bättre skolresultat.

Mikael Hedström, vd för Ragn-Sells Treatment & Detox skakar hand med kommunstyrelsens dåvarande ordförande Ebba Östlin (S).

Tömt!

48 000 ton

avfall bortfraktat!

Avfallshögen i Kassmyra nu ett (trist) minne blott. I början av februari avslutade entreprenören Ragn-Sells arbetet och sammanlagt kördes cirka 48 000 ton avfall bort. Därmed var också brandrisken över. "En viktig dag för Botkyrka", sa Ebba Östlin, kommunstyrelsens dåvarande ordförande.

FOTO: KATJA SENER

FOTO: ELISABET FRANSSON

FOTO: JONAS BILBERG

Hoppborgen var ett populärt inslag under Norsborgsdagen.

Trio namngav grundskola

Cirka 1 000 elever ska gå i den helt nya grundskolan som ska stå klar 2025 i Hallunda-Norsborg. Under året utlystes en namntävling för skolan och inte mindre än 300 bidrag kom in. Det vinnande bidraget blev Eleonoraskolan och de tre vinnarna i namntävlingen hade oberoende av varandra inspirerats av den historiska personen Eleonora Liljencrantz.

Folkfest på Norsborgsdagen

Mängder av besökare, härlig stämning, underbara uppträdanden, trevliga lekar och massor med god, hemlagad mat från olika kök. I september var det återigen dags för Norsborgsdagen efter ett långt pandemiuppehåll. Alla besökare och tjugo samverkansparter gjorde tillsammans med Botkyrka kommun Norsborgsdagen till en succé.

Socialarbetare Nawal Ablouh deltog i socialförvaltningens kampanj som ambassadör.
FOTO: MARIA ROSENLOF

Kampanjfilmen visades bland annat på digitala skärmar i kollektivtrafiken.

Storsatsning på socialtjänsten

Den politiska majoriteten i Botkyrka kommun möjliggjorde ytterligare 15 tjänster inom socialnämndens verksamheter under året. Syftet var att förbättra socialarbetarnas arbetsmiljö. Det för att öka kvaliteten i utredningar och hjälpen till Botkyrkabor som är i behov av socialtjänstens stöd. I samband med satsningen utformades en rekryteringskampanj där medarbetarna hade en viktig roll som ambassadörer.

Vänd för ännu fler viktiga och positiva händelser!

ÅRET I BILDER

Fri simskola lockade många

Nästan 300 barn och flera vuxna deltog i kostnadsfria simskolor på våra utebad. För andra sommaren i rad utbildades unga Botkyrkabor och anställdes som badvärdar för att informera om säkert badande och öka simkunnigheten i kommunen.

Populär aktivitet för badsugna.

300

barn och flera vuxna deltog i kostnadsfria simskolor på Botkyrkas utebad i somras.

FOTO: LINUS SÖDERLING

Julian Khalaf, 17 år, arbetar förebyggande mot gatuvåld genom föreläsningar.

FOTO: KATJA SENER OCH ELISABET FRANSSON

De fick Adrianastipendiet

Vi får aldrig glömma Adriana som sköts till döds endast 12 år gammal, vid en bensinmack i Norsborg den 2 augusti 2020. Till hennes minne arrangeras Blomtåget årligen och under 2022 instiftades Adrianastipendiet för att stötta människor och organisationer som arbetar för ett vålds- och brottfritt Botkyrka. De första pristagarna blev Nattvandrarerna och Julian Khalaf.

Under året arrangerades också utställningen *När vi inte längre kan gråta*, tio berättelser om sorgen som blir kvar efter en dödsskjutning. Utställningen visades i Botkyrka konsthall, i samarbete med nätverket Kollektiv sorg, och fick stor uppmärksamhet.

Allan Göransson och Linnea Israelsson mötte ministrarna Astrid Krag (tv) och Lena Hallengren i en match i Tovertafel.

FOTO: GUNILLA ROTH

Ministrar utmanades i motorisk förmåga

Socialministrarna Lena Hallengren (S) och Astrid Krag (Danmark) besökte vård- och omsorgsboendet Tunängen i augusti. Där bjöds på en match i Tovertafel – ett interaktivt spel som tränar både motorisk och kognitiv förmåga. Utöver kommunens hälsofrämjande satsningar inspirerades ministrarna också under dagsbesöket av Botkyrkas breda våldspreventiva arbete, från förskolesatsningar till avhopparverksamhet.

FÖRVALTNINGS- BERÄTTELSE

Här hittar du information om förvaltningen av kommunen och den kommunala koncernen. Förvaltningsberättelsens rubriker utgår från de krav som finns i rekommendation från Rådet för kommunal redovisning.

Årets resultat är
mycket positiva.

FOTO: MAGNUS LIAM KARLSSON

Översikt över verksamhetens utveckling

Sid 10

Den kommunala koncernen

Sid 12

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Sid 16

Händelser av väsentlig betydelse

Sid 19

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamhet

Sid 20

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Sid 22

Finansiella mål

Sid 23

Uppföljning av kommunfullmäktiges mål

Sid 24

Ekonomisk analys

Sid 39

Balanskravsresultat

Sid 45

Väsentliga personalförhållanden

Sid 47

Förväntad utveckling

Sid 50

Översikt över verksamhetens utveckling

Befolkningen i Botkyrka ökade med 65 personer 2022, vilket är den lägsta siffran på nästan 30 år. Befolkningsökningen har varit svag sedan pandemin började 2020.

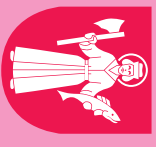
Årets resultat för koncernen och kommunen är mycket positiva. Resultatet avser i huvudsak kommunen och Botkyrkabyggen AB. Kommunens nettokostnader visar en större ökning under 2022 jämfört med de två senaste åren. Orsakerna till detta är flera men till stor del handlar det om att verksamheter och aktiviteter har öppnat upp efter

pandemin, nybyggnation av en skola och lägre intäkter kopplade till exploateringsverksamheten.

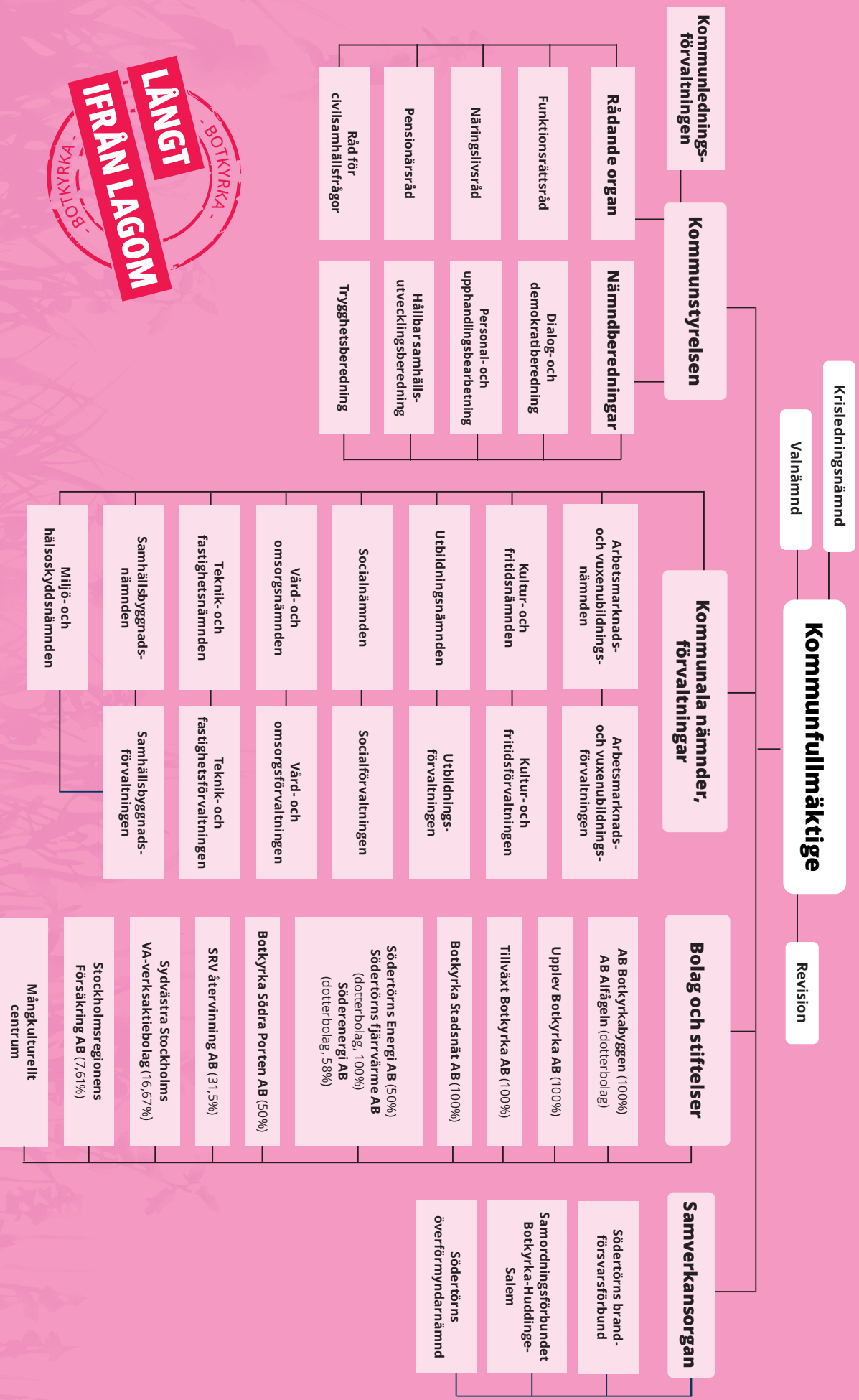
Kommunkoncernens nettoinvesteringar har för perioden 2018–2022 överstigit 1 000 miljoner kronor per år, 1 340 miljoner kronor för 2022. De stora positiva resultaten för 2020–2022 innebär en högre självfinansieringsgrad av investeringarna för dessa år. Soliditeten för koncernen inklusive ansvarsförbindelsen för pensioner har legat ganska stabilt på en nivå på drygt 30 procent de senaste åren.

Tabell 1. Översikt över verksamhetens utveckling

Koncernen Botkyrka kommun	2018	2019	2020	2021	2022
Årets resultat, miljoner kronor	184	218	370	452	473
Nettoinvesteringar, miljoner kronor	1 075	1 414	1 050	1 074	1 340
Självfinansieringsgrad, procent	58	48	81	87	76
Tillgångar, miljoner kronor	12 345	14 103	14 750	16 067	17 298
Skulder och avsättningar, miljoner kronor	6 905	8 401	8 672	9 493	10 622
Soliditet inklusive kommunens pensionsförpliktelser, procent	32	30	32	32	31
Antal årsarbetare	6 542	6 581	6 474	6 377	6 443
Botkyrka kommun, nyckeltal	2018	2019	2020	2021	2022
Antal invånare 31 december	93 106	94 606	94 847	95 318	95 383
Botkyrkas skattesats	20,15	20,15	20,15	20,15	20,15
Total skattesats för kommun och region samt begravningsavgift	32,48	32,47	32,47	32,48	32,48
Verksamhetens nettokostnad, miljoner kronor	5 135	5 382	5 470	5 522	5 732
Nettokostnad, kronor per invånare	55 153	56 893	57 672	57 932	60 095
Årets resultat, miljoner kronor	53	82	262	339	410
Nettoinvesteringar, miljoner kronor	563	691	489	456	628
Nettoinvesteringar, kronor per invånare	6 044	7 307	5 156	4 784	6 584
Tillgångar, miljoner kronor	10 582	11 555	12 216	13 386	14 502
Tillgångar, kronor per invånare	113 658	122 142	128 795	140 435	152 040
Skulder och avsättningar, miljoner kronor	6 012	6 807	7 205	7 850	8 660
Skulder och avsättningar, kronor per invånare	64 569	71 946	75 964	82 356	90 792
Soliditet, procent	43	41	41	41	40
Soliditet inklusive totala pensionsförpliktelser, procent	29	28	29	30	31
Självfinansieringsgrad, procent	58	53	115	137	118
Antal årsarbetare	6 271	6 242	6 138	6 051	6 079
Personalkostnader, miljoner kronor	3 470	3 587	3 628	3 736	3 762

Botkyrka kommuns organisationsplan

Så arbetar Botkyrka kommun

Botkyrkaborna ska få service och stöd på lika villkor genom livets alla skeenden. Dessutom ska kommunens föreningar och näringsliv ha goda förutsättningar att verka här. Det är kommunens gemensamma uppdrag och mål.

Nämnder	Verksamhet
<p>Kommunfullmäktige Ordförande: Marcus Ekman</p>	<p>Kommunfullmäktige är det högsta beslutande organet i kommunen.</p>
<p>Kommunstyrelsen Ordförande: Emanuel Ksiazkiewicz Kommundirektör: Leif Eriksson</p>	<p>Kommunstyrelsen är kommunens högsta verkställande organ den bereder ärenden till kommunfullmäktige och föreslår beslut. Det är kommunstyrelsen som leder, samordnar och följer upp kommunens övergripande processer och styrning av verksamheter samt ekonomin.</p>
<p>Samhällsbyggnadsnämnden Ordförande: Gabriel Melki Förvaltningsdirektör: Carina Molin</p>	<p>Samhällsbyggnadsnämndens verksamhet omfattar skötsel och underhåll av gator, parker och mark. I nämndens ansvar ingår även fysisk planering, exploateringsverksamhet, bygglov, kart- och mätverksamhet samt bidrag till bostadsanpassning.</p>
<p>Teknik- och fastighetsnämnden Ordförande: Stefan Dayne TF Förvaltningsdirektör: Tove Liljegren</p>	<p>Teknik- och fastighetsnämnden ansvarar för kommunens lokalförsörjning och fastighetsförvaltning samt skötsel, underhåll och utbyggnad av vatten och avlopp. Även teknik, transporter och städning är nämndens ansvar. Verksamheterna finansieras helt genom avgifter, hyresintäkter och ersättning för utförda tjänster.</p>
<p>Miljö- och hälsoskyddsnämnden Ordförande: Niklas Gladh Förvaltningsdirektör: Carina Molin</p>	<p>Miljö- och hälsoskyddsnämnden har ansvar för tillsyn och offentlig kontroll enligt lagar och förordningar. Nämnden ska också skapa förutsättningar för en hållbar utveckling, bidra till att de nationella och regionala miljö kvalitetsmålen uppfylls samt övervaka och förbättra miljötillståndet i kommunen.</p>
<p>Kultur- och fritidsnämnden Ordförande: Robert Aslan Förvaltningsdirektör: Helena Hellström</p>	<p>Kultur- och fritidsnämnden ska främja kulturlivet och fritidsverksamheten i kommunen. Barn, unga och äldre i Botkyrka ska ha särskild möjlighet till en varierad fritid som de kan påverka. Verksamheterna ska stärka ungas trygghet, självständighet och positiva utveckling.</p>
<p>Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden Ordförande: Dag Ahlse Förvaltningsdirektör: Jesper Theander</p>	<p>Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden ansvarar för kommunens arbetsmarknadsåtgärder, vuxenutbildning och högre utbildning, till exempel yrkeshögskoleutbildningar. Nämnden ansvarar också för samhällsorientering och daglig verksamhet för vissa personer med funktionsnedsättning.</p>
<p>Utbildningsnämnden Ordförande: Yasemin Ergül Förvaltningsdirektör: Anette Älmdalen</p>	<p>Utbildningsnämnden ansvarar för förskola, skolbarnomsorg, förskoleklass, grundskola, gymnasiet samt särskola på grundskole- och gymnasienivå.</p>
<p>Socialnämnden Ordförande: Ing-Marie Viklund Förvaltningsdirektör: Charlotte Lagerkvist</p>	<p>Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorgen och insatser för personer med psykisk funktionsnedsättning. Dessutom ansvarar socialnämnden för de öppna förskolorna.</p>
<p>Vård- och omsorgsnämnden Ordförande: Tuva Lund Förvaltningsdirektör: Petra Oxonius</p>	<p>Vård- och omsorgsnämnden ansvarar för den kommunala hälso- och sjukvården, omsorg om äldre personer och insatser för personer med fysisk funktionsnedsättning med undantag för daglig verksamhet. Myndighetsverksamheten fattar biståndsbeslut enligt socialtjänstlagen respektive lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade.</p>

Bolag och kommunens ägarandel	Verksamhet och övriga delägare
AB Botkyrkabyggen 100 % Ordförande: Bo Johansson VD: Chris Österlund	AB Botkyrkabyggen är kommunens helägda bostadsbolag. Bolaget äger cirka 10 800 bostadslägenheter, 756 lokaler och 8 019 parkeringsplatser i kommunen.
Upplev Botkyrka AB 100 % Ordförande: Inger Ros VD: Krister Kalte	Upplev Botkyrka AB är ett helägt bolag med inriktning på upplevelsenäringen i Botkyrka kommun. Bolaget ansvarar för anläggningarna Lida friluftsgård, Hågelbyparken och Subtopia.
Tillväxt Botkyrka AB 100 % Ordförande: Alexander af Jochnick VD: Kevin Myles Ryan	Tillväxt Botkyrka AB bildades 2018 och ägs helt av kommunen. Bolaget ska bidra till tillväxt och nya jobb i kommunen genom nya arbetssätt och samarbeten. I bolagets verksamhet ingår affärsrådgivning, rekrytering samt matchning till små och medelstora företag baserade i Botkyrka.
Botkyrka Stadsnät AB 100 % Ordförande: Stefan Dayne VD: Peter Sandstedt	Botkyrka Stadsnät AB ägs helt av kommunen. Bolaget äger, bygger och förvaltar ett allmänt telekommunikationsnät (så kallat stadsnät) inom Botkyrka kommun. Samtliga leverantörer ska kunna använda stadsnätet för att distribuera sina tjänster.
Södertörns Energi AB 50 % Ordförande: Daniel Dronjak VD: Adam Brännström	Södertörns Energi AB är ett energibolag som ägs till lika delar av Botkyrka kommun och Huddinge kommun. Bolaget driver ingen egen verksamhet utan verksamheten bedrivs i dotterbolagen Södertörns Fjärrvärme AB (SFAB) som Söder Energi AB äger till 100 procent samt i Söderenergi AB, där bolaget äger 58 procent och Södertälje kommun äger den resterande delen genom Telge AB.
Södertörns Fjärrvärme AB (SFAB) 50 % Ordförande: Lotta Arnesson VD: Ulrika Snellman	Södertörns Fjärrvärme (SFAB) är ett helägt dotterbolag till Södertörns Energi AB. Bolagets huvudsakliga verksamhet är distribuera och sälja värme och kyla till kunder i Botkyrka, Huddinge och Salems kommuner.
Söderenergi AB 29 % Ordförande: Boel Godner VD: Karin Medin	Söderenergi ägs av Botkyrka och Huddinge kommun via Södertörns Energi AB och Södertälje kommun via Telge AB. Bolaget producerar elektricitet och värme. Fjärrvärmens produceras för ägarkommunerna samt Salem, Nykvarn och Stockholm.
Botkyrka Södra Porten AB 50 % Ordförande: Helena Karlsson VD: Martin Bucht	Botkyrka kommun och Skanska AB äger tillsammans Botkyrka Södra Porten Holding AB samt det helägda dotterbolaget Botkyrka Södra Porten AB. Bolaget äger och förvaltar fastigheten Eriksberg 2:136, vilket är ett exploateringsprojekt. Syftet med projektet är att skapa arbetsplatser och bostäder i området.
SRV Återvinning AB 31,5 % Ordförande: Göran Svensson VD: Mette Holst	SRV återvinning ansvarar för avfallshanteringen i Botkyrka och resten av Södertörnsregionen. SRV återvinning ägs av Södertörnskommunerna Botkyrka, Haninge, Huddinge, Nynäshamn och Salem.
Sydvästra Stockholms VA-Sydvästra Stockholms VA verksamhetsaktiebolag (SYVAB) 16,67 % Ordförande: Vakant VD: Sara Söhr	SYVAB äger och driver ett reningsverk för avloppsvatten vid Himmelfjärden nedströms Skansundet med anslutning av lokala avloppsnät inom Botkyrka, Nykvarn, Salem, Stockholm och Södertälje.
Stockholmsregionens Försäkring AB (SRF) 7,61 %	SRF ägs av 21 kommuner i Stockholms län. SRF ska med försäkringslösningar och kompetens inom skadehantering och skadeförebyggande arbete bidra till att minska skaderisker och skadekostnader för kommuner i Stockholmsregionen.

Stiftelser	Verksamhet
Mångkulturellt Centrum Ordförande: Yasemin Ergül Verksamhetschef: Monica Pourshahidi	Mångkulturellt centrum är en kommunal stiftelse i Botkyrka som arbetar med forskning och utbildning.

Samverkansorgan	Verksamhet
Södertörns brandförsvarsförbund	Södertörns brandförsvarsförbund är ett kommunalförbund och består av tio medlemskommuner, däribland Botkyrka. Organisationen styrs av en förbundsledning med förtroendevalda politiker från medlemskommunerna.
Samordningsförbundet Botkyrka-Huddinge-Salem	Samordningsförbundet består av Botkyrka, Huddinge och Salems kommun, Region Stockholm, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. Förbundet stödjer och finansierar samverkan inom rehabiliteringsområdet. Verksamheten är ett komplement till ordinarie rehabiliteringsinsatser och bygger på gränsöverskridande samverkan mellan förbundets medlemmar.
Södertörns överförmyndarnämnd	Södertörns överförmyndarnämnd är en nämnd i kommun-samverkan. Kommuner som ingår är Botkyrka, Huddinge, Nynäshamn, Salem och Tyresö. Huvuduppgiften är att utöva tillsyn och kontroll över förmyndarskap, godmanskap och förvaltare.

Privata utförare
Under 2022 har kommunen anlitat privata utförare i begränsad omfattning, men genom upphandling lämnar kommunen över delar av verksamheten till privata utförare. Områden där privat utförare anlitas är inom park- och gatuskötsel, vuxenutbildningen, hemtjänst och personlig assistans. Dessutom köps platser för placeringar inom individ och familjeomsorgen och enskilda platser för vård och boende inom äldreomsorgen och funktionsnedsättningsområdet.

Tabell 2. Privat utförare, andel av respektive nämnds bruttokostnad

Nämnd	Andel %
Samhällsbyggnadsnämnden	21
Teknik- och fastighetsnämnden	5
Arbetsmarkands- och vuxenutbildningsnämnden	17
Socialnämnden	15
Vård- och omsorgsnämnden	17

Många barn och elever går i enskilda förskolor och fristående skolor. Skolorna bedrivs utifrån den fria etableringsrätten och räknas inte som privata utförare.

Botkyrkas invånare
ska ha tillgång till
stöd och god service
i livets alla faser.

FOTO: CRISP

Den svenska konjunkturen försvagades under 2022.

Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Pandemin och kriget i Ukraina har lett till stora globala utbudsstörningar som tillsammans med en stark efterfrågan gjort att inflationen stigit snabbt i stora delar av omvärlden och i Sverige.

Konjunktur och ekonomiska förutsättningar

Prisökningarna har varit stora för bland annat energi och livsmedel. För att dämpa inflationen har styrräntorna höjts snabbt i många länder. I slutet av 2022 minskade råvarupriser och störningar i leveranskedjor och de globala obalanserna mellan utbud och efterfrågan mildrades.

År 2023 bedöms inflationen dämpas eftersom tillväxten mattas av, många råvarupriser blir tydligt lägre än 2022 och problemen med leverantörskedjorna minskar ytterligare. Inflationen bedöms dock bli högre än centralbankernas mål i många länder även 2023 och styrräntorna höjs ytterligare något under året. Konjunkturinstitutet (KI) bedömde i december att hög inflation och stigande räntor bidrar till att den svenska ekonomin går in i en lågkonjunktur 2023 som förväntas hålla i sig till 2025. Sveriges kommuner och Regioner (SKR) bedömer att konjunkturen i Sverige når balans först 2026.

KI bedömde i december att styrräntan skulle höjas till 2,75 procent i februari 2023 för att sedan börja sänkas mot

slutet på året när inflationen kommit ner på normala nivåer. På grund av en fortsatt hög inflation höjde Riksbanken styrräntan i februari till 3 procent och lämnar samtidigt en prognos som indikerar att styrräntan sannolikt kommer att höjas ytterligare under våren. Kommunkoncernen är nettolåntagare och ränteläget får relativt stor påverkan på koncernens resultat.

Ökade materialkostnader, höjda räntor och elpriser leder också till en stor försiktighet när det gäller att bygga nya bostäder. Vi ser en tydlig trend där många exploatörer avvaktar nya byggprojekt, och där de som vill genomföra sina projekt i flera fall vill bygga hyresrätter istället för bostadsrätter.

Företag rapporterar fortsatt om brist på arbetskraft och lågkonjunkturen slår igenom med viss fördröjning på arbetsmarknaden. I december 2022 uppgick den sammanlagda arbetslösheten i Sverige till 6,3 procent och till 11,1 procent i Botkyrka, varav 3,8 procent respektive 5,2 procent avser den öppna arbetslösheten i Sverige och i Botkyrka. Arbetslösheten beräknas stiga när lågkonjunkturen

leder till att efterfrågan på arbetskraft dämpas. Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) räknar med att sysselsättningen börjar minska 2023 och prognostiserar att andelen arbetslösa stiger till 8,2 procent som årsgenomsnitt (7,5 procent 2022).

Tillväxten i skatteunderlaget 2022 för riket blev drygt 5 procent. Tillväxten för 2023 beräknas i SKR:s senaste prognos till 3,8 procent för att öka till 4,0–4,6 procent åren därefter. Samtidigt ökar kostnaderna till följd av den höga inflationen, under 2023–2024 särskilt pensionskostnaderna. Det reala skatteunderlaget beräknas till och med minska under 2023.

Sammanfattningsvis är osäkerheterna och riskerna för försämrade förutsättningar stora. Särskilt gäller det utvecklingen av kriget i Ukraina och inflationsutvecklingen. Sysselsättningsgraden är hög och de offentliga finanserna är starka och Sverige bedöms därför ha bra förutsättningar för att hantera läget med den höga inflationen.

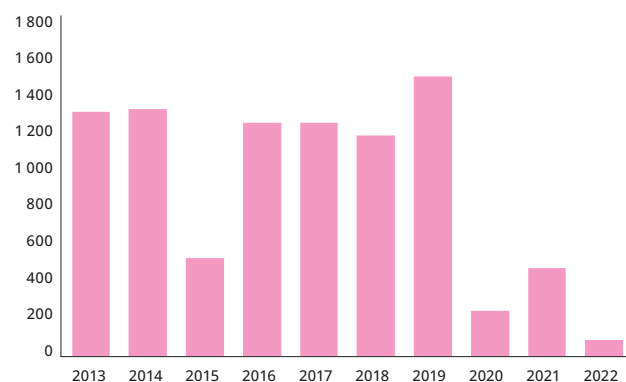
Befolkningsökningen har minskat i Sverige, i Stockholms län och i Botkyrka

Under 2022 ökade Sveriges befolkning med cirka 69 000 personer (0,7 procent), vilket betecknas som en svag befolkningstillväxt och en minskning från 2021. Befolkningsökningen förklaras delvis av ett positivt födelseöverskott men främst av att fler personer har invandrat än utvandrat 2022. I Stockholms län ökade befolkningen med drygt 25 000 personer 2022, vilket är en låg tillväxttakt historiskt sett, men en svag ökning av befolkningstillväxten sedan pandemiåret 2020.

I Sverige ökade totalt 16 av 21 län samt 159 av 290 kommuner sin befolkning 2022 jämfört med 2021, cirka 50 färre mot föregående år.

Befolkningen i Botkyrka ökade med 65 personer 2022, vilket är en ökning med 0,1 procent, den lägsta siffran på nästan 30 år. Befolkningsökningen i kommunen har varit svag sedan pandemin började 2020; mellan 2012 och 2019 var den genomsnittliga befolkningstillväxten drygt 1 200 nya Botkyrkabor per år.

Diagram 1. Befolkningsökning i Botkyrka, antal personer 2013–2022

Botkyrkas befolkningsökning 2022 förklaras av ett positivt födelsenetto, det vill säga att det föddes fler än det dog.

En orsak till den avtagande befolkningsökningen var att trenden med avtagande födelsetal fortsatte under 2022, där antalet födda (1 032) var det lägsta på nästan 20 år. En annan orsak till den lägre befolkningsökningen är att kommunens totala flyttnetto är negativt (minus 521 personer). Botkyrka tappar befolkning mot andra kommuner, i länet 890 personer och riket 353 personer. Kommunen hade dock ett positivt flyttnetto, 707 personer, mot länder utanför Sverige, trots att invandringen sedan 2020 legat på lägre nivåer än vad vi sett sedan 2005.

Utvandringen från kommunen var den högsta på 40 år. Den lägre invandringen är troligen en effekt av såväl pandemin som ändrade lagar på området. De äldre som har påverkats negativt är främst personer i gruppen 25 till 34 år som minskat de senaste fyra åren, för 2022 minskade den gruppen med 130 personer. Under 2022 har antalet barn mellan 0 och 12 år även minskat, kommunen hade 396 färre i den åldersgruppen.

Utöver de folkbokförda fanns den 1 februari 1 145 personer inskrivna i Migrationsverkets mottagningssystem som bor i Botkyrka. Denna siffra har minskat stadigt under ett antal år, men efter Rysslands invasion av Ukraina har antalet ökat. Av de 1 145 personer som den första februari bodde i Botkyrka är cirka 800 från Ukraina och är här under massflyktsdirektivet. Antalet asylsökande från andra delar av världen fortsätter att minska, det beror troligen både på kvarvarande effekter av pandemin och den lagstiftning om möjligheter att bosätta sig som trädde i kraft 2020.

Finansiella risker

I kommunens finansriktlinjer, som beslutats av kommunfullmäktige, regleras hur kommunkoncernens kapitalförsörjning och kapitalförvaltning ska ske. Riktlinjen gäller Botkyrka kommun med de helägda dotterbolagen AB Botkyrkabyggen, Botkyrka Stadsnät AB, Upplev Botkyrka AB och ägda andelar i Södertörns Energi AB och Söderenergi AB.

De riskbegränsande regler som beskrivs i riktlinjen gäller kommunens samlade skuld, där vi antingen agerar internbank eller går i borgen för de kommunala bolagen. Finansriktlinjen behandlar olika finansiella risker samt operativa risker kopplade till finansieringen. Riktlinjen innehåller bland annat regler för genomsnittlig kapital- och räntebindning samt maximala andelar förfall inom det närmaste året. Kommunens kapitalförsörjning och skuldförvaltning sker endast genom upplåning i kommunens namn med följande vidareutlåning till de kommunala bolagen. I undantagsfall sker delar av skuldförvaltningen i de kommunala bolagens namn med kommunal borgen men alltid samordnat med kommunen.

Överensstämmelsen med de olika kraven i finansriktlinjen bevakas dagligen och rapporteras månatligen till kommunstyrelsen.

Borgensåtaganden

Kommunens borgensåtaganden – utnyttjat belopp – uppgick till cirka 794 miljoner kronor den 31 december 2022, vilket är cirka 79 miljoner kronor mer än motsvarande tid föregående år. Av den totala borgenssumman utgör 748 miljoner kronor (94 procent) borgen för lån och pensionsförpliktelser till kommunägda bolag. Resterande borgensåtagande gäller lån till föreningar och bostadsrättsföreningar samt borgen för industrilokaler, kontor och hyror. Utöver dessa borgensåtaganden finns även en så kallad solidarisk borgen gentemot Kommuninvest.

Risken att kommunen ska tvingas fullgöra sina förpliktelser mot något av de kommunala bolagen eller Kommuninvest bedöms som mycket liten. För övriga borgensåtaganden är riskerna däremot större. Det gäller särskilt borgensåtaganden till föreningar, och när kommunen lämnat borgen för hyror enligt de regler som gäller för hyresgarantier. Hyresgarantierna motsvarar dock relativt små belopp och vi har även fått en statlig ersättning som täcker en del av de kostnader som kan uppstå om hyresgästen inte kan betala.

Pensionsförpliktelser

”Riktlinje för placering och förvaltning av Botkyrka kommuns finansiella tillgångar” har till syfte att säkerställa att kommunen uppfyller kommunallagens krav på att kommunen ska förvalta sina finansiella tillgångar på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet förenas.

Pensionsplaceringar

Botkyrka kommun gjorde en särskild avsättning på 400 miljoner kronor 2000 för att möta kommunens åtagande för den del av de anställdas tjänstepensioner som intjänades före 1998.

Dessa medel har sedan dess varit placerade i en diversifierad värdepappersportfölj bestående av räntebärande värdepapper, aktier och vid vissa tillfällen alternativa placeringar. Förvaltningen sker i ett förvaltningsuppdrag med placeringar i värdepappersfonder.

Det långsiktiga målet för portföljen är en avkastning utöver inflation med 3 procent.

Värdet på portföljen var vid årsskiftet 897 miljoner kronor, efter en värdeminskning under året med 12,4 procent. Sedan starten 2000 är värdeökningen 113,1 procent. Under 2022 har fondmedel för 40 miljoner kronor avyttrats och använts till pensionskostnader.

Värdet på portföljen motsvarade vid årsskiftet 66 procent av det pensionsåtagande som inte finns upptaget som skuld på balansräkningen. Vid avsättningen beräknades att cirka en tredjedel av den så kallade ansvarsförbindelsen skulle täckas med avsättningen.

Det innebär att avsättningen vid årsskiftet mer än väl täcker den ursprungliga ambitionen.

Återlånade medel, det vill säga skillnaden mellan de totala pensionsförpliktelserna (inklusive ansvarsförbindelsen) och värdet på kommunens pensionsplacering, är 1 320 miljoner kronor.

Tabell 3. Pensionsförpliktelser, miljoner kronor

Pensionsförpliktelser	2018	2019	2020	2021	2022
Avsättning inklusive särskild löneskatt	567,6	653,7	720,1	846,8	898,7
Ansvarsförbindelse inklusive särskild löneskatt	1 540,8	1 515,3	1 440,4	1 424,3	1 367,7
Summa pensionsförpliktelser	2 108,4	2 169,0	2 160,5	2 271,1	2 266,4
Förvaltade pensionsmedel – marknadsvärde	2018	2019	2020	2021	2022
Finansiella placeringar (egna förvaltade pensionsmedel)	747,0	854,0	922,0	1 068,0	897,0
Summa förvaltade pensionsmedel	747,0	854,0	922,0	1 068,0	897,0
Finansiering	2018	2019	2020	2021	2022
Återlånade medel	1 361,0	1 315,0	1 239,0	1 203,0	1 369,0
Konsolideringsgrad	35,4 %	39,4 %	42,7 %	47,0 %	39,6 %
De tillgångsslag som egna förvaltade pensionsmedel placerats i och vilken avkastning som uppnåtts	2018	2019	2020	2021	2022
Svenska räntebärande värdepapper	54,0 %	61,0 %	50,0 %	46,0 %	63,0 %
Svenska aktier	23,0 %	17,0 %	26,0 %	27,0 %	14,0 %
Globala aktier	23,0 %	23,0 %	24,0 %	27,0 %	23,0 %
Utvecklingen från föregående år för egna förvaltade pensionsmedel	0,2 %	14,5 %	7,9 %	15,8 %	-12,4 %

Händelser av väsentlig betydelse

Under 2022 skedde en rad händelser som kommit att påverka kommunens resultat och ekonomiska ställning. Här är en kort genomgång av dessa händelser.

Kriget i Ukraina har påverkat såväl kommunens medborgare som kommunkoncernens verksamheter och ekonomi. I samverkan med civilsamhället har stöd getts till särskilt utsatta Botkyrkabor. Boende och aktiviteter har erbjudits till flyktingar från Ukraina. Omprioritering i verksamheterna har gjorts med anledning av kriget. Ett nytt säkerhetsläge har medfört att arbetet med säkerhet har prioriterats. Uteblivna leveranser av rysk gas till Europa har bidragit till höga priser på el och kommunen har gjort ett antal insatser som exempelvis kontinuitetsplanering för elbortfall och energieffektiviseringar på kort och längre sikt.

Under året har genomförandet av ett flertal exploateringsprojekt pågått. I projekten Slagsta strand, Tumba skog, Kassmyraåsen, Riksten, Sandstugan och Ulfsbergsgården sker utbyggnad av bostäder parallellt med kommunens utbyggnad av allmän plats som till exempel gata, park och torg. Markförsäljning i Slagsta strand, Kassmyra och Loviseberg bidrar till en positiv avvikelse i år avseende exploateringsverksamheten med sammanlagt cirka 148 miljoner kronor.

I Rikstens företagspark del 1 har industrimark och allmän platsmark iordningställts. Reservationsavtal har tecknats med sex företag för köp av marken och processen har påbörjats med ytterligare sex företag.

Falkbergsskolan färdigställdes i januari med invigning och verksamhetsstart för 450 elever. Kommunen har också startat upp flera förskolor under året.

Botkyrka kommun genomförde 2020 en upphandling av externa hemtjänstutförare utifrån lag om offentlig upphandling. Under 2021 utgjorde de externa hemtjänstutförarna 20 procent av all hemtjänst i kommunen. En successiv ökning har skett så att 40 procent av de beviljade hemtjänsttimmarna utförs av de externa utförarna vid slutet av 2022. Under 2023 fortgår ökningen och målet är att 50 procent av hemtjänsten ska ges av externa utförare och 50 procent av Botkyrka kommuns hemtjänst (egen regi).

I början på 2022 genomfördes en extern granskning av ABF:s fritidsgårds-/klubbverksamhet vilket ledde till att kommunen sa upp sitt avtal med ABF med omedelbar verkan. Ansvaret för fyra fritidsgårdar och fem fritidsklubbar återgick i kommunal regi. Omställningen har varit omfattande då ny personal har anställts för att bemanna gårdar och klubbar.

Arbetet med att ta bort avfallshögarna i Kassmyra avslutades under våren 2022. Kostnaderna beräknades totalt till 152 miljoner kronor. Efter avslutat arbetet har 8,5 miljoner kronor av avsättningen återförts till resultatet. Ett bidrag på 39,3 miljoner kronor från Naturvårdsverket har bidragit med finansiering. I avvaktan på att fordran för bortforslingen kan ställas till ansvariga beslöt kommunfullmäktige i september 2021 att starta arbetet för att hindra ytterligare påverkan på miljö och hälsa.

För avfallshögen i Kagghamra avsattes 165 miljoner kronor 2021 så att eventuella åtgärder som påverkar miljö och hälsa skulle kunna starta upp. Precis som med Kassmyra är avsikten att fordran för bortforsling ska ställas till ansvariga. Under 2022 har kostnader för 2,5 miljoner kronor redovisats för bland annat regelbundna provtagningar, men några andra åtgärder har inte vidtagits.

Söderenergi AB har haft ett längre oplanerat avbrott i elproduktionen. Utebliven elproduktion i kombination med höga elpriser har påverkat bolagets lönsamhet kraftigt, och rörelseresultatet blev negativt (-237 miljoner kronor före skatt). För att balansera den utmanande finansiella situationen erhöll Söderenergi ett villkorat aktieägartillskott om 300 miljoner kronor i månadsskiftet januari/februari 2023. Till detta kommer också en höjning av borgensramen under våren 2023.

Under året har Botkyrkabyggen utfört fastighetsinvesteringar för totalt 623,2 miljoner kronor. Investeringarna avser främst stambyten av fastigheter belägna i Fittja och Störvreten samt gårdsupprustningar i ett flertal av bolagets områden.

FOTO: BERTILSTRANDELL

Botkyrka kommun samverkar med Södertörns högskola för att bidra till en hållbar framtid.

Så styrs Botkyrka kommun

Framtidens Botkyrka är en inspirerande plats full av möjligheter. Genom kontraster, kreativitet och nyfikenhet skapar vi de bästa förutsättningarna för en hållbar framtid.

För att vi ska nå denna vision måste Botkyrka styras utifrån ett helhetsperspektiv. Vi ska ha hög kvalitet och effektivitet som alltid tar sin grund i Botkyrkabornas och kommunens villkor och behov. Kommunen styrs med en målsättning om ett hållbart Botkyrka, en effektiv målstyrning och genom att vi kvalitetssäkrar vårt kommunala grunduppdrag.

Ett hållbart Botkyrka

I Botkyrka har vi bestämt oss för en hållbar samhällsutveckling. Det innebär att vi vill tillgodose dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. Det är ett långsiktigt arbete som handlar om hur vi vill att Botkyrka ska se ut om 30 år.

Dokumentet *Ett hållbart Botkyrka* antogs av kommunfullmäktige 2019. Där framgår i vilken riktning Botkyrka ska gå på lång sikt. Hur och när olika åtgärder sedan ska genomföras styrs av kommunfullmäktiges bedömningar och prioriteringar samt genom mål- och uppdragsstyrningen i kommunens dokument *Mål och budget med flerårsplan*.

I *Ett hållbart Botkyrka* har kommunen antagit sex hållbarhetsutmaningar. Till varje utmaning kopplas

ett antal långsiktiga mål och ett antal indikatorer som kommunen följer upp och analyserar varje år. På så sätt får vi en fingervisning om huruvida vi är på rätt väg och om utvecklingen i Botkyrka är hållbar ur ett mer långsiktigt perspektiv.

Vill du läsa mer? Du hittar uppföljning av *Ett hållbart Botkyrka* för 2022 på sidan 85.

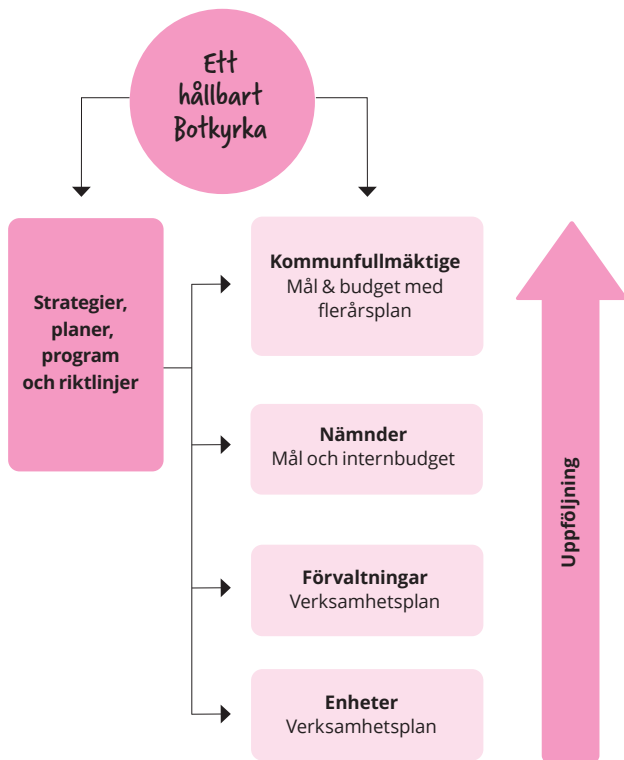
Målstyrning i Botkyrka kommun

Vår målstyrning tar sikte på fyra år och är indelad i fyra områden och uttrycks dels genom 18 utvecklingsmål, dels genom ett antal målsatta mått från kommunfullmäktige till kommunstyrelsen och nämnderna. Därutöver har kommunstyrelsen och varje nämnd antagit egna mål och målsatta mått för sina respektive förvaltningar och enheter.

Utvecklingsmålen styr och påverkar organisationen utifrån Botkyrkabornas fokus samtidigt som de tydliggör vad kommunen prioriterar inom olika områden där kommunfullmäktige vill se en förändring.

Vill du läsa mer? Du hittar en uppföljning av kommunfullmäktiges målområden och utvecklingsmål för 2022 på sidan 24.

Botkyrka kommuns styrmodell

Uppföljning

I kommunens två delårsrapporter och i den avslutande årsredovisningen lämnar kommunstyrelsen en övergripande rapport till kommunfullmäktige om hur kommunen lyckats leva upp till de ambitioner som finns i *Mål och budget med flerårsplan*.

I såväl delårsrapporten per augusti som i årsredovisningen redovisas måluppfyllelse, resultat, ekonomiska ställning och finansiering. I årsredovisningen sammanställs också de kommunala bolagens resultat och vi redovisar även resultatet för hela kommunkoncernen, det vill säga kommunen och bolagen gemensamt.

Nämnderna ska göra minst sex ekonomiska uppföljningar med prognos under året för perioderna januari–mars, april (delårsrapport), juni, augusti (delårsrapport), oktober och årets avslutande verksamhetsberättelse. Delårsuppföljning och verksamhetsberättelser ingår i den samlade rapporteringen till kommunfullmäktige. Övriga obligatoriska ekonomiska uppföljningar sammanställs och rapporteras till kommunstyrelsen. Nämnderna kan utöver detta besluta om fler uppföljningstillfällen för sin egen verksamhet.

Kommunens hel- och delägda bolag lämnar sina uppgifter om ekonomi och verksamhet i samband med delårsrapporter och årsredovisningen.

Internkontroll

Kommunen arbetar med internkontroll för att säkra en effektiv förvaltning, upprätthålla förtroendet för kommunen som organisation, undgå allvarliga fel och skador och säkerställa att lagar följs och politiska mål uppnås.

Vår internkontroll innebär att vi säkerställer att:

- Verksamheten bedrivs ändamålsenligt och effektivt.
- Ekonomisk rapportering och information om verksamheten är tillförlitlig.
- Efterlevnaden av lagar, föreskrifter, riktlinjer med mera är tillfredsställande.

Varje nämnd är skyldig att styra och följa upp den interna kontrollen inom nämndens verksamhetsområde. Som grund för detta ska nämnden inför varje år bedöma och dokumentera sina risker och anta en särskild plan för hur arbetet med den interna kontrollen ska bedrivas under året. Nämndernas internkontroller följs upp och resultaten rapporteras till kommunstyrelsen.

I *Riktlinje för budgetansvar, attest, redovisning och internkontroll* reglerar kommunfullmäktige vad som gäller för bland annat uppföljning och internkontroll.

Kvalitetssäkring av kommunens grunduppdrag

Kommunens grunduppdrag är fastställt i lagar, förordningar och riktlinjer samt i nämndernas reglementen.

Verksamheterna följer upp ett antal verksamhets- och resultatmått för att säkerställa kvaliteten i grunduppdraget och för att kunna uppnå de politiska målen. Om det finns stora eller politiskt prioriterade förbättringsområden i verksamheten kan måtten lyftas av de förtroendevalda och mål sätts på kommunfullmäktige- eller nämndnivå.

Ytterligare en del i kvalitetssäkringen är att löpande förbättra verksamheterna, bland annat genom förändrade och förenklade arbetssätt, nytänkande och digitalisering.

Ägarstyrning

En del av kommunens verksamhet bedrivs genom kommunens bolag, förbund och stiftelser. Några bolag är helägda av kommunen och andra ägs tillsammans med andra kommuner och bolag. Kommunfullmäktige utser styrelse och lekmannarevisorer för bolagen och fattar beslut om bolagens bolagsordning och ägardirektiv. Bolagsordningen är aktiebolagens regelverk, som tillsammans med lagstiftning beskriver ändamål och ramar för verksamheten. Syftet med ägardirektiv är att möjliggöra en aktiv styrning av bolaget samt underlätta för kommunen att följa verksamheten. Ägardirektiven anger en fördjupning av bolagets ändamål och verksamhet, krav på bolaget samt ange vilken information som bolaget ska delge till ägaren samt former för samordning och dialog mellan bolag och ägare. I ägardirektiven framgår att bolagen ska medverka till att relevanta mål som fastställts av kommunfullmäktige kan uppnås. Ägardirektiven måste fastställas av bolagsstämman för att de ska vara bindande för bolagen. För kommunalförbund fastställer kommunfullmäktige en förbundsordning som reglerar ändamålet för förbundet. För stiftelser fastställer kommunfullmäktige stadgar som reglerar ändamålet för stiftelsen.

God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Varje kommun ska skötas utifrån god ekonomisk hushållning, vilket framgår av kommunallagen. Det kan beskrivas som att varje generation ska ansvara för sina beslut och inte skjuta finansieringen på framtiden.

Ett positivt ekonomiskt resultat är bra för Botkyrkas medborgare.

FOTO: TOBIAS FISCHER

Måluppfyllelsen för de av kommunfullmäktige fastställda verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning bedöms vara godtagbar och måluppfyllelsen för de finansiella målen bedöms vara god. En samlad bedömning är att kriterierna för god ekonomisk hushållning för kommunen delvis uppnått för året. Mål för kommunkoncernen har inte beslutats. Med hänsyn tagen till det positiva ekonomiska resultatet bedöms måluppfyllelsen även för kommunkoncernen delvis ha uppnått för året.

Tabell 4a. Måluppföljning

Målområde	Bedömning
Botkyrkaborna har egenmakt	● Godtagbar
Botkyrkaborna är trygga	● Godtagbar
Botkyrkaborna har ökad livskvalitet	● Godtagbar
Kommunens organisation	● Godtagbar

Tabell 4b. Finansiella mål

Finansiellt mål	Bedömning
Balanskravsresultat	● God
Självfinansieringsgrad	● God

Målavstämning Finansiella mål

Riktlinjerna för god ekonomisk hushållning i Botkyrka kommun innehåller mål för den långsiktiga ekonomiska utvecklingen. Enligt dessa mål ska det genomsnittliga balanskravsresultatet vara 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag. Den genomsnittliga självfinansieringsgraden av våra investeringar ska vara minst 50 procent. De finansiella målen gäller för kommunen och inbegriper inte kommunkoncernen.

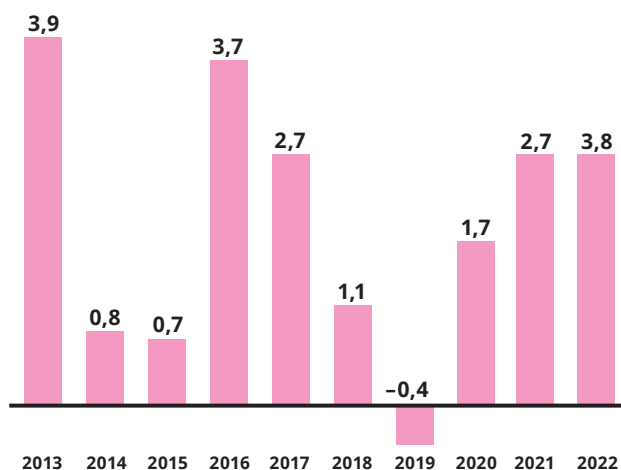
Tabell 5. Mål för långsiktig ekonomisk utveckling

	Mål 2022	Utfall 2022	Genomsnitt 10 år 2013-2022
Det genomsnittliga balanskravsresultatet ska vara 2 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.	1,0 %	3,8 %	2,1 %
Den genomsnittliga självfinansieringsgraden av våra investeringar ska vara minst 50 procent.	48,0 %	118,0 %	96,0 %

Balanskravsresultat i procent av skatteintäkter och generella statsbidrag

För 2022 uppgår balanskravsresultatet till 3,8 procent av skatteintäkter och generella statsbidrag, vilket innebär att årets mål på 1 procent har klarats. Det genomsnittliga balanskravsresultatet för den senaste tioårsperioden uppgår till 2,1 procent, vilket innebär att även det långsiktiga målet är uppnått.

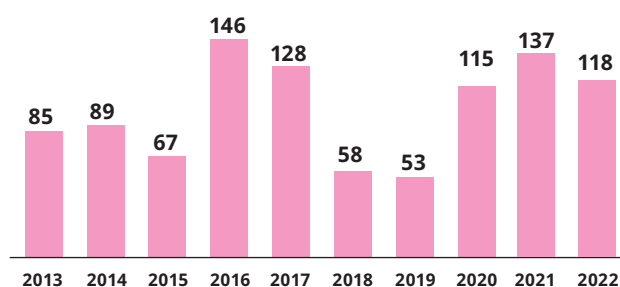
Diagram 2. Balanskravsresultats andel av skatteintäkter och generella statsbidrag 2013-2022, procent

Självfinansieringsgraden av kommunens nettoinvesteringar

Självfinansieringsgraden anger hur stor del av kommunens nettoinvesteringar som finansieras med våra egna medel. En självfinansieringsgrad på 100 procent innebär att årets nettoinvesteringar är lika stora som årets resultat plus årets avskrivningar. För 2022 var självfinansieringsgraden drygt 118 procent, vilket innebär att målet för året är uppnått. Den genomsnittliga självfinansieringsgraden för den senaste tioårsperioden på 97 procent innebär att det långsiktiga målet klarats för perioden. Investeringsplanen för de kommande tio åren visar på ett behov av stora och kostsamma investeringar, vilket innebär att om kommunen ska klara självfinansieringsmålet under kommande år behöver de årliga resultatnivåerna fortsätta att ligga på höga nivåer.

Diagram 3. Självfinansieringsgrad, procent

Här följer vi upp kommunens mål

Kommunfullmäktige har för 2022 fastställt fyra olika områden med totalt 18 utvecklingsmål. Målstyrningen har ett helhetsperspektiv och tar sin grund i den politiska plattform som togs fram för mandatperioden 2018–2022.

Fyra målområden – 18 utvecklingsmål

Målstyrningen för de fyra områdena har ett helhetsperspektiv och tar sin grund i den politiska plattform som den dåvarande mittenmajoriteten tog fram för mandatperioden 2018–2022 samt de långsiktiga utmaningarna i dokumentet *Ett hållbart Botkyrka*.

Kommunfullmäktiges utvecklingsmål fokuserar på det kommunen vill utveckla och förbättra i Botkyrka, och de bidrar till att möjliggöra *Ett hållbart Botkyrka*.

Uppföljning av utvecklingsmålen och de målsatta måtten gör att organisationen enklare kan se dels hur väl Botkyrka lyckas inom de prioriterade områdena, dels vilka förutsättningar, utmaningar och möjligheter som finns i kommunen.

De 18 utvecklingsmålen och de målsatta måtten för de fyra målområdena ska styra verksamheten på övergripande nivå i samtliga nämnder. Utöver det har kommunstyrelsen och nämnderna antagit egna mål och målsatta mått för respektive förvaltning och enhet.

På sidorna 24–35 följes kommunfullmäktiges 18 utvecklingsmål upp med stöd av respektive nämnds egen uppföljning och analys av de olika områdena.

Medborgarundersökningen

Kommunens medborgarundersökning genomförs vartannat år, jämna årtal, vilket gör att det saknas utfall från kommunens medborgarundersökning ojämna årtal. När utfall för kön finns tillgängligt redovisas detta.

Kommunen deltar i SCB:s medborgarundersökning vartannat år, vilket gör att utfall endast finns tillgängliga ojämna årtal. Resultaten från de båda medborgarundersökningarna utgör en del i värderingen av måluppfyllelse tillsammans med andra underlag.

Värdering av måluppfyllelsen 2022

Nedan följer en redogörelse för hur kommunstyrelsen och nämnderna har uppfyllt de fyra områdena samt de 18 utvecklingsmålen 2022.

Måluppfyllelsen har värderats utifrån hur väl målen uppnås genom att ange om måluppfyllelsen är god (grön prick), godtagbar (gul prick) eller ej godtagbar (röd prick). I uppföljningen finns också en övergripande beskrivning och analys av aktiviteter och insatser under året för att nå utvecklingsmålen.

Varje utvecklingsmål avslutas med tabeller och diagram som visar resultaten för de målsatta måtten.

Värderingen av 2022 visar sammantaget att måluppfyllelsen för de 18 utvecklingsmålen är god för ett mål och godtagbar för 17 mål.

Värdering av måluppfyllelse, ● = Godtagbar och ● = God

Målområde	Utvecklingsmål						
1. Botkyrkaborna har egenmakt	1:1	1:2	1:3	1:4	1:5	1:6	1:7
	●	●	●	●	●	●	●
2. Botkyrkaborna är trygga	2:1	2:2	2:3	-	-	-	-
	●	●	●				
3. Botkyrkaborna har ökad livskvalitet	3:1	3:2	3:3	3:4	-	-	-
	●	●	●	●			
4. Kommunens organisation	4:1	4:2	4:3	4:4	-	-	-
	●	●	●	●			

Målområde 1: Botkyrkaborna har egenmakt

Framsteg under året

- Fler gymnasieelever på de kommunala gymnasieskolorna tar examen inom tre år.
- Nöjd kund-index (NKI) för företag ökar.
- Deltagare (29–64 år) inom kommunens arbetsmarknadsåtgärder, som går vidare till studier eller arbete, ökar.

Utvecklingsmål 1:1 Botkyrkas elever har höga meritvärden i årskurs 9 Måluppfyllelsen är godtagbar

Andel kommunala grundskolor med genomsnittligt meritvärde under riksgenomsnittet har minskat 2022, vilket är positivt. Meritvärdet i årskurs 9 i de kommunala skolorna har dock försämrats jämfört med 2021. Det modellberäknade värdet, där hänsyn tas till elevernas socioekonomiska bakgrundsfaktorer, visar däremot att eleverna, i de kommunala skolorna, presterade åtta procent högre än förväntat. Det finns skolor som höjde sitt meritvärde jämfört med 2021 men likvärdigheten mellan skolor är fortfarande en utmaning.

Bedömning och betygssättning visar att pandemin har påverkat undervisningens kvalitet på nationell nivå under 2022. Det är rimligt att anta att nedgången i meritvärde i Botkyrka har samma orsaker.

Det genomsnittliga meritvärdet för elever i Botkyrkas kommunala skolor, årskurs 9, ökar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
226,0	224,0	224,0	227,0	220,0
Män				
213,0	217,0	216,0	-	212,0
Kvinnor				
239,0	233,0	232,0	-	227,0

Källa: Skolverket

Andel (%) kommunala grundskolor i Botkyrka kommun med meritvärde lägre än rikssnittet minskar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
65,0	57,0	64,0	50,0	57,0

Källa: Skolverket

Utvecklingsmål 1:2 Botkyrkas barn och elever får en god och likvärdig utbildning Måluppfyllelsen är godtagbar

Andelen elever i de kommunala skolorna som uppnått kunskapskraven i alla ämnen visar en mindre nedgång jämfört med 2021 och har en svag nedåtgående trend de senaste åren. Även elever som är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram minskade under 2022. Det modellberäknade värdet visar dock att eleverna i Botkyrkas kommunala grundskolor har presterat bättre än förväntat både vad gäller betyg i samtliga ämnen och behörighet till ett yrkesprogram på gymnasieskolan.

I gymnasieskolan har andelen elever som tagit examen ökat under 2022. 80 procent av de elever som läste yrkesförberedande program på de kommunala gymnasieskolorna och 88 procent av de som läste högskoleförberedande program tog examen inom tre år.

Det finns en strukturell skolegregation i kommunens förskolor och skolor. För att mildra segregationens effekter arbetar kommunen med kompensatoriska insatser. Bland annat genom att minska skillnader mellan förskolor och skolor när det gäller tillgången till behöriga och legitimerade pedagoger samt genom resursfördelning till de skolor där det finns ett behov av högre elevpeng för att skolan ska klara sitt uppdrag.

Insatser sker också genom en ökad närvaro av vuxna i skolan, som syftar till att bidra till trygghet och studiero. För att främja barns och elevers utveckling och lärande finns även ett fokus på insatser gällande ett språkutvecklande arbetssätt vilket är viktigt för att alla barn, oavsett språklig bakgrund, ska utveckla språket i alla ämnen.

Gymnasieelever med examen inom 3 år, yrkesförberedandeprogram, kommunala skolor ökar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
83,3	86,7	72,8	89,0	80,3
Män				
89,4	92,6	76,6	-	84,4
Kvinnor				
72,2	79,5	66,7	-	70,3

Källa: Kolada N17453

Gymnasieelever med examen inom 3 år, högskoleförberedande program, kommunala skolor ökar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
79,1	84,2	86,9	87,0	87,6

Män

77,8	83,9	84,7	-	87,2
------	------	------	---	------

Kvinnor

80,4	84,5	88,8	-	87,9
------	------	------	---	------

Källa: Kolada N17452

Andel (%) elever i Botkyrkas kommunala skolor med betyg i alla ämnen efter årskurs 9 ökar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
70,1	67,7	69,4	71,0	68,2

Män

69,3	70,5	67,5	-	67,9
------	------	------	---	------

Kvinnor

70,2	64,5	71,5	-	68,7
------	------	------	---	------

Källa: Skolverket

Andel (%) elever i Botkyrkas kommunala skolor som efter årskurs 9 är behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram ökar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
83,4	85,4	83,4	85,0	81,4

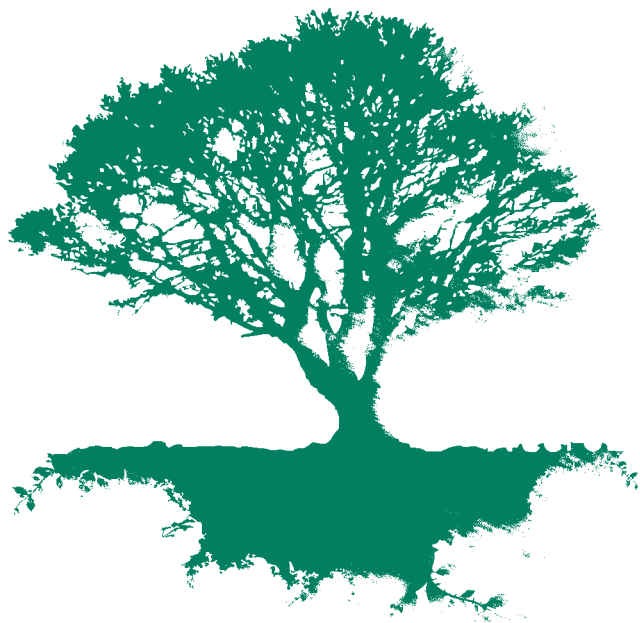
Män

81,7	84,4	81,8	-	80,5
------	------	------	---	------

Kvinnor

85,1	86,5	85,1	-	82,3
------	------	------	---	------

Källa: Skolverket

Utvecklingsmål 1:3**Det finns attraktiva skolor och förskolor i kommunens alla stadsdelar**

Måluppfyllelsen är godtagbar

Andelen barn i Botkyrka som är inskrivna i den kommunala förskolan ligger på samma nivå under 2022 som under 2021 och når inte upp till målsättningen. Variationen mellan de olika stadsdelarna är stor (13 procent) och inskrivningsgrader är högst i Tullinge och lägst i Alby. Förskolan stimulerar barns utveckling och lägger grunden till fortsatt lärande i skolan. Därför är det viktigt att fler barn i Botkyrka tar del av förskolans verksamhet.

Invánarnas förtroende för kommunens skolor och förskolor varierar mellan stadsdelarna. Under 2022 gjorde 99 procent av vårdnadshavarna ett aktivt skolval till förskoleklass. Av dessa började 83,3 procent sin studiegång (förskoleklass) i sin stadsdel. Av eleverna som började förskoleklass erbjöds 92 procent sitt förstahandsval.

Andelen Botkyrkabor som är nöjda med grundskolorna i kommunen har minskat sedan den senaste mätningen men ökat sedan 2018. Det pågår ett långsiktigt arbete för att skapa attraktiva förskolor och skolor i kommunens alla stadsdelar.

Andel (%) Botkyrkabor som är nöjda med grundskolorna i kommunen ökar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
-	54,0	-	56,0	51,0

Källa: Kommunens medborgarundersökning

Andel (%) elever som väljer att påbörja sin studiegång (förskoleklass) i sin stadsdel ökar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
85,0	85,0	89,0	87,0	83,3

Källa: Elevströmningskarta, utbildningsförvaltningen

Andel (%) inskrivna barn i Botkyrkas förskolor ska vara minst 90% i samtliga stadsdelar (inskrivningsålder 3 år)

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
86,2	82,5	81,7	88,0	85,2

Källa: Extens, utbildningsförvaltningens elevdatabas

Utvecklingsmål 1:4

Botkyrka är en attraktiv plats för företagens tillväxt och etableringar

Måluppfyllelsen är god

Botkyrkas företagare är alltmer nöjda med kommunen. Det visar resultaten av serviceundersökningen nöjd kund-index (NKI), där kommunens index ökar från 75 (2020) till 77 (2021) och visar på en uppåtgående trend över tid. Det stärker bilden av att kommunen ger den service till företagen som de behöver för att bedriva och utvidga sin verksamhet. Antalet etableringsförfrågningar är fortsatt hög och befintliga företag som växer vill gärna stanna kvar i Botkyrka. Genom att utveckla större företagsområden som till exempel Södra porten och Rikstens företagspark kan fler företag flytta till kommunen och Botkyrka bli en regional kärna i Stockholmsområdet.

Antalet nystartade företag har minskat 2022 jämfört med 2021 på grund av avmattningen i ekonomin.

Andelen förvärvsarbetande i kommunen har återhämtat sig från pandemiåren och ligger på 74,9 procent (2021), vilket är positivt. Dock ligger Botkyrka fortsatt lägst i länet, men ökningen är större än länssnittet, kommunen ökar med 1,9 procentenheter och länet 1,2.

Botkyrka kommun har en marginell ökning av andelen arbetstillfällen i den privata sektorn. Det är tack vare näringslivet som det totala antalet förvärvsarbetande ökar, eftersom de övriga sektorerna minskar. Botkyrka kommun hamnar på andra plats i Synas undersökning av tillväxten i Stockholms län, och har historiskt haft en hög tillväxt i det lokala näringslivet.

Totalt 19 företag med minst fem anställda har etablerat sig i Botkyrka 2022. Det är något färre jämfört med 2021 då 23 företag flyttade in till kommunen, och en minskning för andra året i rad. Detta kan bero på att kommunen, men även privata aktörer, har begränsat med mark vilket leder till att det saknas förutsättningar för att bygga nya fastigheter för branscher som önskar vara här. Det har också skett en konjunkturinbromsning på fastighetssidan under andra delen av 2022, vilket kan medföra att företag avvaktar eventuella satsningar eller förändringar som kan innebära högre kostnader.

Andel (%) förvärvsarbetande i kommunen, dagbefolkning, ökar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
74,8	73,0	74,9	Ökar	*

*Utfall publiceras v. 47, 2023
Källa: Kolada N00914

Andel (%) förvärvsarbetande i näringsliv, dagbefolkning, ökar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
66,2	66,6	67,1	Ökar	*

*Utfall publiceras v. 47, 2023
Källa: Kolada N03071

Arbetsställen, med minst fem anställda, som etablerar sig i kommunen ökar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
Nytt mått	39,0	23,0	Ökar	19,0

Källa: Upplysningscentralen

Botkyrkas företag har högre tillväxt än snittet för företagen i Stockholms län

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

Källa: Tillväxtindex SYNA

Botkyrkas företagare som är nöjda i sin kontakt med kommunens myndighetsutövning ökar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
73,0	75,0	77,0	75,0	*

* Utfall publiceras i april 2023
Källa: Stockholms Business Alliance. Mäts i Nöjd-Kund-Index, NKI. Det totala måttet.

Andelen förvärvsarbetare i kommunen ökar.

FOTO: CRISP

Bosphorus – ett av Botkyrkas många framgångsrika företag. VD Serdar Öztenar utsågs till Årets företagare i Botkyrka 2022, se sidan 5.

FOTO: CRISP

Utvecklingsmål 1:5

Kommunens arbetsmarknadsinsatser leder till fler Botkyrkabor i arbete

Måluppfyllelsen är godtagbar

Arbetslösheten mäts på den del av befolkningen som är 16-64 år. Arbetslösheten i Botkyrka är för närvarande (december 2022) 11,1 procent, vilket är en minskning med 0,7 procent jämfört med samma tidpunkt 2021. Motsvarande siffra för riket är 6,6 procent (december 2022), vilket är en minskning med 0,6 procent jämfört med 2021. Arbetslösheten i kommunen har minskat och ligger på samma nivå som före pandemin. Arbetslösheten kan komma att påverkas negativt på grund av förändrade förutsättningar på arbetsmarknaden orsakade av rådande lågkonjunktur.

Ett större antal personer har kommit i arbete och studier genom kommunens insatser, jämfört med 2021. 86 procent av eleverna på kommunens yrkesinriktade vuxenutbildning har kommit i arbete, vilket är en ökning med 25 procent. Utöver det har 84 procent av deltagarna mellan 16 och 29 år som deltagit i kommunens arbetsmarknadsåtgärder, gått vidare till studier eller arbete. Andelen deltagare mellan 30 och 64 år som gått vidare till studier eller arbete är 65 procent. Det är en förbättring med 23 procentenheter. De flesta har gått vidare till arbete (67 procent). Det goda utfallet beror sannolikt på att det har funnits en hög efterfrågan på arbetskraft samt att verksamheten under året har utvecklat sina arbetssätt för att snabbare få ut deltagare i arbete eller studier.

Andelen personer som avslutar ekonomiskt bistånd och går vidare till arbete och studier har förbättrats något, från 25 procent 2021 till 26 procent 2022. Utfallet når dock inte till det uppsatta målet på 33 procent. Målgruppen behöver stöd i olika former för att den ska bli självförsörjande. En stor andel får stöd genom Arbetsförmedlingen. Vidare erbjuder kommunen en rad insatser, till exempel praktiskt stöd och kompetenshövande aktiviteter.

Andel (%) Botkyrkaungdomar 16-24 år som arbetar eller studerar ökar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
70,0	90,0	*	93,0	*

* Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor har slutat samla in statistik
Källa: Kolada N02797

Andel (%) deltagare 30-64 år som går vidare till arbete eller studier ökar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
23,0	30,0	40,0	44,0	65,0

Källa: Acorda, arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningens system

Andel (%) unga deltagare 16-29 år som går till arbete eller studier ökar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
70,0	70,0	82,0	75,0	84,0

Källa: Acorda, arbetsmarknads- och vuxenutbildningsförvaltningens system

Andel (%) hushåll med ekonomiskt bistånd som avslutas pga arbete eller studier ökar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
24,0	24,0	25,0	33,0	26,0

Källa: Procapita, socialförvaltningens system

Utvecklingsmål 1:6

Botkyrkaborna är delaktiga i Botkyrkas utveckling

Måluppfyllelsen är godtagbar

Samverkan med civilsamhällets organisationer spelar en central roll för samhällsutvecklingen, eftersom dessa organisationer kompletterar den kommunala verksamheten och når ut till personer som kommunen inte alltid kommer i kontakt med. Befintliga kontakter med civilsamhället har under 2022 underhållits genom stadsdelarnas nätverksgrupper där även nya aktörer tillkommit. Avtal om nattvandring har tecknats och under sommaren ingick kommunen samarbetsavtal med aktörer för att stödja ukrainska flyktingar i behov av stöd och hjälp och för att matcha nyanlända familjer med etablerade Botkyrkabor.

Demokratiutvecklingen har fokuserat på insatser som skapar möjligheter för invånarna att vara delaktiga i den lokala demokratin. Genom bland annat Botkyrkadialogen, som genomförts i Tullinge, Fittja och Tumba, under 2022 har kommunen genomfört insatser för ökad delaktighet och inflytande. Sammanlagt har 633 synpunkter inkommit och exempel på genomförda förbättringar utifrån dialogerna är belysning av två hundrastgårdar, anläggning av konstgräs på en fotbollsplan och solstolar på utvalda platser.

I riket i stort minskade valdeltagandet och så även i Botkyrka. Valdeltagandet i valet 2022 till kommunfullmäktige i Botkyrka blev 64,6 procent (i riket 71,3 procent), jämfört med 2018 då valdeltagandet till kommunfullmäktige var 71,4 procent i Botkyrka. Målet om ett ökat valdeltagande har alltså inte uppnåtts trots att en bredd av insatser för ökat valdeltagande genomförts inför valet. För att identifiera förbättringsområden inför kommande val pågår analyser av genomförandet av valet samt valdeltagandet.

Andel (%) Botkyrkabor som upplever att de kan vara med och påverka i kommunala frågor som intresserar dem ökar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
33,0	39,0	-	41,0	37,0
Män				
-	40,0	-	-	40,0
Kvinnor				
-	42,0	-	-	35,0

Källa: Kommunens medborgarundersökning

Andel (%) deltagare på Botkyrkadialogernas möten som upplever att medverkandet varit värdefullt ökar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
Nytt mått	61,0	*	65,0	*

* Ingen undersökning genomfördes
Källa: Mäts via enkätundersökning bland de deltagare som lämnat kontaktuppgifter

Andelen (%) Botkyrkabor som deltar i valet till kommunfullmäktige 2022 ökar mer än genomsnittet för riket

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
-	-	-	Över riket	64,6

Källa: Valmyndigheten

En bredd av insatser för att öka valdeltagandet har genomförts.

FOTO: TOBIAS FISCHER

Utvecklingsmål 1:7

Botkyrkaborna har förtroende för kommunen som organisation

Måluppfyllelsen är godtagbar

Kommunen har under 2022 arbetat med att öka Botkyrkabornas förtroende för kommunen som organisation dels genom kommunikation, dels genom att möjliggöra för Botkyrkaborna att vara medskapande i samhällsutvecklingen.

Under året har kommunikationsinsatser haft fokus på flera områden, till exempel trygghet, valet och arbetsgivarvarumärket. Trygghetskommunikationen har inkluderat en kampanj riktad direkt till unga om risken att giftas bort mot sin vilja, en publicering av handlingsplanen mot hedersrelaterat våld och förtryck och kommunikation i samband med blomstertåget och Adrianastipendiet. Inför de allmänna valen kommunicerade kommunen exempelvis genom att dela ut flygblad i de olika stadsdelarna, skicka vykort och sms till hushåll och publicera filmer och inlägg i sociala medier. Utöver det genomfördes en sommarkampanj som syftade till att lyfta fram smultronställen och besöksmål i Botkyrka.

Kommunen har genomfört ett antal förändringar för att bättre svara upp mot Botkyrkabornas behov oavsett vilken kanal för kontakt som de väljer: botkyrka.se, telefon, e-post, sociala medier, besök på medborgarkontoren eller chattbot. Kommunen behöver se till jämlikhetsperspektivet i högre utsträckning för att säkerställa att samtliga medborgare får en service som utgår från deras förutsättningar och behov.

Kommunen har gett stöd till funktionsrättsrådet för att stärka samråden och arbetet för att tillvarata gruppens rättigheter i olika arbetsprocesser som exempelvis tillgänglighet i den fysiska miljön. Utöver det har media uppmärksammat att kommunen är bäst i Sverige på att använda stadsbidraget till finskt förvaltningsområde till verksamhet, jämfört med andra kommuner som använt merparten till administration. Bidraget har gått till två finska föreningar i kommunen samt till finsktalande samhällsvägledning.

Andelen synpunkter från Botkyrkaborna som besvaras inom 10 dagar uppgår 2022 till 74 procent och är en minskning med 9 procent från 2021. Åtgärder i form av att utveckla systemstöd samt revidera rutiner har genomförts vilket förväntas bidra till att fler synpunkter besvaras inom 10 dagar framgent.

Andel (%) Botkyrkabor som upplever att det är lätt att ta del av kommunens information ökar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
51,0	55,0	-	57,0	43,0
Män				
-	53,0	-	-	43,0
Kvinnor				
-	54,0	-	-	44,0

Källa: Kommunens medborgarundersökning

Andel (%) Botkyrkabor som är nöjda med kommunen som organisation ökar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
-	-	Nytt mått	Ökar	33,0
Män				
-	-	-	-	36,0
Kvinnor				
-	-	-	-	30,0

Källa: Kommunens medborgarundersökning

Andel (%) synpunkter som besvaras inom 10 dagar ökar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
53,0	51,0	83,0	Ökar	74,0*

*Utfall för utbildningsförvaltningen saknas

Källa: Public 360, kommunens dokument- och ärendehanteringssystem

Botkyrkabornas nöjdhet med möjlighet till inflytande ökar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
36,0	-	37,0*	Ökar	-

*Undersökningen omarbetades 2021 varför utfall ej är jämförbart med tidigare år

Källa: SCB:s medborgarundersökning

Målområde 2: Botkyrkaborna är trygga

Framsteg under året

- Nöjda brukare inom korttidsvistelse LSS och gruppboenden ökar.
- Fler barn och unga deltar i spontanidrott runt om i kommunen.
- En handlingsplan för att förhindra hedersrelaterat våld och förtryck har tagits fram.

Utvecklingsmål 2:1

Botkyrkaborna har en god omsorg

Måluppfyllelsen är godtagbar

För att öka tryggheten och säkra en god omsorg för Botkyrkabor med behov av vård- och omsorgsinsatser pågår ett kontinuerligt arbete med att öka brukarnas inflytande och delaktighet gällande det stöd som ges.

Detta sker exempelvis genom att säkerställa att genomförandeplaner uppfyller kvalitetskraven och att brukarråd och uppföljningssamtal genomförs regelbundet.

För att fånga invånarnas uppfattning om stöd och insatser genomför kommunen även olika brukarundersökningar inom verksamheterna för äldre och för personer med funktionsnedsättning samt inom individ- och familjeomsorg. Utfall från brukarundersökningen visar att två av tio mått når satta målnivåer.

Utfall för övriga mått visar på en mindre försämring jämfört med den senaste mätningen. Nöjdheten för de olika måtten når en nivå mellan 65 och 96 procent. Tänkbara orsaker till de något lägre utfallen för några av måtten kan vara att viss personalomsättning har förekommit, att verksamheten inte varit flexibel nog att möta brukarnas önskemål om hur stödet ska utformas och att utförandet av insatsen varierar på grund av bristande dokumentation och genomförandeplaner.

Personalkontinuiteten i hemtjänsten har ökat marginellt sedan föregående år och uppsatt mål har nåtts.

Personalkontinuiteten i hemtjänsten är en prioriterad fråga och viktig för att brukarna ska känna sig nöjda och trygga.

Analysen visar att sjukfrånvaro påverkar kontinuiteten negativt, men kontinuiteten påverkas även av hur många brukare som har en dubbelbemanning. Justeringar har gjorts under året med målet att minska antalet vikarier som en del i att höja personalkontinuiteten.

Andel (%) personer inom vård- och omsorgsboende som är nöjda med stödet i sin helhet ökar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
75,0	76,0	*	82,0	75,0
Män				
74,0	72,0	-	-	80,0
Kvinnor				
76,0	79,0	-	-	72,0

* Brukarundersökning ej genomförd under 2021

Källa: Socialstyrelsen. Öppna jämförelser, enkätundersökningen "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?".

Andel (%) personer med hemtjänst som är nöjda med stödet i sin helhet ökar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
73,0	77,0	*	80,0	76,0
Män				
73,0	77,0	-	-	76,0
Kvinnor				
73,0	77,0	-	-	76,0

* Brukarundersökning ej genomförd under 2021

Källa: Socialstyrelsen. Öppna jämförelser, enkätundersökningen "Vad tycker de äldre om äldreomsorgen?".

Personalkontinuiteten i hemtjänsten ökar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
16,0	14,0	16,0	13,0	15,0
Män				
-	-	15,0	-	15,7
Kvinnor				
-	-	16,0	-	14,7

Källa: KKiK, underlag lämnas in från kommunens brukarundersökning

Andel (%) överklaganden som går emot fattade beslut minskar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
21,2	20,0	19,0	13,0	10,0

Källa: Myndighetsheten, vård- och omsorgsförvaltningen

Utvecklingsmål 2:2**Botkyrkaborna känner sig trygga**

Måluppfyllelsen är godtagbar

Botkyrkabornas upplevelse av trygghet varierar mellan de olika stadsdelarna och kommunen kraftsamlar för att skapa en plats där det är tryggt att leva, bo och verka. Kommunen tar sig an utmaningen både med ett långsiktigt och strategiskt perspektiv och utifrån ett mer operativt perspektiv genom att genomföra en bredd av insatser och åtgärder.

Arbetet genom Effektiv samordning för trygghet (EST) är prioriterat. Inom EST samarbetar polisen, Botkyrkabyggen och kommunen för att genomföra trygghetsfrämjande samt vålds- och brottsförebyggande åtgärder. Utöver det har Våldspreventivt centrums uppdrag utvecklats, exempelvis inom arbetet kopplat till avhopparverksamhet och områdesutveckling. Under året har kommunen antagit en handlingsplan för att förhindra hedersrelaterat våld och förtryck.

Ytterligare exempel på trygghetskapande insatser är att trygghetsfältare befinner sig på offentliga platser i kommunens olika stadsdelar.

Trygghetsfältarna och kommunens öppna fritidsverksamhet har genomfört aktiviteter för att bidra till att ge barn och unga en givande fritid, exempelvis genom att arrangera spontanidrott runt om i kommunen för att erbjuda en meningsfull aktivitet som ett alternativ till att vistas i centrum. Från och med 2022 deltar blåljuspersonal i idrottsaktiviteterna och bygger relationer med ungdomarna. En utmaning är att nå rätt målgrupp, och specifikt även flickor.

Under året har ett utbildningspaket för personal på fritidsgårdar, bostadsbolag och väktare utvecklats för att tidigt upptäcka och reagera på våld bland barn och unga och därmed öka tryggheten.

Den fysiska miljön är av betydelse för att Botkyrkaborna ska trivas och känna sig trygga. Insatser för att skapa öppna parkytor och gångstråk med bättre sikt och ökad trygghet utomhus fortsätter.

Under året har två parker med dagvattenanläggningar driftsatts, en i Lottalund och en i Fittja. Förutom miljömässiga fördelar bidrar anläggningarna till en trivsam utomhusmiljö för boende i området.

Andel (%) Botkyrkabor som tycker det är tryggt att leva och bo i sitt bostadsområde ökar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
-	69,0	-	71,0	65,0
Män				
-	67,0	-	-	69,0
Kvinnor				
-	69,0	-	-	63,0

Källa: Kommunens medborgarundersökning

Utvecklingsmål 2:3**Botkyrkaborna trivs i kommunen**

Måluppfyllelsen är godtagbar

Den fysiska samhällsplaneringen är en viktig faktor för att öka trivseln för Botkyrkaborna. Översiktsplaneringens riktning om bebyggelse, variation och blandning av bostäder och arbetsplatser, gestaltning och beaktande av ekologiska värden ska säkra att den långsiktiga planeringen av den fysiska miljön svarar mot människors behov och välmående.

Trivselindex, som mäts i kommunens medborgarundersökning, bygger på frågor om man trivs i kommunen, om man kan rekommendera en vän att flytta till Botkyrka och om man tycker att det är rent i sitt närområde.

Botkyrkabornas nöjdhet med trivseln i kommunen har minskat något. Resultatet i den senaste mätningen visar på en variation mellan de olika stadsdelarna. Nöjdheten är högst i Tumba följt av Vårsta-Grödinge och Tullinge och lägst i Fittja och Hallunda-Norsborg. Resultatet är också lågt i Alby och Storvreten.

Kommunen har under 2022 genomfört insatser för att öka trivseln. Bland annat insatser genom EST och platssamverkan Fittja som sker både på kort och lång sikt. Insatser i närtid har handlat om att lyfta trivseln på Fittja torg med tillfällig möblering under sommaren och olika aktiviteter. Norsborgsdagen genomfördes under hösten, där det bland annat bjöds på olika uppträdanden. Kommunen har möjliggjort förstärkning av personal och exempelvis har Storvretens IF fått fast bemanning tre kvällar i veckan. Utöver det har återkommande aktiviteter i Albys hjärta gett positiva effekter på utomhusmiljön utifrån att det blivit en blandning av besökare och rörelse i och utanför huset.

Botkyrkabornas nöjdhet med trivsel i kommunen ökar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
-	61,0	-	62,0	57,0*

*Undersökningen omarbetades 2022 varför utfall ej är helt jämförbara.

Källa: Kommunens medborgarundersökning

Målområde 3: Botkyrkaborna har ökad livskvalitet

Framsteg under året

- Antalet barn och unga som deltagit i organiserade idrottsaktiviteter har ökat.
- Sju nya föreningar med barn- och ungdomsverksamhet har startat i kommunen.
- Resandet med kollektivtrafik närmar sig samma nivå som före pandemin.

Utvecklingsmål 3:1

Fler och mer varierade bostäder inom och mellan våra stadsdelar

Måluppfyllelsen är godtagbar

De beslutade riktlinjerna för bostadsförsörjning förordar varierad bostadssammansättning inom kommunens olika stadsdelar och fungerar som underlag till beslut om exploatering. Bostadsmarknaden styrs dock till stor del av marknaden och investerarnas bedömning om vilken upplåtelseform som är kommersiellt gångbar. Just nu är marknaden inriktad mestadels på hyresrätter.

Hyresrätternas andel av det totala bostadsbeståndet är god i Botkyrka relativt andra kommuner i regionen. På stadsdelsnivå kommer den ändrade målbilden om volymen av hyresrätter i Riksten (från 3 500 till 4 500) bidra till variation i upplåtelseform i Tullinge, vilket i sin tur innebär att kommunen behöver planera för utökad offentlig service i motsvarande omfattning.

Ambitionen att färdigställa 8 000 nya bostäder 2016–2024 kommer sannolikt inte att uppnås; antalet färdigställda bostäder var 2 668 vid årets slut. Ambitionen är beroende av utvecklingen på bostadsmarknaden, vilken kommunen inte fullt ut kan påverka.

Däremot är kommunens planberedskap god, vilket möjliggör att ett stort antal bostäder kan byggas de kommande åren. Under 2022 påbörjades 57 nya bostäder.

Trångboddhet enligt norm 2 innebär att det bor fler än två personer per sovrum i en bostad. Det finns olika sätt att räkna trångboddhet, men oavsett vilket mått som används sticker Botkyrka ut vad det gäller andelen trångboddna hushåll. I Botkyrka bor 29 procent av hushållen i flerbostadshus trångt; motsvarande siffra för länet är 20 procent.

Trångboddhet är dessutom vanligare bland barnfamiljer, vilket innebär att effekterna av trångboddhet påverkar barn i stor utsträckning.

Andel (%) trångboddhet (enligt norm 2 SCB) minskar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
30,3	29,5	28,6	29,0	*

* Utfall publiceras i maj 2023
Källa: Kolada N07907

Från 2016 till utgången av 2024 ska antalet färdigställda nya bostäder vara minst 8 000

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
2 544,0	2 634,0	2 660,0	5 500,0	2 668,0

Källa: Statistiska centralbyrån

Förändringar (%) i bostadsbeståndet som bidrar till ökad variation i bostadssammansättningen i varje stadsdel

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
*	23,0	*	Ökar	28,6

* Utfall publiceras jämna år
Källa: Statistiska centralbyrån

Ett sätt att uppnå ökad livskvalitet är bostadsbyggande, något som är prioriterat för kommunen.

FOTO: CRISP

Botkyrkas barn och unga ska ha tillgång till en aktiv fritid.
FOTO: CRISP

Utvecklingsmål 3:2 Botkyrkas barn och unga har en aktiv fritid

Måluppfyllelsen är godtagbar

I arbetet med att möjliggöra för barn och unga att ha en aktiv fritid har stöd för att organisera spontanidrotten utökats under 2022 med särskild inriktning på stadsdelar där deltagandet i idrotten har potential att växa. Föreningsutvecklare arbetar med uppsökande verksamhet för att vara ett stöd för de som vill starta nya föreningar. Resultatet för 2022 är sju nystartade föreningar med barn och ungdomsverksamhet i stadsdelar som har lägre aktivitetsgrad. Exempel på ny verksamhet som startat upp under 2022 är boxning i Tumba/Storvreten och Jiu-jitsu i Fittja. Kommunen ser också en ökning från föregående år av barns och ungas deltagande i organiserade idrottsaktiviteter i de stadsdelar som har lägst deltagande. Genom samverkan med idrottsförbund och det lokala föreningslivet har barn och unga haft möjlighet att utöva olika sporter. Utöver det har kommunen, i samverkan med idrottsförbund och det lokala föreningslivet, erbjudit aktiviteter genom kulturskolans verksamhet, biblioteken och Botkyrkas konsthall. Vid skollov har ett brett utbud av prova-på aktiviteter anordnats runt om i kommunens olika stadsdelar.

Barn och ungas organiserade idrottsaktiviteter ökar i de stadsdelar med lägst deltagande

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
Nytt mått	32 654,0	33 200,0	Ökar	35 150

Källa: Verksamhetsområde bad, idrott och motion, kultur- och fritidsförvaltningen

Andel (%) unga Botkyrkabor som upplever att de har goda möjligheter till en aktiv fritid är minst 85 %

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
-	-	84,0	85,0	*
Män				
-	-	86,0	-	-
Kvinnor				
-	-	84,0	-	-

*Enkäten genomförs var tredje år.

Källa: Kultur- och fritidsförvaltningens fritidsvaneundersökning som görs i samband med utbildningsförvaltningens elevenkät.

Andel (%) unga som anger att de läser på sin fritid ökar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
-	-	46,0	50,0	*
Män				
-	-	46,0	-	-
Kvinnor				
-	-	46,0	-	-

*Enkäten genomförs var tredje år.

Källa: Kultur- och fritidsförvaltningens fritidsvaneundersökning som görs i samband med utbildningsförvaltningens elevenkät.

Flickors andel (%) av besöken på fritidsgårdarna i Botkyrka kommun ökar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
42,0	39,0	41,0	Ökar	40,0

Källa: Enheten Ung fritid, kultur- och fritidsförvaltningen

Flickors andel (%) av idrottsföreningarnas totala deltagartillfällen ökar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
39,0	40,0	41,0	44,0	38,0

Källa: Riksidrottsförbundet

Utvecklingsmål 3:3

Botkyrka har ett aktivt miljö- och klimatarbete

Måluppfyllelsen är godtagbar

Det finns elva sjöar som klassas som vattenförekomster i kommunen, varav sju har god ekologisk status, tre måttlig ekologisk status och en otillfredsställande ekologisk status.

Kommunens ytvattenförekomster består därmed av elva sjöar, tre vattendrag och fyra kustvattenområden, och förekomsternas ekologiska status påverkas av många olika aktörer. Det innebär att flera intressenter än kommunen behöver genomföra insatser för att ytvattenförekomsterna ska nå god ekologisk status.

Kommunens åtgärder har under året varit inriktade på att rena dagvatten, utföra tillsyn av verksamheter enligt miljöbalken, skydda kommunens grundvattenförekomster, söka statsbidrag för riktade projekt och samarbeta med Salems och Södertälje kommun.

Arealen artrika ängs- och naturbetesmarker ligger kvar på 50 hektar. De artrika ängs- och naturbetesmarkerna hör till biotoperna med högst biologisk mångfald, och är viktiga för pollinerande insekter, men de hör också till de biotoper som minskar mest.

Att se att dessa inte minskar i kommunen är positivt. För att bidra till att arealen av dessa artrika marker ska öka i kommunen behöver ytterligare resurser riktas hit.

Antal klassade sjöar som klarar Vattenmyndighetens krav på god ekologisk status ökar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
5	5	5	Ökar	7

Källa: Databasen VISS (VattenInformationsSystem Sverige)

Arealen (hektar) artrika ängs- och naturbetesmarker ökar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
50	50	50	48	50

Källa: Miljöenheten, samhällsbyggnadsförvaltningen

Utvecklingsmål 3:4

Infrastrukturen i kommunen ska vara hållbar och utvecklas för att passa medborgarnas behov

Måluppfyllelsen är godtagbar

Transporter är en stor utsläppskälla både för Botkyrkas del och för andra kommuner i storstadsregionerna. Insatser för att öka kollektivtrafikåkandet sker både genom regional påverkan genom Södertörnsnätverket, Botkyrkas egen samverkan med regionen och påverkansarbete gentemot Region Stockholm samt strategisk planering genom exempelvis kommunens översiktsplan.

Det har under 2022 skett en ökning av resandet med kollektivtrafik till och från arbetet samt för de flesta dagliga resor. Medborgarnas resvanor börjar därmed att närma sig samma nivå som före pandemin. Den samlade bilden är dock att kollektivtrafikens andel av resandet behöver öka.

Andel (%) Botkyrkabor som är nöjda med kommunens gång-, cykel- och bilvägar ökar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
-	58,0	-	60,0	62,0

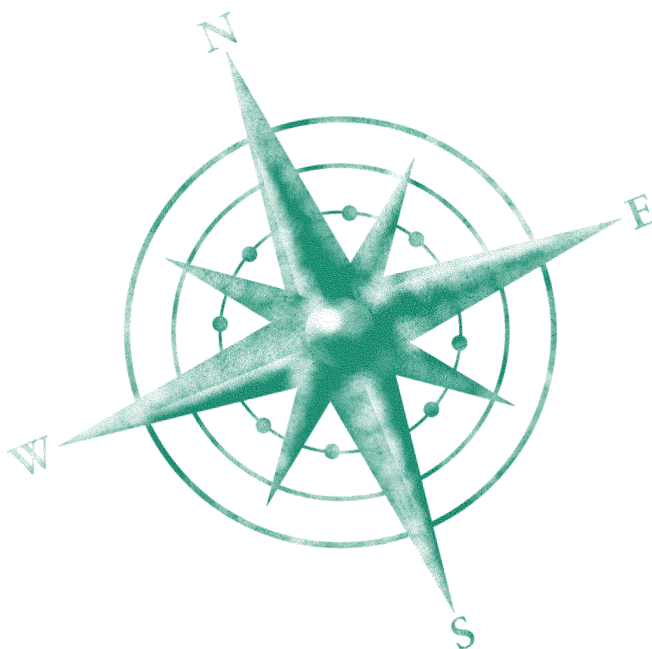
Källa: Kommunens medborgarundersökning

Botkyrkabornas möjligheter att ta sig runt i kommunen ökar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
49,0	-	-	Ökar	*

*SCB har omarbetat undersökningen varför utfall ej är tillgängligt

Källa: SCB:s medborgarundersökning

Målområde 4: Kommunens organisation

Framsteg under året

- Antal vakanta lokaler i lokalbanken har minskat.
- Antalet e-tjänster som erbjuds invånarna har ökat.
- Förbrukad energi i kommunens fastigheter har minskat.

Utvecklingsmål 4:1
Kommunens organisation är resurseffektiv
Måluppfyllelsen är godtagbar

Kommunens lokalförsörjning har under året sammanlagt omsatt och avvecklat tio lokaler och lägenheter från lokalbanken. Dessa är antingen uthyrda eller återlämnade till extern fastighetsägare. Resultatet har uppnåtts genom god samverkan mellan förvaltningarna och externa aktörer.

Kommunen ska bedriva sin verksamhet utifrån god ekonomisk hushållning, vilket kan beskrivas som att varje generation ska ansvara för sina beslut och inte skjuta finansieringen på framtiden. För att definiera detta har kommunfullmäktige lagt fast ett antal finansiella mål, se sidan 23. Utöver de finansiella målen ska nämnderna visa följsamhet till beslutad budgetram och ha en god prognossäkerhet.

För 2022 redovisar samtliga nämnder ett utfall inom beslutad budgetram. Sammantaget har 94,4 procent av budgeten använts, vilket motsvarar ett positivt resultat på närmare 343 miljoner kronor. I förhållande till nämndernas samlade prognoser från delårsrapport 1 är den slutliga avvikelser större. Skillnaden mellan prognosen i april och årets utfall innebär en avvikelse på 4,8 procent.

Nämndernas nettoutfall är inom beslutad budgetram (%)

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
-	98,9	96,4	100,0	94,0

Källa: Kommunstyrelseförvaltningen

Nämndernas prognoser vid delårsrapport 1 avviker från årsutfallet med max 1 %

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
-	0,9	2,0	1,0	4,8

Källa: Kommunstyrelseförvaltningen

Av vakanta lokaler i lokalbanken vid årets början ska minst 2 omsättas under året (hyras ut/sågas upp/avvecklas/säljas)

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
Nytt mått	Nytt mått	Nytt mått	2,0	10,0

Källa: Teknik- och fastighetsförvaltningen

Utvecklingsmål 4:2
Botkyrkas anställda trivs och mår bra
Måluppfyllelsen är godtagbar

För att stärka kompetensen hos medarbetare har kommunen fortsatt att anordna utbildningar för att öka andelen legitimerade och behöriga medarbetare inom skolan. Kommunen har även satsat på att öka antalet tillsvidareanställda med formell kompetens, exempelvis med undersköterskeutbildning. Dessutom anordnas utbildning i svenska språket för medarbetare inom vård och omsorg samt förskolan. Kommunen fortsätter stärka chefers kompetens inom ledarskap, arbetsmiljöfrågor och kompetensbaserad rekrytering.

Årets medarbetarundersökning visar fortsatt på engagerade medarbetare och uppnår samma svarsfrekvens som förra året, 88 procent. Totalindex (TI) ökade med 2 procentenheter för hela kommunen till 74 (72, 2021) och Hållbart medarbetarengagemang (HME) ökade med 1 procentenhet till 79 (78, 2021).

Kommunens målsättning är att alla anställda som önskar det ska erbjudas heltid. Andelen heltidsanställda i kommunen har ökat med 0,7 procentenheter jämfört med 2022 och uppgår till 91,2 procent.

Frisknärvaron har ökat marginellt för både kvinnor och män. För kvinnor uppgår den till 92,4 procent (92,3 procent, 2021). Motsvarande siffra för män uppgår till 95,3 procent vilket visar på en minskning med 0,3 procentenheter (95,6 procent, 2021).

Personalomsättningen för externa nyanställningar och avslutade anställningar ökar i kommunen, vilket visar på ett trendbrott av coronapandemins tidigare effekt. Generellt sett rekryterar vi fler än antalet som slutar.

De yrkesgrupper som har flest externa avgångar är barnskötare, undersköterskor, förskollärare och socialsekreterare. Dessa är svårrekryterade yrken där konkurrensen om utbildad arbetskraft är stor.

Botkyrka kommuns genomsnittliga nivå på ett hållbart medarbetarengagemang ska öka.

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
78,0	78,0	78,0	82,0	79,0

Källa: Medarbetarundersökningen

Medarbetarundersökning, totalindex ökar (sammanvägning av undersökningens åtta delar)

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
72,0	71,0	72,0	74,0	74,0

Källa: Medarbetarundersökningen

Frisknärvaron för medarbetare i Botkyrka ska öka (%)

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
94,0	92,3	94,0	Ökar	93,1

Män

96,0	95,0	96,0	-	92,4
------	------	------	---	------

Kvinnor

92,0	92,0	92,0	-	95,3
------	------	------	---	------

Källa: Systemstödet Qlik Sense

Personalomsättning (antal avslutade under året i % av antalet anställda) minskar.

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
12,0	9,0	10,0	10,0	11,5

Källa: Systemstödet Qlik Sense

Personalomsättning (antal nyanställda under året i % av antalet anställda) minskar.

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
13,5	7,0	6,0	10,0	13,0

Källa: Systemstödet Qlik Sense

Utvecklingsmål 4:3

Kommunen nyttjar digitaliseringens möjligheter till att ge bättre service till medborgarna och arbeta mer effektivt

Måluppfyllelsen är godtagbar

För att öka effektiviteten i organisationen och servicen till medborgarna har kommunen under 2022 fortsatt arbetet utifrån de identifierade fokusområdena för digitalisering (digital skola, digital obruten samhällsbyggnadsprocess, smart uppkopplad och smart hållbar stad, effektiva administrativa processer samt digitala självserviceflöden för medborgarna).

Viss omprioritering har fått göras med anledning av kriget i Ukraina. Detta har bland annat inneburit att it-säkerhetsåtgärder som planerats längre fram i stället har tidigarelagts.

Botkyrkabornas nöjdhet med möjligheten att lösa sina ärenden direkt via webbplatsen eller digital tjänst har minskat från 2020 till 2022. Det är svårt att bedöma vad det beror på eftersom kommunens webbplats har utvecklats och blivit mer serviceinriktad, och användandet av e-tjänster fortsatt ligger på en hög nivå.

2022 genomfördes totalt 21 968 e-tjänsteärenden i kommunens e-tjänsteplattform på webbsidan, och antalet tjänster har ökat från 63 till 99 under året. De mest använda tjänsterna är ansökan om ekonomiskt bistånd, orosanmälan för barn och beställning av betygskopia.

Andel (%) Botkyrkabor som är nöjda med möjligheterna att själva utföra sina ärenden via Botkyrka.se eller andra digitala kanaler ökar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
-	60,0	-	Ökar	47,0

Män

-	62,0	-	-	48,0
---	------	---	---	------

Kvinnor

-	57,0	-	-	46,0
---	------	---	---	------

Källa: Kommunens medborgarundersökning

Antalet digitala tjänster som kommunen tillhandahåller ökar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
38	58	63	Ökar	99

Källa: Kommunstyrelseförvaltningen

Utvecklingsmål 4:4**Kommunen som organisation är klimatneutral 2025**

Måluppfyllelsen är godtagbar

Den största utsläppskällan av växthusgaser i Botkyrka kommun är transportsektorn som står för cirka 80 procent av utsläppen. Därför är det prioriterat att minska utsläppen från denna sektor. Det innebär att kommunen arbetar med både kommuninvånarnas resor och de resor och transporter som genereras av kommunens egen verksamhet.

Kommunens egna resor i tjänsten har påverkats av pandemin de senaste åren. Den största skillnaden generellt sett är att många tjänsteresor har ersatts av digitala möten. Det har lett till minskade kostnader, sparad restid samt minskade växthusgasutsläpp.

Kommunens egna verksamhetsfordon tankades till 80 procent fossilbränslefritt 2022, vilket är en försämring jämfört med 2021 då 98 procent tankades med fossilbränslefritt.

Försämringen beror på en felleverans av bränsle. Arbetet fortsätter med att utöka fordonsflottan med fler eldrivna fordon och moderna biogasdrivna fordon i takt med att det finns tillgång på nya fordon på marknaden.

Pappersförbrukningen visar att antalet kopior och utskrifter som utförts i kommunens gemensamma skrivarstruktur ökat 2022 jämfört med 2021. Minskat distansarbete bedöms ha bidraget till ökningen.

Under åren med samordnad varudistribution, med kommuner på Södertörn, har antalet transporter till kommunens verksamheter mer än halverats och utsläppen av koldioxid har minskat med 98 procent.

Utsläppen av koldioxid per kilo transporterat gods fortsätter att minska från 1,80 gram per kilo 2021 till 1,53 gram per kilo 2022.

De främsta orsakerna till minskad koldioxidmängd är en högre andel biogas, minskat antal körda kilometer och en förfinad mätmetod. Positivt är att också användningen av förnybara bränslen (HVO och biogas) vid samordnad varudistribution fortsatt är 100 procent.

Installation av solceller (minst 250 kW/år) har försenats till följd av svårigheter att upphandla solceller. 44 kilowattimmar är installerade under 2022.

Förbrukad energi i kommunens fastigheter visar på en betydligt lägre förbrukning jämfört med tidigare år. De åtgärder som vidtagits för att justera värme- och elsystem i kommunens lokaler har därmed gett önskad effekt.

Andel (%) fossila bränslen (bensin och diesel) minskar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
20,0	20,0	20,0	Minskar	20,0

Källa: Kommunens drivmedelsleverantör OKQ8

Koldioxidutsläppen från resor i tjänsten minskar*

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
-	-	-	Nytt mått	*

* Statistik för 2022 publiceras våren 2023

Källa: Kommunstyrelseförvaltningen

Klimatavtryck (gram CO2/transporterat kg) för inköpta varor vid samordnad varudistribution minskar*

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
2,2	2,2	2,5	2,0	1,5

Källa: Upphandlingsenheten, kommunstyrelseförvaltningen

Pappersförbrukningen i kommunen minskar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
-	-	5 037 520	Minskar	7 378 280

Källa: Digital utveckling, kommunstyrelseförvaltningen

Förbrukad energi i kommunens fastigheter (kWh/m2/år) minskar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
-	240,0	238,0	233,0	167,5

Källa: Teknik- och fastighetsförvaltningen

Installera solceller, minst 250 kW/år, exklusive solfångare

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
-	250,0	250,0	250,0	44,0

Källa: Teknik- och fastighetsförvaltningen

Andel (%) projekt (större ombyggnationer eller nybyggnationer) som uppnår krav enligt klassificering svensk miljöbyggnad ökar

Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021	Mål 2022	Utfall 2022
-	-	66,0	70,0	73,0

Källa: Teknik- och fastighetsförvaltningen

Ett positivt resultat gör kommunen bättre rustad för den lågkonjunktur vi befinner oss i. FOTO: CRISP

Utveckling av intäkter, kostnader och resultat

Resultatet för kommunen och de bolag där kommunen äger mer än 20 procent, var positivt för 2022.

Årets resultat 2022

Det sammantagna koncernresultatet, det vill säga resultatet för kommunen och de bolag där kommunen äger mer än 20 procent, är 473 miljoner kronor. Koncernresultatet för 2021 var 452 miljoner kronor. Av 2022 års resultat kommer 410 miljoner kronor från kommunen och 63 miljoner från bolagen. På sidan 83 finns en sammanställning av respektive bolags resultat. Kommunfullmäktige har inte beslutat om någon gemensam budget för koncernen.

Kommunens resultat på 410 miljoner kronor är 360 miljoner kronor mer än budgeterat. Jämfört med budget redovisas avvikelse för nettot av verksamhetens intäkter och kostnader med plus 382 miljoner kronor. För skatter och generella bidrag är avvikelsen plus 80 miljoner kronor, medan avvikelsen för finansnettot är negativ med 102 miljoner kronor.

Diagram 4. Utfall jämfört med budget, miljoner kronor

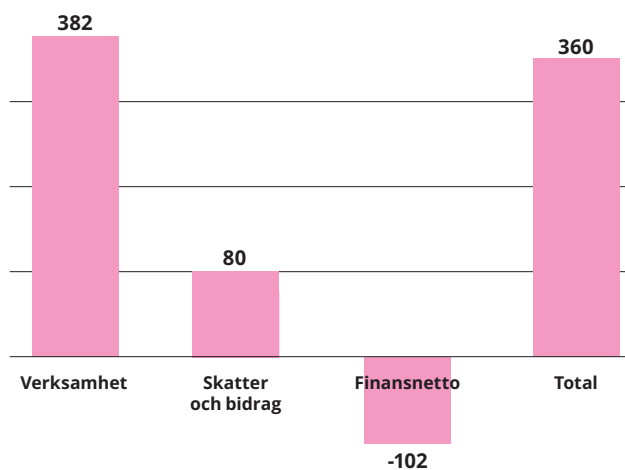
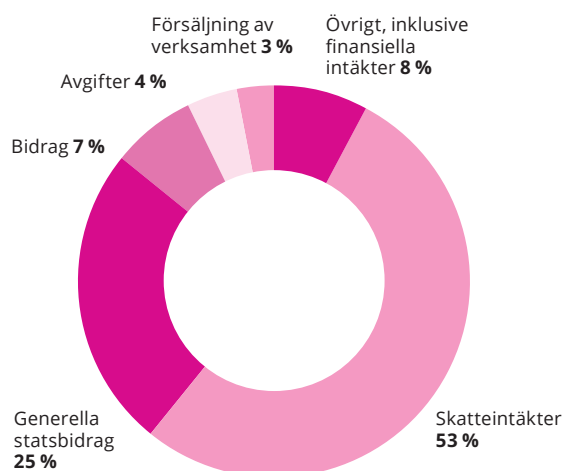

Diagram 5. Kommunens intäkter 2022, procentuella andelar

Av kommunens samlade intäkter på totalt 7 985 miljoner kronor kommer 53 procent från Botkyrkabornas egna skattebetalningar.

De generella statsbidragen och utjämningsarna motsvarar 25 procent av intäkterna. Sammantaget innebär det att 78 procent av intäkterna kommer ifrån skatter, utjämnings och generella statsbidrag. Av resterande 22 procent kommer 18 procent från intäkter kopplade till verksamheterna, såsom riktade bidrag – till exempel EU-bidrag, avgifter – till exempel avgift för hemtjänst, försäljning av verksamhet – till exempel skolplats och diverse övriga intäkter – till exempel externa lokalhyror. Därutöver är 4 procent finansiella intäkter.

Verksamhetens intäkter och kostnader

Verksamhetens nettokostnader, inklusive avskrivningar, uppgår för 2022 till 5 732 miljoner kronor, vilket är 382 miljoner lägre än budget. Jämfört med förra året har nettokostnaderna ökat med 210 miljoner kronor, vilket motsvarar en ökning med 4 procent. Motsvarande ökning 2021 var 1 procent och ökningen för 2020 var 2,1 procent.

Av det totala överskottet är 342 miljoner kronor överskott inom nämnderna. I det ingår exploateringsinkomster på 148 miljoner och medel avsatta till kommunstyrelsens och kommunfullmäktiges förfogande på 29 miljoner kronor. Utöver överskottet för nämnderna ingår också ett budgetöverskott för finansförvaltningen på 40 miljoner kronor, vilket främst beror på lägre pensionskostnader.

I tabell 6a och 6b framgår hur externa intäkter och kostnader för verksamheten har utvecklats mellan 2021 och 2022.

Verksamhetens intäkter har under 2022 ökat med 59 miljoner kronor jämfört med 2021, vilket motsvarar en ökning med 4 procent. Taxor och avgifter har minskat med 80 miljoner kronor (19 procent), vilket till stor del beror på att gatukostnadsersättningar och plankostnadsavgifter inom exploateringsverksamheten var högre under 2021.

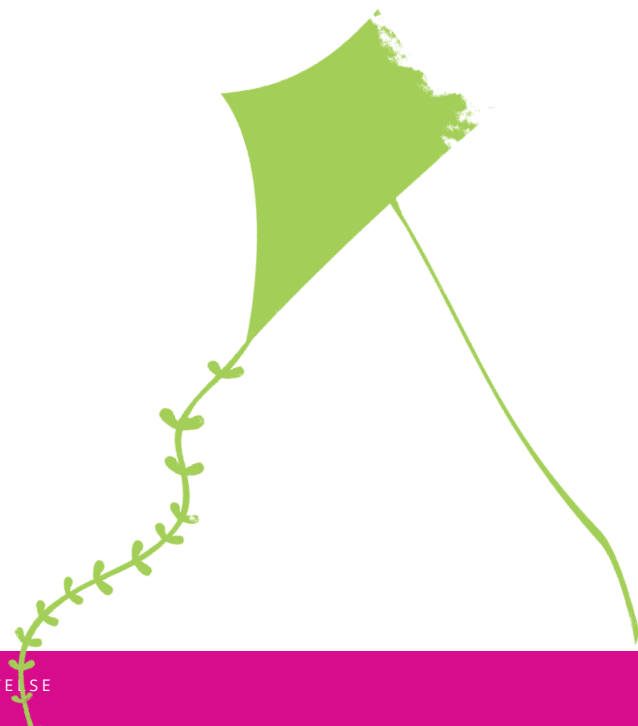
Ökad försäljning av verksamhet förklaras främst av att

Tabell 6a. Verksamhetens intäkter (miljoner kronor) samt förändring 2021–2022 (procent)

Verksamhetens intäkter	2022	2021	Förändring i procent
Taxor och avgifter	348,4	428,9	-19,0
Externa bostads- och lokalhyror	99,6	97,8	2,0
Försäljning av verksamhet	191,5	184,7	4,0
Bidrag från staten med flera	568,8	554,0	3,0
Övriga verksamhetsintäkter	229,1	113,4	102,0
Summa verksamhetens intäkter	1 437,4	1 378,7	4,0

Tabell 6b. Verksamhetens kostnader (miljoner kronor) samt förändring 2021–2022 (procent)

Verksamhetens kostnader	2022	2021	Förändring i procent
Personalkostnader	-3 761,6	-3 736,1	1,0
Varor	-351,2	-341,5	3,0
Entreprenad och köp av verksamhet	-1 484,5	-1 474,2	1,0
Externa lokalhyror	-171,6	-190,0	-10,0
Bidrag och transfereringar	-253,7	-244,4	4,0
Köp av tjänster och övriga verksamhetskostnader	-814,1	-631,9	29,0
Summa intäkter	-6 836,7	-6 618,0	3,0

antalet elever från andra kommuner är fler och att intäkten per elev är högre än förra året.

Bidrag från staten har ökat med 15 miljoner kronor och ökningen förklaras av högre statsbidrag för socialt utsatta områden från Migrationsverket. Övriga verksamhetsintäkter har ökat med 102 procent. Denna ökning förklaras så gott som uteslutande av intäkterna för markförsäljningar av Slagsta strand och Loviseberg under 2022.

Verksamhetens kostnader har ökat med 218 miljoner kronor, vilket motsvarar en ökning med 3 procent jämfört med 2021. Kostnadsökningen under 2021 låg på 1 procent. Personalkostnaderna har ökat med endast 1 procent trots den årliga lönerrevisionen. Detta beror på att kostnaderna för pensioner var högre 2021 till följd av ändrade livslängdsantaganden.

Varuinköpen har ökat med 3 procent och förklaras främst av färre inköp 2021 på grund av pandemin men även av högre inköpspriser under 2022 med anledning av stigande inflation.

Entreprenad och köp av verksamhet har ökat med 1 procent, ökningen förklaras främst av volymökning inom utbildningssektorn och att ytterligare 20 procent av hemtjänstverksamheten är upphandlad och utförs av extern utförare. Externa lokalhyror har minskat med 10 procent jämfört med 2021.

Minskningen beror på uppsägning av fler externt hyrda lokaler samt en korrigering i redovisningen av kostnaden för Samariten som tidigare bokförts som operationell leasing men nu i stället redovisas som finansiell leasing.

Den ökning som redovisas för bidrag och transfereringar beror på ökade bostadsanpassningsbidrag som under 2021 minskade till följd av pandemin.

Dessutom har kommunen uppmärksammat nya aktörer på marknaden som bedriver en uppsökande verksamhet där de upplyser aktuell målgrupp om vilka rättigheter de har till bostadsbidrag. Detta har genererat fler ärenden till kommunen. Vidare var kostnaderna lägre under 2021 vilket beror på en återföring av en medfinansiering. Kostnaderna för tjänster och övriga verksamhetskostnader har ökat med 29 procent jämfört med föregående år.

Ökningen beror till större delen på etableringskostnader, hyror för evakueringspaviljonger och tillfälligt idrottstält på grund av nybyggnad av Eleonoraskolan och ombyggnation av Björkhagaskolan.

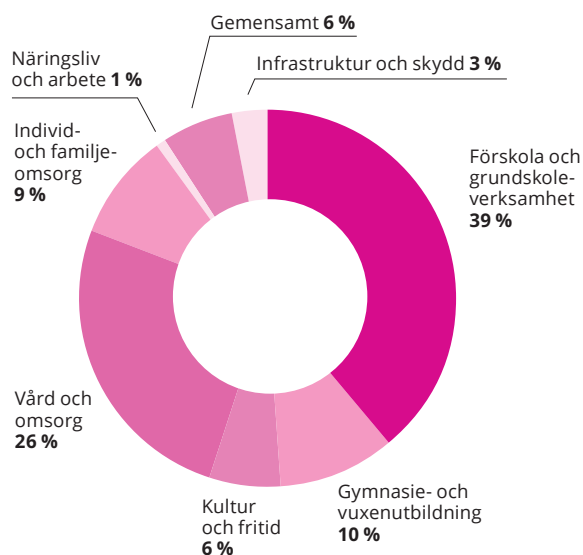
Diagrammet visar hur verksamhetens nettokostnader fördelar sig mellan de olika verksamhetsområdena, där Botkyrkas jämförelsevis unga befolkning avspeglar sig i hur resurserna fördelas i kommunen.

Utbildning, det vill säga förskola, grundskola, gymnasie- och vuxenutbildning motsvarar 49 procent av kommunens kostnader, vård och omsorg står för 26 procent och individ- och familjeomsorg står för 9 procent av kostnaderna.

Skatteintäkterna, generella statsbidrag och utjämning

Skatteintäkterna tillsammans med generella statsbidrag och utjämning uppgår för 2022 till 6 258 miljoner kronor vilket är

Diagram 6. Verksamhetens nettokostnader

293 miljoner kronor högre än föregående år, en ökning med 4,9 procent.

De egna skatteintäkterna för 2022 uppgår till 4 234 miljoner kronor vilket motsvarar en ökning med 239 miljoner kronor eller 6,0 procent. För generella statsbidrag tillsammans med intäkt- och kostnadsutjämningen var ökningen 54 miljoner kronor eller 2,7 procent.

I 2022 års taxering uppgick Botkyrkas skattekraft till 87 procent av riksgenomsnittet, vilket är i nivå med tidigare år.

Generella statsbidrag tillsammans med utjämningssystemet motsvarar 32 procent av kommunens totala samlade intäkter. År 2021 var denna andel 33 procent.

Den statliga inkomstutjämningen kompenserar kommuner med låg skattekraft, vilket för Botkyrkas del innebär ett tillskott på 1 255 miljoner kronor.

I kostnadsutjämningen ersätts vi bland annat för att vi har en stor andel barn och unga samt för sociala strukturer. Nettoeffekten av kostnadsutjämningen, inklusive LSS-utjämning är ett bidrag på 330 miljoner kronor. Andelen äldre ökar i Botkyrka men den är fortfarande låg jämfört med andra kommuner i Sverige.

Äldreomsorgen påverkar därmed kostnadsutjämningen negativt för kommunens del.

I de generella statsbidragen för 2022 på cirka 21 miljoner kronor ingår bland annat kompensation för sänkt skatt för pensionärer.

Finansnettot

Finansnettot visar en negativ avvikelse mot budget på 102 miljoner kronor. Avvikelsen beror i huvudsak på de realiserade kursförluster som uppkommit efter en svag utveckling av pensionsplaceringen under året som netto uppgår till 184 miljoner kronor. Ingen budget eller prognos har lagts på realiserade kursförändringar. Inom finansnettot redovisas överskott som är kopplade till realiserade

kursvinster, högre ränteintäkter samt lägre räntekostnader.

Räntekostnaden för kommunkoncernens upplåning uppgick till 45 miljoner kronor medan ränteintäkten uppgick till 37 miljoner kronor. Både kostnaden och intäkten har ökat med fem miljoner kronor jämfört med föregående år vilket ger en oförändrad räntekostnad på cirka åtta miljoner kronor för kommunens egen skuld.

Jämförelsestörande poster

I resultatet ingår intäkter och kostnader som är resultat av händelser som inte är extraordinära, men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder, det vill säga så kallade jämförelsestörande poster. För 2022 har de jämförelsestörande posterna påverkat resultatet positivt med 173 miljoner kronor. De poster som bedömts som jämförelsestörande är försäljning av mark och fastigheter inom exploateringsverksamheten.

Nämndernas följsamhet till budget och prognossäkerhet

Kommunens ekonomiska styrning under löpande år tar sin utgångspunkt i budgetuppföljningarna. Nämndernas följsamhet till budget och prognossäkerheten är mått som visar hur ekonomistyrningen i kommunen bidrar till en god ekonomisk hushållning. Budgetföljsamhet minskar risken för att korrigerande åtgärder behöver vidtas och en god prognossäkerhet innebär att kommunfullmäktige och nämnderna har lättare att korrigera eventuella avvikelser under året.

Tabell 7. Avvikelse i budget jämfört med prognos och utfall 2022, miljoner kronor

	Avvikelse delår 1 (april)	Avvikelse delår 2 (aug)	Avvikelse bokslut (dec)	Avvikelse bokslut, procent	Senaste budget
Kommunstyrelsen	0,0	14,0	5,9	1,5%	-408,4
Revision	0,0	0,0	1,2	25,1%	-4,8
Teknik- och fastighetsnämnden	-51,5	7,1	-6,4	5,7%	-111,9
Samhällsbyggnadsnämnden	8,5	5,6	5,7	2,8%	-204,3
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	1,5	0,5	0,2	1,0%	-18,0
Kultur- och fritidsnämnden	1,5	2,6	0,9	0,3%	-288,4
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	4,5	12,8	7,9	2,7%	-291,4
Utbildningsnämnden	35	48,6	52,2	1,9%	-2 784,0
Socialnämnden	-19,7	40,1	78,5	11,0%	-713,3
Vård- och omsorgsnämnden	0,0	15,0	19,9	1,5%	-1 288,7
Nämnderna exklusive exploatering och förfogande	-20,2	146,3	166,0	2,7%	-6 113,2
Exploatering samhällsbyggnadsnämnden	0,0	99,0	147,7	-	0,0
Till kommunstyrelsens och kommunfullmäktiges förfogande	0,0	23,9	28,9	-	-28,9
Totalt nämnder	-20,2	269,2	342,6	5,6%	-6 142,1

Nämndernas resultat för 2022 är 342,6 miljoner kronor bättre än budgeterat, vilket motsvarar ett överskott mot budget på 5,6 procent. Budgetavvikelsen exklusive exploateringsverksamheten och medel till kommunstyrelsen och kommunfullmäktiges förfogande är 166 miljoner kronor, vilket motsvarar ett överskott på 2,7 procent. Skälet till att vi exkluderar exploateringsverksamheten är att verksamheten från och med 2020 inte budgeteras fullt ut. Anledningen till det är att försäljningsintäkterna kan variera stort mellan åren och det är osäkert vilket år intäkterna uppstår. Exploateringsintäkter används till att finansiera kommunens investeringar. Att medel till kommunstyrelsens och kommunfullmäktiges förfogande inte tas med beror på att dessa medel endast ska användas vid särskilda och oförutsedda behov.

Samtliga nämnder förutom teknik- och fastighetsnämnden redovisar ett överskott mot budget. Några nämnder redovisar en större budgetavvikelse:

- **Utbildningsnämnden** överskott på 52,2 miljoner kronor beror till stor del på färre barn och elever än budgeterat, framför allt inom grundskolan.
- **Socialnämnden** redovisar ett överskott på 78,5 miljoner kronor som beror på färre externa placeringar, vakanser och högre statsbidrag än budgeterat.
- **Vård- och omsorgsnämnden** har ett överskott på 19,9 miljoner kronor som främst kan förklaras av att antalet externa placeringar inom omsorgen för funktionsnedsatta är färre än budgeterat.
- **Teknik- och fastighetsnämnden** underskott på 6,4 miljoner kronor beror på lägre intäkter inom den intäktsfinansierade verksamheten till följd av fördröjda byggprojekt samt högre kostnader än budgeterat för underhållskostnader.

I förhållande till de delårsrapporter som lämnats under året visar det slutliga resultatet en större avvikelse än både delårsrapport 1 och 2.

Delårsrapport 1 baserades på läget efter de fyra första månaderna på året. Då pekade resultatet mot ett sammanlagt underskott för nämnderna inklusive exploateringsverksamheten och medel till kommunstyrelsens och kommunfullmäktiges förfogande på 20,2 miljoner kronor mot budget. Delårsrapport 2 baserades på läget efter årets åtta första månader. Då pekade motsvarande resultat i stället mot ett överskott på totalt 269,2 miljoner mot budget. Vid årets slut landade resultatet på ett överskott på 342,3 mot budget

Orsakerna till avvikelsen mellan respektive delår och helår är flera:

- **Nämnderna** är generellt försiktigare i sina prognoser i början av året på grund av många osäkerheter.
- **Teknik- och fastighetsnämnden** redovisade ett underskott på 51,5 miljoner under delår 1. Nämnden tilldelades ett tilläggsanslag för att balansera underskottet.
- **Socialnämnden** prognostiserade ett underskott på 19,7 miljoner kronor under delår 1. Nämnden tilldelades ett tilläggsanslag för att balansera underskottet. I bokslutet

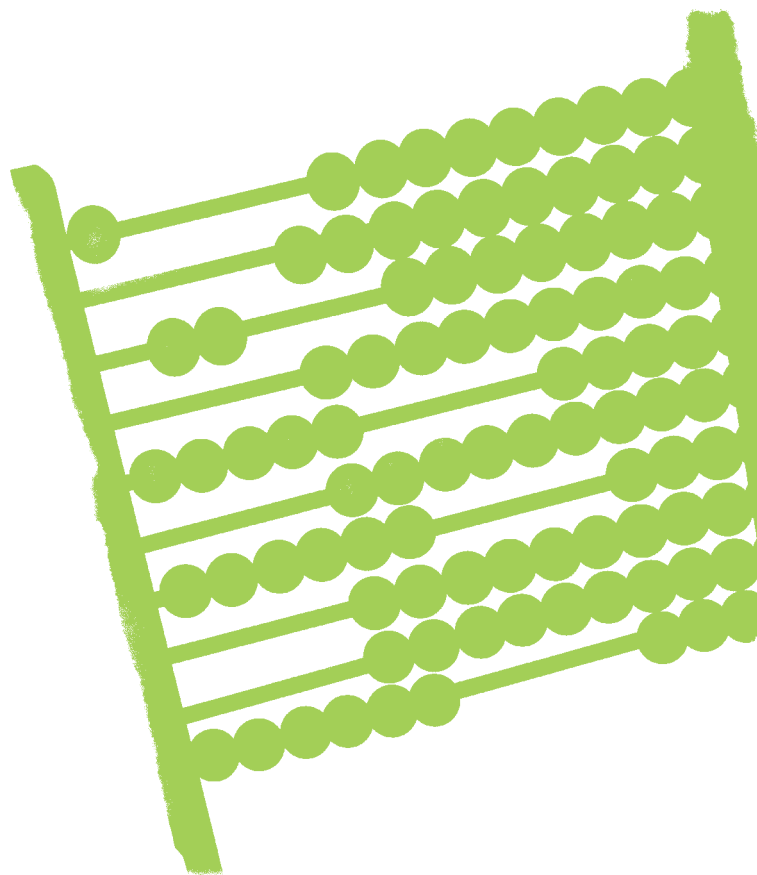
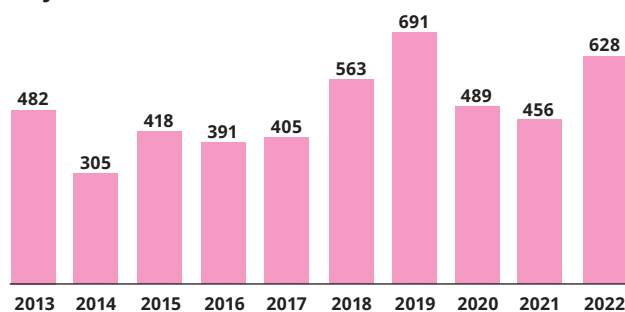
blev kostnaderna för externa placeringar och personal lägre jämfört med budget.

- **Exploateringsverksamheten** hade vid delår 1 inte kännedom om intäkterna till följd av markförsäljningarna i Slagsta strand och Loviseberg.

Investeringar och deras finansiering

Den totala investeringsnivån i koncernen 2022 uppgick till 1 340 miljoner kronor. Av investeringsvolymen gällde 712 miljoner kronor bolagen och 628 miljoner kronor kommunens nettoinvesteringar. Kommunens investeringsvolym 2022 var 172 miljoner högre än 2021. Flera projekt har varit i genomförandeskedet under 2022 vilket förklarar ett högre utfall jämfört med 2021. Men det är också en del större projekt som har försenats, vilket visar sig i utfallet jämfört med budget. Totalbudgeten för pågående investeringsprojekt inom kommunen uppgår till cirka 5,7 miljarder kronor.

Diagram 7. Kommunens nettoinvesteringar 2013–2022, miljoner kronor

Kommunens investeringsutgifter 2022 var 758 miljoner kronor lägre än budgeterat, vilket ger en uppberedningsgrad på 45 procent. I huvudsak beror det på att planerade fastighetsinvesteringar har försenats. Större projekt som försenats jämfört med årets planering är Eleonoraskolan, Björkhaga skola, vård- och omsorgsboende i Vårsta och Tullinge gymnasium. Anledningen till att dessa projekt blivit försenade är bland annat omtag i upphandlingar och översyn och ändrade inriktningar inom vissa projekt.

Större pågående projekt 2022

Flera av kommunens större investeringar pågår under flera år. Följande är större projekt 2022 som pågår och fortsätter 2023:

- **Eleonoraskolan:** Projektet består av nybyggnation och ombyggnation av ny skola i Hallunda. Under 2022 har projektering genomförts.
- **Björkhaga skola:** Projektet innebär att Björkhaga skola byggs om och att viss nybyggnad sker. Under 2022 har upphandling genomförts och detaljprojektering och rivning påbörjats.
- **Vård- och omsorgsboende i Vårsta:** Projektet består av byggnation av ett nytt vård- och omsorgsboende i Vårsta. Projektet är i uppstartsfasen och upphandling genomfördes under 2022.
- **VA-utbyggnad i Grödinge:** Tre olika projekt har ingått i VA-utbyggnaden i Grödinge. Det mesta i samtliga projekt (Kagghamra, Sibble och Överföringsledning Grödinge) är klart, men en sista ledning återstår och kommer dras under 2023.
- **Dagvattenhantering i norra Botkyrka:** Projektet innebär att dagvatten som i dag leds ut orenat i Albysjön omhändertas och renas. Arbete har pågått i Fittja och denna etapp har färdigställts under 2022.
- **Hågelby Gård:** Projektet gäller underhåll och upprustning av byggnader och anläggningar på Hågelby Gård. Första etappen är klar och den andra etappen pågår.

Botkyrkabyggen AB har under 2022 investerat i främst stambyten av fastigheter belägna i Fittja och Storvreten samt gårdsuppustningar i ett flertal av bolagets områden.

Låneskulden

Kommunens internbank lånar ut pengar till kommunens bolag. Vid årets slut var den sammanlagda externa låneskulden 5 467 miljoner kronor, varav 4 192 miljoner kronor gällde utlåning till bolagen.

Tabell 8. Kommunens låneskuld, inklusive vidareutlåning till bolagen, miljoner kronor

	2022	2021
Kommunens egen upplåning	1 275,0	1 458,0
Botkyrkabyggen AB	2 900,0	2 500,0
Botkyrka Stadsnät AB	260,0	260,0
Söderenergi AB	596,0	536,0
Södertörns Energi AB	435,0	455,0
Övriga	1,0	2,0
Total låneskuld	5 467,0	5 211,0
Varav vidareutlåning	4 192,0	3 753,0

Pensionsskuldens utveckling

Kommunens totala pensionsskuld uppgick vid årsskiftet till 2 266 miljoner kronor, en svag ökning jämfört med föregående år med 4 miljoner kronor eller 0,2 procent.

Känslighetsanalys

God ekonomisk hushållning är en förutsättning för att hantera oförutsedda händelser. Känslighetsanalysen visar hur kommunens ekonomi påverkas vid olika händelser.

Tabell 10. Känslighetsanalys, miljoner kronor

	Miljoner kronor
Förändring av skattesatsen med 1 krona	+/- 210,1
Generella statsbidrag och utjämning, förändring 1 procent	+/- 20,2
Ränteförändring med 1 procentenhet på befintliga lån	+/- 4,3
Ökad räntekostnad – nya investeringar på 800 miljoner kronor och en självfinansieringsgrad på 50 procent	+ 12,0
Personalkostnadsförändring med 2,5 procent	+/- 94,0
Förändring av kostnader för försörjningsstöd 1 procent	+/- 1,2
Förändring av intäkter för taxor och avgifter 2 procent	+/- 7,0

Tabell 9. Total pensionsskuld 2018–2022, miljoner kronor

	2018	2019	2020	2021	2022
Pensionsförpliktelse, avsättning inklusive särskild löneskatt	567,6	653,7	720,1	846,8	898,7
Pensionsförpliktelse, ansvarsförbindelse inklusive särskild löneskatt	1 540,8	1 515,3	1 440,4	1 424,3	1 367,7
Total pensionsskuld, inklusive särskild löneskatt	2 108,4	2 169,0	2 160,5	2 271,1	2 266,4
Förändring i procent	-	2,9%	-0,4%	5,1%	-0,2%

Balanskravsresultat

Balanskravet innebär att kommuner inte får besluta om en budget där kostnaderna är större än intäkterna. Om resultatet ändå blir negativt måste det kompenseras med ett överskott inom tre år.

Balanskravsresultat

För att fastställa om kommunen uppfyller balanskravet genomförs varje år en så kallad balanskravsutredning. När vi beräknar om vi uppfyller balanskravet utgår vi från det redovisade resultatet i resultaträkningen, rensat från vissa poster som inte ingår i den egentliga verksamheten. Främst rensar vi bort realisationsvinster när vi säljer olika anläggningstillgångar samt orealiserade vinster och förluster i värdepapper.

Enligt vår balanskravsutredning uppfyller kommunen balanskravet 2022 med ett resultat på 585,7 miljoner kronor efter balanskravsjusteringar.

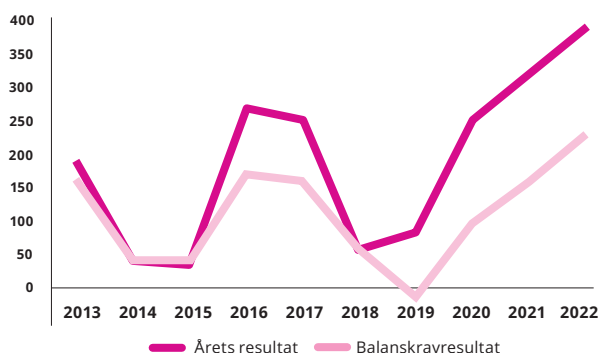
Enligt kommunallagen kan vi avsätta positiva resultat till den så kallade resultatutjämningsreserven (RUR). Reserven kan sedan användas kommande år om skatteintäkterna sjunker till följd av svagare konjunktur.

Kommunens riktlinjer tillåter en avsättning som motsvarar det lägsta av antingen den del av årets resultat, eller den del av årets resultat efter balanskravsjusteringar, som överstiger 1 procent av skatteintäkterna samt de generella statsbidragen och utjämnningen. För 2022 motsvarar det 62,6 miljoner kronor, vilket innebär en möjlig reservering på 347,3 miljoner kronor.

Sedan tidigare har 271,6 miljoner kronor reserverats i resultatutjämningsreserven. Till 2022 föreslås nu att ytterligare 347,3 miljoner kronor avsätts till reserven, vilket innebär att årets balanskravsresultat uppgår till 238,3 miljoner kronor.

Förändringen av det egna kapitalet i balansräkningen görs 2023, under förutsättning att kommunfullmäktige beslutar om denna avsättning.

Diagram 8. Årets resultat och balanskravsresultat 2013–2022, miljoner kronor

Avsättning till kommunens kompetensfond

Kommunfullmäktige beslutade i april 2011 att avsätta 50 miljoner kronor av 2010 års resultat till en kompetensfond. Fondens ska finansiera olika insatser för kommunens anställda i form av kompetenshöjning, fortbildning och andra insatser för att utveckla olika yrkesgrupper. Enligt *Riktlinjer för kompetensfond* ska fonden utgöra en del av kommunens egna kapital, och utdelningarna från fonden belastar resultatet respektive år.

En avsättning till fonden kan göras de år som kommunen har ett positivt resultat i balanskravsutredningen, och avsättningens storlek bestäms i årsredovisningen. Fondens samlade tillgångar får dock varken vara mer än 50 miljoner kronor eller mindre än 20 miljoner kronor och högst 10 miljoner kronor kan delas ut ett och samma år. Under 2022 har 10 miljoner kronor delats ut från fonden.

Till 2022 föreslås ingen ytterligare avsättning till fonden vilket innebär att fondens kapital uppgår till 40 miljoner kronor.

Tabell 11. Balanskravsutredning, miljoner kronor

	2021	2022
Årets resultat enligt resultaträkning	339,3	409,9
- Reducering av samtliga reavinster	-11,4	-8,3
+ Justering för reavinster enligt möjligheten till undantag	-	-
+ Justering för reaförluster enligt möjligheten till undantag	-	-
-/+ Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-65,5	184,1
+/- Justering för återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-
= Årets resultat efter balanskravsjusteringar	262,4	585,7
- Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-102,4	-347,3
+ Användning av medel från resultatutjämningsreserv	-	-
= Årets balanskravsresultat	160,0	238,3

Majoriteten av
medarbetarna
anser att arbetet
i Botkyrka är
meningsfullt.
FOTO: ÅSA MOBERG

Medarbetare i Botkyrka kommun

Årets medarbetarundersökning visar att medarbetarengagemanget ökade och att hela 88 procent av medarbetarna anser att de har ett meningsfullt arbete.

Medarbetarundersökning

Resultatet av årets medarbetarundersökning ökar. Hållbart medarbetarengagemang (HME) ökade från 78 (2021) till 79 (2022). Vi har en fortsatt hög svarsfrekvens på 88 procent, och 88 procent av våra medarbetare känner att de har ett meningsfullt arbete. De är mer benägna att rekommendera kommunen som arbetsgivare (67 procent jämfört med 63 procent, 2021) och det är fler som känner sig betydelsefulla (70 procent jämfört med 67 procent, 2021).

Kompetensförsörjningen har stort fokus, både i kommunen och omvärlden. Att hitta rätt kompetens är en utmaning som svensk arbetsmarknad står inför. SKR (Sveriges Kommuner och Regioner) har i sina senaste rapporter uppmärksammat att kommuner och regioner kommer att ha stora kompetensutmaningar de kommande tio åren. Den största utmaningen är att personer i arbetsför ålder, och därmed antalet sysselsatta, ökar långsamt.

Kommunen arbetar med att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla medarbetare och chefer med rätt kompetens, nu och i framtiden, för att kunna möta Botkyrkabornas behov.

En förutsättning för att Botkyrkaborna ska erbjudas god välfärd och service är att medarbetare i kommunen trivs och mår bra.

Kommunens medarbetare

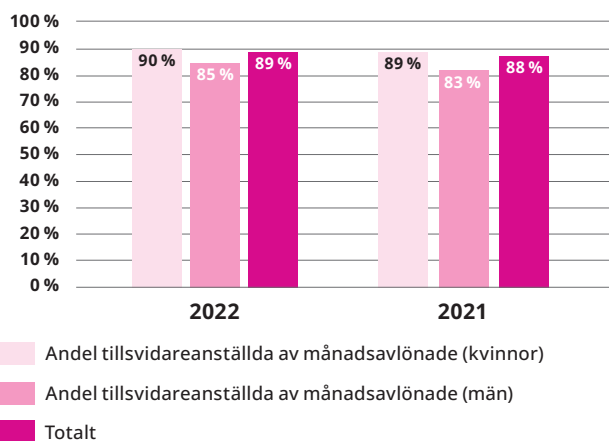
Medelantalet anställda (tillsvidare- och visstidsanställda med månadslön) uppgick under året till 6 337 anställda (6 385 anställda, 2021), en marginell minskning som kan förklaras av färre visstidsanställda och fler heltidsanställda. Av dessa var 4 842 (76,4 procent) kvinnor och 1 495 (23,6 procent) män. Våra största yrkesgrupper är, stödassistenter/vårdare, vårdbiträden, lärare, barnskötare och undersköterskor.

Vi ser att **medelantalet årsarbetare** har ökat marginellt till 6 079 (6 075 årsarbetare, 2021). Medelantalet årsarbetare motsvarar det genomsnittliga antalet tillsvidare-, visstids- och timanställda för året omräknat till arbetstiden för en heltidsanställd person under ett år.

Utbildningsförvaltningen, vår största förvaltning, står för 48 procent av medelantalet årsarbetare i kommunen. Inkluderas årsarbetare i de kommunala bolagen uppgick antalet till 6 443.

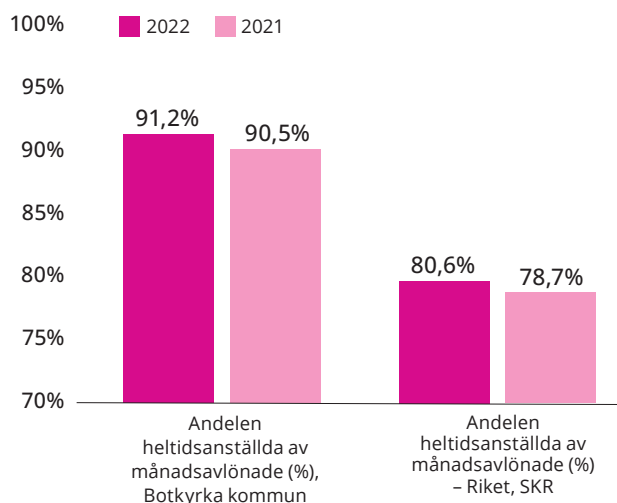
Antalet tillsvidareanställda i november uppgick till 5 540, en ökning med 2,1 procent i jämförelse med samma period föregående år (5 426, november 2021). Detta motsvarar cirka 89 procent av det totala antalet månadsavlönade. Andelen män med tillsvidareanställning har ökat med 4,6 procentenheter jämfört med samma period året före (1 262, 2022). För kvinnor är motsvarande ökning 1,4 procent (4 278, 2022).

Diagram 9. Tillsvidareanställda av månadsavlönade i procent

Kommunen har som mål att alla anställda som önskar ska erbjudas heltid. Andelen heltidsanställda har ökat med 0,7 procentenheter jämfört med föregående år och uppgår till 91,2 procent. Ökningen av andelen heltidsanställda bidrar till att klara välfärdens rekryteringsutmaning. Andelen medarbetare med heltidsanställning i riket uppgick till 80,6 procent 2022, enligt uppgifter från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR). Detta innebär att vi har fler heltidsanställda i relation till riket.

Diagram 10. Heltid som norm.

Sjukfrånvaron är oförändrad

Den totala sjukfrånvaron för kommunens medarbetare ligger på samma nivå som föregående år, men har minskat marginellt med 0,1 procentenhet till 6,9 procent. Detta speglas även i korttidssjukfrånvaron (1–14 dagar) som har minskat med 0,1 procentenheter, från 3,5 procent (2021) till 3,4 procent (2022).

Sjukfrånvaron bland kvinnor och män ser olika ut och följer trenden för kommunen genom åren, det vill säga att kvinnor har högre sjukfrånvaro än män. Under året minskade den totala sjukfrånvaron för kvinnor till 7,6 procent (7,7 procent, 2021) och ökade till 4,7 procent (4,4 procent, 2021) för män.

Kommunen har dock lägre sjukfrånvaro än länets 7,7 procent och rikets 7,2 procent.

På förvaltningsnivå redovisar utbildningsförvaltningen högst sjukfrånvaro (7,5 procent) och kultur- och fritidsförvaltningen lägst sjukfrånvaro (3,6 procent). Utfallen varierar även mellan yrkesgrupper, där sjukfrånvaron är högre för medarbetare som möter många personer i sitt dagliga arbete och lägre för medarbetare som kan arbeta både på plats och distans. Sjukfrånvaron har minskat i åldersgrupperna 29 år eller yngre (5,4 procent 2021 till 4,7 procent 2022) samt 30–49 år (6,5 procent, 2021 till 6,3 procent, 2022) men ökat i åldersgruppen 60 år eller äldre (8,2 procent, 2021 till 9,0 procent, 2022).

Tabell 12. Sjukfrånvaro för kommunens medarbetare i procent

	Total korttidsfrånvaro*	Total långtidsfrånvaro**	Totalt kvinnor	Totalt män	Totalt i genomsnitt
2022	3,4 %	2,1 %	7,6 %	4,7 %	6,9 %
2021	3,5 %	2,0 %	7,7 %	4,4 %	7,0 %
2020	4,2 %	2,1 %	8,9 %	5,1 %	8,0 %

Källa: Uttag från beslutsstödsystemet Qlik. * 1–14 dagar. ** Mer än 90 dagar.

Tabell 13. Sjukfrånvaro i jämförelse med Stockholms län och riket i procent

	Botkyrka	Länet	Riket
Totalt	6,9%	7,7%	7,2%
Mer än 60 dagar	36,2 %	38,7%	42,0%
Kvinnor	7,6 %	8,4%	8,0%
Män	4,7 %	5,5%	4,8%
29 år och yngre	4,7 %	6,6%	7,7%
30–49 år	6,3 %	7,1%	6,7%
50 år och äldre	8,2 %	8,6%	7,8%

Källa: SKR

Våra medarbetare upplever att arbetet är meningsfullt

Kommunen är en attraktiv arbetsgivare som erbjuder goda villkor och en bra arbetsmiljö samt tar tillvara medarbetarens engagemang, kompetens och kreativitet. Våra medarbetare är mer benägna att rekommendera kommunen som arbetsgivare och det är fler som känner sig betydelsefulla och uppskattade av sin chef för sina arbetsinsatser.

Våra medarbetare upplever fortsatt att de trivs, att deras arbete är meningsfullt och att kommunens värdegrund är väl förankrad på den egna arbetsplatsen. Medarbetarundersökningen, som är en del i att följa upp det systematiska arbetsmiljöarbetet, uppnådde likt föregående år en god svarsfrekvens, 88 procent.

Det hållbara medarbetarengagemanget (HME), en annan del av medarbetarundersökningen, ökade från 78 (2021) till 79 (2022). HME är en modell som är framtagen av SKR för att utvärdera och följa upp arbetsgivarpolitiken. Årets resultat blev 79 av 100 (utifrån ett medelvärdesindex 1–100). Kommunens resultat ligger i linje med kommunerna i länet om uppgick till 80, 2021.

Resultatet av HME varierar mellan förvaltningarna. Generellt sett har nästan alla fått ett högre resultat i år. Störst ökning av HME ser vi inom kommunledningsförvaltningen som har ökat från 68 (2021) till 75 (2022).

Tabell 14. Hållbart medarbetarengagemang (HME) – index 100

År	HME
2022	79 (79/78)
2021	78 (78/77)
2022	78 (78/77)

Källa: Medarbetarenkät (kvinno/män).

Andel medarbetare med utländsk bakgrund

Botkyrka ska vara en jämlik och jämställd kommun, fri från diskriminering och trakasserier. Vi har lyckats väl med ambitionen att ha en organisation där medarbetarna speglar befolkningen i kommunen när det gäller utländsk bakgrund. Statistik från Statistiska centralbyrån (SCB) visar att totalt 61 procent av kommunens anställda inom samtliga anställningsformer har utländsk bakgrund, vilket är 1 procentenhet fler än 2021. Detta ligger i linje med andelen Botkyrkabor med utländsk bakgrund, som i december 2021 låg på 61,3 procent.

För kommunens chefer är motsvarande siffra 27 procent, vilket en ökning med 3 procentenheter.

I SKR:s rapport ”Chefer i välfärden”, från november 2022, framgår att närmare 24 procent (2021) av medarbetarna i kommuner och regioner har utländsk bakgrund och endast 11 procent (2021) av cheferna. Bland de högsta cheferna är andelen med utländsk bakgrund lägst, 6 procent, för mellanchefer är andelen några procentenheter högre, och bland första linjens chefer var det 11 procent. Fördelningen av

chefer med utländsk bakgrund har förändrats måttligt i kommuner och regioner de senaste tio åren. Under samma period ökade andelen medarbetare med utländsk bakgrund betydligt mer: nio procentenheter i kommuner och sex procentenheter i regioner.

Botkyrka kommun är en av de kommuner som har högst andel med utländsk bakgrund bland både medarbetare och chefer.

Medellön i kommunen i kronor

Medellönen för kommunens tillsvidareanställda är 36 366 kronor och har ökat med 2,25 procent sedan 2021.

Lönekartläggningen 2022 visar att de löneskillnader som finns i allmänhet kan förklaras av sakliga grunder och att de flesta löneskillnader inte direkt kan härledas till kön. De vanligaste orsakerna till löneskillnader är behovet av viss kompetens och individuell lönesättning. Lönekartläggningen visar att kvinnors genomsnittliga lön är 94,2 procent av männens, vilket är en minskning med 0,5 procent sedan 2021.

Personalkostnaderna för kommunens anställda uppgick under året till 3 761 miljoner kronor, vilket är en ökning med cirka 1 procent sedan 2021. I personalkostnaderna ingår lön, sociala avgifter och pensionskostnader. Inkluderas de kommunala bolagen uppgick personalkostnaderna till total 4 029 miljoner kronor.

Satsningar på ökad kompetens

I Stockholmsområdet är konkurrensen om arbetskraft fortsatt hög. Konkurrensen gäller främst svårrekruterade yrken som lärare, socialsekreterare, vårdbiträden, sjuksköterskor och tekniska yrken.

Det är viktigt att Botkyrkaborna möts av en effektiv organisation med medarbetare som har rätt kompetens och som är öppna, modiga, ansvarstagande och energiska. Botkyrka kommun genomför därför ständiga satsningar på att kompetensutveckla både medarbetare och chefer.

Under året har kommunen fortsatt att genomföra generella och specifika utbildningar riktade till olika yrkesgrupper, bland annat:

- utbildningar i kompetensbaserad rekrytering för chefer
- arbetsmiljöutbildningar (SAM – systematisk arbetsmiljö och OSA – organisatorisk och social arbetsmiljö) för chefer och skyddsombud
- legitimations- och behörighetsgivande utbildningar som syftar till att öka andelen legitimerad och behörig personal, exempelvis förskollärare
- barnskötarutbildning
- utbildning i lågaffektivt bemötande, motiverande samtal (MI) och kring tvångssyndrom.
- utbildningsinsatser för att öka tillsvidareanställda med formell kompetens, exempelvis undersköterskeutbildning
- utbildningar i svenska språket för medarbetare inom vård och omsorg samt förskola
- utbildning i förflyttningsteknik, vardagsrehabilitering samt trygga möten inom demensvården
- löpande interna utbildningar inom specifika sakområden.

Befolkningsökningen i Botkyrka blev historiskt låg med låga födelsetal och låg inflyttning.

FOTO: CRISP

Förväntad utveckling

Botkyrka kommunkoncern har redovisat goda och stabila resultat under de senaste åren. Bedömningen är att de av fullmäktige fastställda finansiella målen för god ekonomisk hushållning uppfylls, medan verksamhetsmålen för god ekonomisk hushållning delvis uppfylls för året.

Rysslands krig i Ukraina och följdfeffter av pandemin har lett till utbudstörningar och stora osäkerheter med hög inflation och höjda räntor som följd. Sverige bedöms nu gå in i en lågkonjunktur som kan komma att pågå fram till 2026. Efterfrågan på bostäder i Stockholmsregionen är, trots rådande tider, fortsatt mycket hög. Under 2022 har ingen nyproduktion genomförts, men Botkyrkabyggen står i startgroparna för att uppföra cirka 160 lägenheter de två kommande åren. Behovet av att underhålla bostäder och verksamhetslokaler är stort framöver och kommunens energikoncern står inför stora utvecklings- och underhållsprojekt. Ändrade beteenden hos invånarna till följd av pandemin och ökade kostnader påverkar avfallsflödena och på så sätt SRV Återvinnings verksamhet.

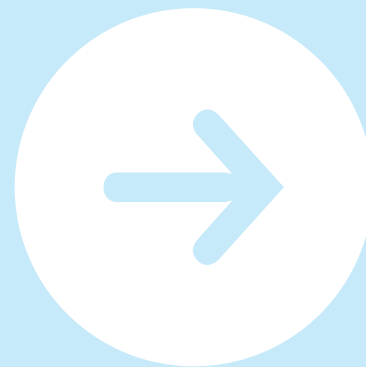
Den demografiska utmaningen kvarstår, att antalet personer som behöver välfärdstjänster ökar snabbare än antalet invånare i yrkesför ålder. Framst är trycket på äldreomsorgen starkt, vilket hänger samman med att människor lever allt längre. Samtidigt var Botkyrkas befolkningsökning 2022 historiskt låg, med låga födelsetal

och låg inflyttning från utlandet. I *Mål och budget 2023* har kommunen planerat för att antalet invånare 2022 skulle vara 95 956. Utfallet blev drygt 200 färre. En ny befolkningsprognos kommer tas fram till förutsättningarna för 2024–2027.

Sammanfattningsvis är den förväntade utvecklingen utmanande och osäker. Kommunens ekonomiska långsiktsprognois visar att förutsättningarna är tuffa den kommande tioårsperioden. I *Mål och budget 2023* planerar vi för att använda kommunens resultatutjämningsreserv för att nå ett nollresultat 2023 och 2024. Därefter följer ett par år med bättre prognoser för att från och med 2027 visa på ett tydligt behov av att vidta åtgärder för att få både pengar och personal att räcka till för att leverera en ändamålsenlig och effektiv verksamhet. För att klara de finansiella målen, med planerad utbyggnadstakt och stora investeringar, är det viktigt att resultatmålet långsiktigt hålls på en stabil nivå och att bolagen uppnår goda resultat. Kommunens arbete med ett långsiktigt program ska bidra till att säkerställa ett långsiktigt perspektiv på de val och prioriteringar som behöver göras.

EKONOMISKA SAMMANSTÄLLNINGAR

Läs mer om Botkyrka
kommuns ekonomi

Resulträkning

Sid 52

Kassaflödesanalys

Sid 52

Balansräkning

Sid 54

Nothänvisningar

Sid 56

Sambandet mellan de ekonomiska sammanställningarna, översiktlig beskrivning

Sid 77

Driftredovisning

Sid 78

Investeringsredovisning

Sid 82

De kommunala bolagen - ekonomiskt utfall

Sid 83

Lekplatser i Botkyrka
rustas upp tack vare
stabil ekonomi.

FOTO: JOSEFINA JOHANSSON

Resultaträkning

Miljoner kronor	Not	Kommun Utfall 2022	Kommun Utfall 2021	Kommun Budget 2021	Kommunal koncern Utfall 2022	Kommunal koncern Utfall 2021
Verksamhetens intäkter	2	1 437,4	1 378,7	-	3 117,0	2 998,0
Verksamhetens kostnader	3	-6 836,7	-6 618,0	-5 508,7	-8 160,2	-7 845,8
Avskrivningar	4	-333,1	-283,0	-302,8	-547,6	-483,7
Verksamhetens nettokostnader		-5 732,4	-5 522,3	-5 811,5	-5 590,8	-5 331,5
Skatteintäkter	5	4 234,3	3 995,0	3 857,1	4 234,3	3 995,0
Generella stadsbidrag och utjämning	6	2 023,9	1 969,6	1 965,1	2 023,9	1 969,6
Verksamheten resultat		525,7	442,3	10,7	667,3	633,2
Finansiella intäkter	7	289,1	232,7	76,7	227,2	180,4
Finansiella kostnader	8	-404,9	-53,4	-100,1	-422,0	-79,0
Resultat efter finansiella poster		409,9	621,7	-12,7	472,5	734,5
Extraordinära poster	9	-	-282,4	-	-	-282,4
Årets resultat		409,9	339,3	-12,7	472,5	452,1

Kassaflödesanalys

Miljoner kronor	Not	Kommun Utfall 2022	Kommun Utfall 2021	Kommunal koncern Utfall 2022	Kommunal koncern Utfall 2021
Den löpande verksamheten					
Årets resultat		409,9	339,3	472,5	452,1
Justering för ej likviditetspåverkande poster	10	348,5	623,1	421,8	864,9
Poster som redovisas i annan sektion	10	-8,3	-11,8	-8,3	-11,8
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		750,1	950,6	886,0	1 305,2
Ökning(-) / minskning(+) av förråd och exploateringsmark	17	-0,7	15,2	-26,7	15,2
Ökning(-) / minskning(+) av kortfristiga fordringar	18	-299,8	-46,1	-339,5	-111,0
Ökning(-) / minskning(+) av kortfristiga placeringar	19	171,4	-146,0	171,4	-146,0
Ökning(+) / minskning(-) av kortfristiga skulder	25	-	-25,4	192,0	53,4
Kassaflöde från den löpande verksamheten		621,1	748,4	883,1	1 116,8

Kassaflödesanalys forts.

Miljoner kronor	Not	Kommun	Kommun	Kommunal koncern	Kommunal koncern
		Utfall 2022	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2021
Investeringsverksamheten					
Investering i immateriella anläggningstillgångar	11	-2,0	-0,6	-1,7	-0,6
Investering i materiella anläggningstillgångar	11, 12, 13	-741,7	-512,7	-784,0	-994,3
Under året omklassificerat	11, 12, 13	-	-191,7	-687,4	-203,7
Försäljning av materiella anläggningstillgångar	11, 12, 13	-	12,4	-252,4	16,2
Försäljning av kommunkoncernföretag		-	-	-	-
Förändring pågående projekt		-	-	-24,2	-55,1
Nettoinvestering i finansiella anläggningstillgångar		-34,4	-	-34,4	-
Förvärv av finansiella tillgångar		-	7,3	-	1,0
Förändringar finansiella tillgångar koncernbolagen		-	-	-	-
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-778,0	-685,3	-1 784,1	-1 236,5
Finansieringsverksamheten					
Nyupptagna lån	24	1 280,0	2 083,0	1 680,0	-
Amortering av långfristiga skulder	24	-1 023,0	-1 699,0	-978,4	-
Förändring till kortfristig del skulder	24	27,0	-	27,0	-
Förändring övriga konton långfristiga skulder	24	32,8	108,9	32,8	-
Ökning(+) / minskning(-) av långfristiga skulder koncernen		-	-	291,6	429,6
Ökning långfristiga fordringar	15	-404,5	-240,3	-	-
Minskning av långfristiga fordringar	15	-	29,1	-	-
Förändring till kortfristig del fordringar	15	-	-	-	-
Omfört från placerade medel		-	-	-	-
Ökning(-) / minskning(+) av långfristiga fordringar koncernen		-	-	-	-19,5
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-87,7	281,8	1 053,1	410,1
Bidrag till infrastruktur					
Utbetalning av bidrag till statlig infrastruktur	16	1,2	-	-	-
Årets kassaflöde		-243,5	344,8	152,1	290,4
Likvida medel vid årets början	20	345,0	0,2	290,4	277,0
Likvida medel vid årets slut	20	101,6	345,0	442,4	567,4
Förändring av likvida medel		-243,5	344,8	152,0	290,4

Balansräkning

Miljoner kronor	Not	Kommun 2022-12-31	Kommun 2021-12-31	Kommunal koncern 2022-12-31	Kommunal koncern 2021-12-31
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	11	4,5	4,1	6,5	5,7
Materiella anläggningstillgångar					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	12	7 398,3	6 990,9	13 419,7	12 281,5
Maskiner och inventarier	13	154,6	152,8	492,4	513,2
Finansiella anläggningstillgångar					
Aktier och andelar i dotter- och intressebolag	14	756,6	722,2	200,0	152,0
Långfristiga fordringar	15	4 192,2	3 787,7	641,7	646,4
Summa anläggningstillgångar		12 506,2	11 657,6	14 760,2	13 598,8
Bidrag till infrastruktur	16	1,2	1,7	1,2	1,7
Omsättningstillgångar					
Förråd, varulager och exploateringsmark	17	16,7	16,0	136,7	110,0
Kortfristiga fordringar	18	838,2	538,4	1 060,9	721,4
Kortfristiga placeringar	19	896,7	1 068,1	896,7	1 068,1
Kassa och bank	20	243,6	345,0	442,4	567,4
Summa omsättningstillgångar		1 995,1	1 967,4	2 536,7	2 466,9
Summa tillgångar		14 502,4	13 626,8	17 298,0	16 067,4

En god ekonomi är en förutsättning för att kommunen ska blomstra.

FOTO: CRISP

Botkyrkas många
grönområden används
flitigt av invånarna.

FOTO: CRISP

Balansräkning, fortsättning

Miljoner kronor	Not	Kommun 2022-12-31	Kommun 2021-12-31	Kommunal koncern 2022-12-31	Kommunal koncern 2021-12-31
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Årets resultat	21	409,9	339,3	472,5	452,1
Resultatutjämningsreserv		271,6	169,2	271,6	169,2
Övrigt eget kapital		5 160,6	4 919,4	5 932,0	5 973,3
Minoritetens andel av eget kapital		-	-	-	-20,4
Summa eget kapital		5 842,1	5 428,0	6 676,1	6 574,3
Avsättningar					
Avsättningar pensioner inkl löneskatt	22	898,7	846,8	955,7	895,1
Övriga avsättningar	23	209,1	283,4	478,9	490,8
Obeskattade reserver (föregående år)	23	-	-	294,0	-
Summa avsättningar		1 107,8	1 130,2	1 728,6	1 385,8
Skulder					
Långfristiga skulder	24	6 229,2	5 906,0	7 086,3	6 492,2
Kortfristiga skuldet	25	1 323,4	1 162,6	1 807,1	1 615,1
Summa skulder		7 552,5	7 068,6	8 893,4	8 107,3
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		14 502,4	13 626,8	17 298,0	16 067,4
Ställda säkerheter och ansvarsförbindelser	26	2 161,7	2 776,7	2 637,1	2 817,3

Noter

Not 1a. Redovisningsprinciper

Årsbokslutet är upprättat i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR 2018:597) samt rekommendationer från Rådet för kommunal redovisning (RKR).

Kommunkoncernen och sammanställda räkenskaper

Botkyrka Kommun tillsammans med kommunens bolag bildar kommunkoncernen. Den sammanställda redovisningen skall ge en helhetsbild av kommunens ekonomiska ställning oberoende av vilken juridisk form verksamheten bedrivs i. De kommunala bolagen tillämpar årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2012:1 samt årsredovisning och koncernredovisning enligt (K3) för sin redovisning.

Bolag	Ägarandel
Södertörns Fjärrvärme AB	50,0%
SRV Återvinning AB	31,5%
Söderenergi AB	29,0%
AB Botkyrkabyggen	100,0%
Upplev Botkyrka AB	100,0%
Södertörns Energi AB	50,0%
Botkyrka Stadsnät AB	100,0%
Södra Porten AB	50,0%
Tillväxt Botkyrka AB	100,0%

Vid avvikelse i redovisningsprinciper mellan kommunen och de kommunala bolagen är kommunens redovisningsprinciper vägledande för de sammanställda räkenskaperna. Vid upprättandet av den sammanställda redovisningen tillämpas full konsolidering av kommunens helägda dotterbolag, alla transaktioner av väsentlig karaktär har eliminerats för att ge en rättvisande bild av koncernens totala ekonomi. Justering görs för minoritetsintresset i SRV, som ägs till 31,5 procent samt för Söderenergi AB som ägs till 29 procent. De sammanställda räkenskaperna upprättas enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. Med förvärvsmetoden avses att vid förvärvstillfället så har förvärvat eget kapital i det kommunala bolaget eliminerats. Därefter har intjänat kapital räknats in i koncernens eget kapital.

Särredovisning

Enligt vattentjänstlagen (50 §) skall va-huvudmannen årligen upprätta en separat balans- och resultaträkning för verksamheten. Särredovisningen skall återspegla hur verksamhetens intäkter via de taxebaserade avgifterna

förhåller sig till kostnaderna, för att ordna och driva den allmänna va-anläggningen. Årsrapport för va-verksamheten redovisas inte i kommunens årsredovisning utan återfinns på kommunens hemsida botkyrka.se.

Anläggningstillgångar

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod på minst tre år klassificeras som anläggningstillgång (investering) om beloppet överstiger gränsen för väsentligt belopp. Gränsen för väsentligt belopp värde skall överstiga ett prisbasbelopp och gäller som gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar samt för finansiella leasingavtal. Korttidsinventarier med en ekonomisk livslängd på max 3 år och inventarier som understiger gränsen för väsentligt belopp, kostnadsförs direkt.

Immateriella anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minus avskrivning och eventuell nedskrivning. Förvärvade IT licenser skrivs av linjärt under avtalstiden som är 3–8 år.

Avskrivning av materiella anläggningstillgångar görs med linjär avskrivning för den beräknade nyttjandeperioden, det vill säga med lika stora nominella belopp varje år, baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde

För några verksamhetsfastigheter används annuitet som beräkningsmetod och för övriga investeringar nominell/linjär beräkningsmetod. På tillgångarna mark, konst och pågående arbeten görs inga avskrivningar.

Kommunen använder en blandmodell med två olika tillvägagångssätt vid fördelningen av en investering på komponenter. Det som avgör om komponentavskrivning ska tillämpas beror på vilken typ av investering (tillgång) som avses. Byggprojekt fördelas på komponenter vid tidpunkten för i anspråkstagande och reinvesteringar fördelas på komponenter direkt vid kontering av fakturan. Även exploateringsprojekt har delats upp på komponenter sedan 2020.

Objekt	Avskrivningsintervall i år
Verksamhetsfastigheter	3–80
Fastigheter för affärsverksamhet	10–50
Publika fastigheter (gator, vägar, parker och VA)	10–50
Uthyrda fastigheter	10–80
Hyrda fastigheter	10–33
Maskiner och inventarier	3–12
Bilar och transportmedel	3–12
Immateriella tillgångar	3–8

En individuell bedömning görs som utgår från en samlad bedömning av nyttjandeperioden för respektive tillgångstyp. För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal används avtalsperioden som avskrivningstid. Omprövning av nyttjandeperioden sker om det finns nya omständigheter. Vid ändring av bedömning av nyttjandeperiod görs justering av avskrivet belopp om beloppet är väsentligt.

Omsättningstillgångar

Finansiella tillgångar och finansiella skulder

En finansiell tillgång eller finansiell skuld redovisas i balansräkningen enligt de avtalsmässiga villkoren. Det innebär att köp och försäljning av finansiella tillgångar redovisas per månad med datum i texten som anger affärsdagen.

Finansiella tillgångar som avser placeringar justeras per bokslutsdagen till gällande marknadsvärde. En finansiell tillgång tas bort från balansräkningen när den avtalsenliga rätten till kassaflödet från tillgången har upphört eller reglerats. Detsamma gäller när de risker och fördelar som är förknippade med innehavet i allt väsentligt överförs till annan part. En finansiell skuld tas bort från balansräkningen när förpliktelsen fullgjorts, annullerats eller på annat sätt upphört.

Finansiella tillgångar som inte innehas i syfte att generera avkastning eller värdestegring, till exempel aktier och andelar i dotterbolag, värderas vid första redovisningstillfället till anskaffningsvärde, inklusive eventuella transaktionsutgifter direkt hänförliga till förvärvet av tillgången. Kommunens portfölj för pensionsmedel i form av marknadsnoterade fonder och finansiella instrument är klassificerad som omsättningstillgångar, vilka värderas till marknadsvärde.

Leasing

Det finns två typer av leasingavtal, operationella och finansiella leasingavtal. Definitionen av ett finansiellt leasingavtal är att de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av ett objekt i allt väsentligt ligger på hyrestagaren (leasetagaren). Ett leasingavtal som inte klassificeras som finansiellt är ett operationellt leasingavtal. Under 2022 har en omklassificering av ett större leasingavtal, vårdboendet Samariten skett från ett operationellt till ett finansiellt avtal och definieras därför som en anläggningstillgång.

Kundfakturor

Kundfakturor utställda före årsskiftet rubriceras som kundfordringar. Om intäkten avser nästkommande år har den periodiserats. Kundfakturor utställda efter årsskiftet, men hänförliga till redovisningsåret, har periodiserats och intäkten har gottskrivits bokslutsåret.

Eget kapital

Justering av gatukostnadsersättningar och exploatering mot eget kapital

Under 2021 justerades skuldbokförda gatukostnadsersättningar och privata investeringsbidrag från år 2020 till eget kapital. Även gjorda avskrivningar vändes mot resultatet 2021.

Planintäkter och plankostnader kopplat till exploatering skulle också ha redovisats tidigare än 2021. Den felaktiga nettokostnaden justerades därför mot eget kapital för jämförelseåret 2020. Ytterligare justeringar mot eget kapital 2021 med jämförelseår 2020 gällde exploatering av tre tomtar. Samtliga justeringar påverkar utgående eget kapital för 2021. Se även not 1b.

Skulder och avsättningar

Pensionskulden

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt den så kallade RIPS i enlighet med RKR R10. Beloppen som ligger till grund för redovisningen inhämtas från KPA. Kommunen redovisar enligt den så kallade blandmodellen. Pensionsåtaganden för anställda i de företag som ingår i den kommunala koncernen redovisas enligt K3. För avtal med eventuell samordningsklausul utgår beräkningen från förhållanden som är kända vid bokslutstillfället. Om inget annat är känt görs beräkningen utifrån att ingen samordning kommer att ske. Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som en avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte har lösts ut redovisas som en ansvarsförbindelse.

Leverantörsfakturor

Leverantörsfakturor inkomna efter årsskiftet men hänförliga till bokslutsåret har i huvudsak skuldbokförts och belastat årets resultat.

Generella statsbidrag

De generella statsbidrag som beslutats under året har intäktsbokförts till fullo då intäktskriterierna är uppfyllda.

Kostnads- och intäktsräntor

Kostnads- och intäktsräntor som kan hänföras till redovisningsåret, men där in-/utbetalning skett efter årsskiftet har periodiserats.

Interna principer

Resultaträkningens intäkter och kostnader innehåller externa poster medan det i driftredovisningen även ingår interna poster såsom köp och försäljning mellan nämnder. Omvänt finns det poster i resultaträkningen som inte ingår i driftredovisningen såsom skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, finansiella och extraordinära poster.

Skolelever dansar under en hemspråksdag.

FOTO: MAGNUS LIAM KARLSSON

Not 1b. Uppskattningar och bedömningar

Avsättningar

Utöver avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser redovisas även övriga avsättningar på balansräkningens skuldsida och de relaterar i huvudsak till miljömässiga eller infrastrukturella åtaganden. Dessa avsättningar återförs på så sätt att de möter framtida utgifter för att kunna fullgöra de formella åtagandena i fråga.

För att ett åtagande ska redovisas som avsättning ska de ha grund i en förpliktelse som uppstått till följd av en specifik händelse, vara en förpliktelse vars omfattning kan beräknas på ett tillförlitligt sätt och det ska vara mer än troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera det.

I årets bokslut finns tre avsättningar:

- Rikstens företagspark (1&4)
- Slättmalm
- Avfallshögen i Kagghamra

Avsättning medfinansiering infrastruktur

Hur bidrag som kommunen lämnar till Trafikverket för vägar med mera skall redovisas regleras i LKBR 5:7.

• Rikstens företagspark

En avsättning gjordes år 2020 för Rikstens företagspark med 68,2 miljoner kronor för medfinansiering till Trafikverket för gång och cykelväg om 5,5 miljoner kronor, utbetalt 2022, samt 30 miljoner kronor för avtal del 2. Under 2021 korrigerades avsättningen med -16,2 miljoner kronor, varav -17,4 miljoner

kronor totalt hade upparbetats. För 2022 har en ytterligare avsättningen skett med 4,0 miljoner kronor för etapp 4 och ytterligare -7,8 miljoner kronor upparbetats. Ackumulerat har kostnader för -25,2 miljoner kronor upparbetats. För avtal del 2 med Trafikverket är prognosen att betala det statliga infrastrukturbidraget på 30 miljoner kronor under 2023.

• Slättmalm

I östra Vårsta och Slättmalm, planeras 350 nya bostäder. För området Slättmalm har också ett avtal om medfinansiering av statlig infrastruktur träffats med Trafikverket. Avtalet tecknades redan 2021 varför avsättningen renderat i rättelse av fel mot eget kapital 2022. Kostnaden på -18,9 miljoner kronor har därför inte påverkat resultatet 2022 men avsättningar.

Avsättningen för medfinansiering infrastruktur för 2022 uppgår till 22,9 miljoner kronor (18,9 + 4,0 miljoner kronor) och utgående balans summerar till netto 46,6 miljoner kronor.

• Avfallshögarna i Kassmyra

Kommunfullmäktige beslutade i september 2021 att i avvaktan på att fordran kan ställas till de ansvariga finansiera bortforsling av avfallshögarna i Kassmyra. Detta för att skyndsamt motverka ytterligare påverkan på miljö eller hälsa. Arbetet med att ta bort avfallshögarna inleddes i slutet av november 2021 och avslutades under våren 2022. Avsättningen slutreglerades och avräkningen för uppkomna kostnader uppgick totalt till 74,9 miljoner kronor mot avsatta 86,9 miljoner kronor. Upplösning har dels skett i april med 6,0 miljoner kronor, dels i december med 2,5 miljoner kronor. Naturvårdsverket har dessutom finansierat bortforslingen med 39,3 miljoner kronor. Avsättningen klassades som

extraordinär kostnad. 1,5 miljoner kronor ytterligare kommer att belasta Samhällsbyggnadsförvaltningen direkt för visst återstående arbete.

• Avfallshögen i Kagghamra

Situationen i Kagghamra påminner om situationen i Kassmyra. Det finns en överhängande risk att kommunen kan behöva garantera kostnader för åtgärder som i ett senare skede kan riktas mot ansvariga. För att avhjälpa eller motverka påverkan på miljö och hälsa kan åtgärder såsom bortforsling av sandtäckte och avfallshög eller rening och hantering av lakvatten behöva utföras. För framtida kostnader gjordes därför 2021 en avsättning med 165 miljoner kronor, som klassades som extraordinära kostnad. Provtagningar för att följa utvecklingen har skett under året, men några vidare åtgärder har inte vidtagits. Under 2022 har totalt 2,5 miljoner kronor upparbetats och vid utgången av 2022 summerar avsättningen till 162,5 miljoner kronor.

Extraordinära poster

Enligt 5 kap. 5 § LKBR ska intäkter eller kostnader i annan verksamhet än kommunens normala verksamhet redovisas som extraordinära poster. En post ska klassificeras som extraordinär om:

- händelsen eller transaktionen som ger upphov till posten saknar ett tydligt samband med kommunens normala verksamhet,
- händelsen eller transaktionen är av sådan art att den inte kan förväntas inträffa ofta eller regelbundet, och
- posten uppgår till ett väsentligt belopp.

Exploatering

Med exploateringsverksamhet avses anskaffning, bearbetning och iordningställande av mark för bostäder eller industrier. Denna typ av mark klassificeras som omsättningstillgång vid samtliga bokslutstillfällen om kommunen har för avsikt att sälja den. Mark som kommunen kommer att använda i egen verksamhet klassificeras däremot anläggningstillgång. Exploateringsmark redovisas enligt lägsta värdets princip, det vill säga det lägsta av nettoförsäljningsvärde eller anskaffningsvärde.

Kommunen följer RKR:s idéskrift Redovisning av kommunal markexploatering (december 2019). Justeringar av tidigare planintäkter och plankostnader har redovisats mot eget kapital de år som försäljningen skedde. För ett antal projekt som inte justerats i enlighet med RKR:s idéskrift skedde hanteringen under 2022, där planintäkter och plankostnader uppgick till netto –8,2 miljoner kronor.

Exempel på exploateringsprojekt som genererat intäkter under 2022 är Slagsta strand etapp 1, Kassmyråsen, Riksten företagspark och Loviseberg. Dessa exploateringar har inbringat sammanlagt 173,2 miljoner kronor i intäkter.

I årets resultat har inga extraordinära kostnader redovisats.

Jämförelsestörande poster

Jämförelsestörande poster är resultat av händelser eller transaktioner som inte är extraordinära, men som är sällan förekommande och viktiga att uppmärksamma

vid jämförelser med andra perioder. Enligt RKR R11 är nedskrivningar, försäljning av anläggningstillgångar, valutakursförändringar, förändringar och omstrukturering av verksamheter samt rättelser av fel i tidigare års räkenskaper exempel på jämförelsestörande poster. Jämförelsestörande poster särredovisas i egen not när de förekommer i resultaträkningen. Beloppsgränsen för att en händelse ska betraktas som jämförelsestörande är satt till 10 miljoner. Värdet är satt för att få en relevant och väsentlig nivå i förhållande till kommunens ordinarie verksamhet. Lägre belopp redovisas om det behövs för att göra jämförelser mot föregående år rättvisande. Årets resultat har inte belastats med några extraordinära kostnader.

Not 2. Verksamhetens intäkter

Miljoner kronor	Kommun 2022	Kommun 2021	Kommunal koncern 2022	Kommunal koncern 2021
Taxor och avgifter	348,4	428,9	626,7	771,9
Externa bostads- och lokalhyror	99,6	97,8	824,8	792,7
Försäljning av verksamhet	191,5	184,7	760,9	572,6
Bidrag från staten	568,5	540,9	608,9	578,3
Bidrag från övriga	0,3	13,1	0,3	13,8
Övriga verksamhetsintäkter	229,1	113,4	295,3	268,8
Summa verksamhetens intäkter	1 437,4	1 378,7	3 117,0	2 998,0

Not 3. Verksamhetens kostnader

Miljoner kronor	Kommun 2022-12-31	Kommun 2021-12-31	Kommunal koncern 2022-12-31	Kommunal koncern 2021-12-31
Personalkostnader	-3 761,1	-3 736,1	-4 028,7	-3 880,6
Varor	-351,2	-341,5	-794,7	-813,6
Entreprenad och köp av verksamhet	-1 484,5	-1 474,2	-2 006,4	-2 011,0
Externa lokalhyror	-171,6	-190,0	-292,8	-205,1
Bidrag och transfereringar	-253,7	-244,4	-253,7	-244,4
Köp av tjänster och övriga verksamhetskostnader	-814,1	-631,9	-784,0	-691,1
Varav bolagsskatt	-	-	-22,5	-15,1
Summa verksamhetens kostnader	-6 836,7	-6 618,0	-8 160,2	-7 845,8

Specifikation revisionskostnader

Räkenskapsgranskning	-1,3	-0,8	-2,8	-1,0
Övrigt	-2,3	-3,6	-2,8	-4,5
Summa revisionskostnader	-3,6	-4,4	-5,5	-5,5

Specifikation operationell leasing Framtida minimileaseavgifter förfaller enligt följande:

Förfaller till betalning inom 1 år	31,0	81,7	38,1	88,6
Förfaller till betalning mellan 1-5 år	54,4	282,6	240,9	291,9
Förfaller till betalning senare än 5 år	0,0	272,9	174,1	273,6
Summa operationell leasing	85,4	637,2	453,2	654,1

Not 4. Avskrivningar

Miljoner kronor	Kommun 2022	Kommun 2021	Kommunal koncern 2022	Kommunal koncern 2021
Avskrivningar immateriella anläggnings tillgångar	-1,6	-1,6	-1,7	-2,0
Avskrivning byggnader och tekniska anläggningar	-266,0	-246,8	-300,5	-279,6
Avskrivning maskiner och inventarier	-31,6	-31,6	-211,4	-198,9
Nedskrivningar	-34,0	-3,1	-34,0	-3,2
Summa avskrivningar	-333,1	-283,0	-547,6	-483,7

Not 5. Skatteintäkter

Miljoner kronor	Kommun 2022	Kommun 2021	Kommunal koncern 2022	Kommunal koncern 2021
Preliminär kommunalskatt	4 092,8	3 871,1	4 092,8	3 871,1
Preliminär slutavräkning innevarande år	30,3	108,4	30,3	108,4
Slutavräkningsdifferens föregående år	111,3	15,6	111,3	15,6
Summa generella statsbidragintäkter och utjämning	4 234,3	3 995,0	4 234,3	3 995,0

Not 6. Generella statsbidrag och utjämning

Miljoner kronor	Kommun 2022	Kommun 2021	Kommunal koncern 2022	Kommunal koncern 2021
Inkomstutjämningsbidrag	1 254,7	1 193,9	1 254,7	1 193,9
Regleringsbidrag/-avgift	262,3	282,0	262,3	282,0
Kostnadsutjämningsbidrag	289,5	275,9	289,5	275,9
Bidrag för LSS-utjämning	40,3	30,6	40,3	30,6
Kommunal fastighetsavgift	156,3	149,6	156,3	149,6
Generella statsbidrag från staten	20,8	37,7	20,8	37,7
Summa generella statsbidragintäkter och utjämning	2 023,9	1 969,6	2 023,9	1 969,6

Not 7. Finansiella intäkter

Miljoner kronor	Kommun 2022	Kommun 2021	Kommunal koncern 2022	Kommunal koncern 2021
Ränteintäkter	47,2	31,6	-6,9	11,2
Realiserad kursvinst, placerade medel	35,7	74,7	35,7	74,7
Orealiserad vinst, placerade medel	157,6	66,4	157,6	66,4
Fondutdelning, placerade medel	8,3	7,1	8,3	7,1
Aktieutdelning koncernbolag och andra företag	12,0	12,0	-	-
Borgensavgift	26,2	23,7	26,2	-
Övriga finansiella intäkter	2,0	17,2	6,2	20,9
Summa finansiella intäkter	289,1	232,7	227,2	180,4

Not 8. Finansiella kostnader

Miljoner kronor	Kommun 2022	Kommun 2021	Kommunal koncern 2022	Kommunal koncern 2021
Internränta under byggtid	-	-	-	-
Orealiserad förlust, placerade medel	-341,7	-0,9	-341,7	-0,9
Realiserad förlust, placerade medel	-	-	-	-
Räntekostnad, pensioner	-17,1	-10,0	-75,7	-10,0
Bankkostnader	-0,5	-0,7	-0,5	-0,7
Övriga finansiella kostnader	0,1	-1,9	-4,1	-8,8
Summa finansiella kostnader	-404,9	-53,4	-422,0	-79,0

Not 9. Jämförelsestörande poster & Extraordinära kostnader

Miljoner kronor	Kommun 2022	Kommun 2021	Kommunal koncern 2022	Kommunal koncern 2021
Jämförelsestörande poster				
Försäljning av exploateringsfastighet (exploateringsnetto)	173,2	28,0	-	28,0
Gatukostnadsersättningar	-	110,4	-	110,4
Nedskrivning materiella anläggningstillgångar	-	-	-	-
Generella statsbidrag Corona	-	-	-	-
Försäljning bostadsrätter	-	16,9	-	16,9
Summa jämförelsestörande poster	173,2	155,3	0,0	155,3
Extraordinära kostnader				
Avfallshögar i Kassmyra	-	-65,5	-	-65,5
Avfallshögar i Kassmyra	-	-86,9	-	-86,9
Gottgörelse Kassmyra	-	35,0	-	35,0
Avfallshög i Kagghamra	-	-165,0	-	-165,0
Summa Extraordinära kostnader	-	-282,4	0,0	-282,4
Summa jämförelsestörande poster och extraordinära kostnader	173,2	-127,0	0,0	-127,0

Not 10. Ej likviditetspåverkande poster

Miljoner kronor	Kommun 2022	Kommun 2021	Kommunal koncern 2022	Kommunal koncern 2021
Avskrivningar	299,1	279,9	574,0	480,6
Nedskrivningar	34,0	3,1	34,0	3,2
Avsättningar till pensioner	51,9	126,7	42,5	124,4
Resultat avseende VA	7,3	-	7,3	-
Övriga avsättningar	-74,3	213,4	-93,3	253,3
Gatukostnadsersättningar resultatförs	43,1	-	43,1	-
Förändring förutbetalda investeringsbidrag	0,6	-	0,6	-
Övriga ej likviditetspåverkande poster	-13,2	-	-186,4	3,4
Summa ej likviditetspåverkande poster	348,6	623,1	421,8	864,9
Poster som redovisas i annan sektion				
Realisationsresultat vid försäljning av anläggningstillgångar	0,7	-40,8	0,7	-40,8
Samariten sale and leaseback BFV	-	-4,3	-	-4,3
Del- och slutredovisning exploatering	11,4	33,3	11,4	33,3
Realisationsresultat vid försäljning av kommunkoncernföretag	-3,8	-	-3,8	-
Summa poster som redovisas i annan sektion	8,3	-11,8	8,3	-11,8
Finansieringsverksamheten/långfristiga lån				
Nyupptagna lån	1 280,0	2 083,0	1 680,0	2 258,0
Amortering av långfristiga skulder	-1 023,0	-1 699,0	-978,4	-1 756,8
Summa	257,0	384,0	701,6	501,3

Not 11. Immateriella anläggningar

Miljoner kronor	Kommun 2022	Kommun 2021	Kommunal koncern 2022	Kommunal koncern 2021
Akkumulerad anskaffning	8,2	7,6	19,8	22,2
Akkumulerad avskrivning	-4,1	-2,6	-14,1	-15,1
Ingående balans	4,1	5,0	5,7	7,1
Årets investeringar	2,0	0,6	2,3	0,6
Årets avskrivningar	-1,6	-1,6	-1,5	-2,0
Utgående balans immateriella anläggningar	4,5	4,1	6,5	5,7
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	6,1	4,3	-	-

Alla kommunens immateriella anläggningar är förvärvade

Not 12. Mark, byggnader och tekniska anläggningar

Miljoner kronor	Kommun 2022	Kommun 2021	Kommunal koncern 2022	Kommunal koncern 2021
Verksamhetsfastigheter				
Akkumulerad anskaffning	7 492,0	7 217,7	9 698,6	9 083,3
Akkumulerad avskrivning	-3 284,3	-3 060,0	-4 267,8	-3 940,5
Rättelse Samariten	-	-	-240,0	-
Ingående balans	4 207,7	4 157,7	5 430,8	5 142,8
Årets investeringar	449,2	293,1	498,8	347,1
Omklassificeringar	-14,0	-15,5	21,2	-5,1
Rörelseförvärv	-	-	-	0,0
Årets avyttringar	-	-	-9,2	-8,8
Årets avskrivningar	-229,1	-224,3	-298,8	-281,9
Rörelseförvärv avskrivningar	-	-	-	-
Årets nedskrivningar	-29,9	-3,3	-29,9	-3,3
Utgående balans	4 383,9	4 207,7	5 612,9	5 190,8
<i>Varav mark</i>	<i>51,9</i>	<i>48,9</i>	<i>131,0</i>	<i>76,8</i>
<i>Varav pågående</i>	<i>612,5</i>	<i>532,6</i>	<i>166,3</i>	<i>532,6</i>
Publika fastigheter				
Akkumulerad anskaffning	908,9	746,1	908,9	746,1
Akkumulerad avskrivning	-274,4	-259,7	-274,4	-259,7
Akkumulerad nedskrivning	-	-	-	-
Ingående balans	634,6	486,4	634,5	486,4
Omklassificeringar	81,0	85,9	81,0	85,9
Årets investeringar	104,6	76,9	104,6	76,9
Årets avskrivningar	-17,3	-14,7	-17,3	-14,7
Utgående balans	802,8	634,6	802,7	634,6
<i>Varav mark</i>	<i>15,5</i>	<i>15,5</i>	<i>15,5</i>	<i>15,5</i>
<i>Varav pågående</i>	<i>82,0</i>	<i>74,4</i>	<i>82,0</i>	<i>74,4</i>

Not 12. Mark, byggnader och tekniska anläggningar, fortsättning

Miljoner kronor	Kommun 2022	Kommun 2021	Kommunal koncern 2022	Kommunal koncern 2021
Markreserv				
Akkumulerad anskaffning	49,9	49,9	49,9	49,9
Ingående balans	49,9	49,9	49,9	49,9
Årets investeringar	-	-	-	-
Omklassificeringar	-	-	-	-
Nedskrivningar	-	-	-	-
Årets försäljning	-	-	-	-
Utgående balans	49,9	49,9	49,9	49,9
<i>Varav mark</i>	49,9	49,9	49,9	49,9

Härligt sommarhäng
i Hågelbyparken.

FOTO: CRISP

Not 12. Mark, byggnader och tekniska anläggningar, fortsättning

Miljoner kronor	Kommun 2022	Kommun 2021	Kommunal koncern 2022	Kommunal koncern 2021
Fastigheter för affärsverksamhet				
Akkumulerad anskaffning	846,7	773,0	7 413,4	6 940,9
Akkumulerad avskrivning	-186,0	-173,7	-2 585,4	-2 475,8
Ingående balans	660,7	599,3	4 828,0	4 465,1
Omklassificeringar	15,2	15,9	665,1	15,9
Årets investeringar	61,8	57,8	38,1	459,1
Nedskrivningar	-	-	-	-
Årets försäljningar	-	-	-2,4	-0,8
Årets avskrivningar	-13,3	-12,3	-127,9	-111,3
Utgående balans	724,4	660,7	5 401,0	4 828,0
Varav mark	0,1	0,1	663,5	692,5
Varav pågående	334,2	309,0	334,2	309,0
Mark och fastigheter för annan verksamhet				
Akkumulerad anskaffning	1 279,1	1 272,6	1 228,7	1 222,2
Akkumulerad avskrivning	-76,7	-70,4	-76,7	-70,4
Ingående balans	1 202,4	1 202,2	1 152,0	1 151,8
Årets investeringar	-	6,5	-	6,5
Årets avskrivningar	-6,0	-6,3	-65,1	-6,3
Årets nedskrivning	-	-	-	-
Omklassificeringar	-	-	-	-
Årets avyttringar	-	-	-	-
Utgående balans	1 196,4	1 202,4	1 146,0	1 152,0
Varav mark	1 122,8	1 122,8	1 072,4	1 072,4
Exploateringar (anläggningstillgång)				
Ingående balans	235,8	81,2	235,8	81,2
Årets investeringar	88,3	49,1	88,3	49,1
Omklassificeringar	-83,1	105,4	-83,1	105,4
Under året slutredovisat	-	-	-	-
Summa Exploateringsmark	240,9	235,8	240,9	235,7
Pågående projekt	-	-	166,3	190,5
Utgående balans mark, byggnader och tekniska anläggningar	7 398,3	6 990,9	13 419,7	12 281,5
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	25,7	25,8	25,7	25,8
Specifikation finansiell leasing				
Fast egendom	Kommun	Kommun	Kommun-	Kommun-
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:	2022-12-31	2021-12-31	koncern	koncern
Förfaller till betalning inom 1 år	11,1	-	-	-
Förfaller till betalning mellan 1-5 år	44,5	-	-	-
Förfaller till betalning senare än 5 år	174,1	-	-	-
Summa	229,7	0,0	0,0	0,0

Not 13. Maskiner, inventarier och tekniska anläggningar

Miljoner kronor	Kommun 2022-12-31	Kommun 2021-12-31	Kommunal koncern 2022-12-31	Kommunal koncern 2021-12-31
Anskaffningsvärde	1 003,2	974,3	1 993,0	1 935,6
Ackumulerad avskrivning	-850,4	-818,5	-1 479,9	-1 410,3
Ingående balans	152,8	155,8	513,2	525,4
Årets investeringar	37,8	29,3	54,2	55,6
Årets försäljning/utrangering	-	-0,6	-9,1	-3,6
Rörelseförvärv	-	-	-	-
Årets avskrivningar	-31,9	-31,9	-65,1	-66,8
Omklassificeringar	-	-	3,2	1,5
Pågående nyanläggning	-	-	-	1,0
Rörelseförvärv avskrivningar	-	-	-	-
Årets nedskrivningar	-4,1	0,1	-4,1	0,1
Utgående balans maskiner, inventarier och tekniska anläggningar	154,6	152,8	492,4	513,2
<i>Varav pågående nyanläggning</i>	-	-	-	1,0
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod	10,9	10,8	- *	- *
Specifikation finansiell leasing				
Bilar, maskiner och inventarier	Kommun	Kommun	Kommunal	Kommunal
Nuvärdet av minimileaseavgifterna förfaller enligt följande:	2022-12-31	2021-12-31	koncern	koncern
	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Förfaller till betalning inom 1 år	2,5	1,8	38,1	28,8
Förfaller till betalning mellan 1-5 år	8,3	5,8	240,9	229,3
Förfaller till betalning senare än 5 år	-	-	174,1	-
Summa finansiell leasing	10,8	7,6	453,2	258,1

Not 14. Aktier och andelar i dotter- och intressebolag

Miljoner kronor	Kommun 2022-12-31	Kommun 2021-12-31	Kommunal koncern 2022-12-31	Kommunal koncern 2021-12-31
Tillväxt Botkyrka AB	1,1	1,1	1,05	1,1
Södra Porten AB	102,5	102,5	102,5	102,5
AB Botkyrkabyggen (8 200 á 1 000 kr)	8,2	8,2	8,2	8,2
AB Botkyrkabyggen (Nyemission 2008)	15,0	15,0	15,0	15,0
AB Botkyrkabyggen (aktier överförda från Botkyrka Kommunfastigheter)	450,0	450,0	450,0	450,0
Botkyrka Stadsnät AB	16,5	16,5	16,5	16,5
Upplev Botkyrka AB	3,1	3,1	3,1	3,1
Södertörns Energi AB (20 á 50 000 kr)	5,0	5,0	5,0	5,0
SRV återvinning AB (700 á 500 kr)	0,3	0,3	0,3	0,3
Stockholmsregionens Försäkrings AB (77553 á 100 kr)	7,8	7,7	7,8	7,7
Kommuninvest	97,8	63,4	97,8	63,4
Övriga	-	0,2	-	0,2
Bostadsrätter	49,3	49,3	49,3	49,3
Summa aktier och andelar i dotter- och intressebolag	756,6	722,2	756,6	722,2

Not 15. Långfristiga fordringar

Miljoner kronor	Kommun 2022-12-31	Kommun 2021-12-31	Kommunal koncern 2022-12-31	Kommunal koncern 2021-12-31
Lån till kommunala bolag	4 192,6	3 753,0	603,9	608,7
Lån till VA-anlutningar	0,2	0,3	0,2	0,3
Gottgörelse Kassmyra	-	35,0	-	35,0
Uppskjuten skattefordran	-	-	-	1,2
Övrig utlåning	-	-	1,1	1,8
Avgår kortfristig del av långfristig fordran	-0,6	-0,6	36,5	-0,6
Summa långfristiga fordringar	4 192,2	3 787,7	641,7	646,4

Not 16. Bidrag till infrastruktur

Miljoner kronor	Kommun 2022-12-31	Kommun 2021-12-31	Kommunal koncern 2022-12-31	Kommunal koncern 2021-12-31
Bidrag till statlig infrastruktur	5,5	37,1	5,5	2,3
Avgår upplöst bidrag	-4,4	-35,4	-4,4	-0,6
Summa bidrag till infrastruktur	1,2	1,7	1,2	1,7

Medfinansiering till Trafikverket 5,5 Mkr som periodiseras på 10 år.

Not 17. Förråd, varulager och exploateringsmark

Miljoner kronor	Kommun 2022-12-31	Kommun 2021-12-31	Kommunal koncern 2022-12-31	Kommunal koncern 2021-12-31
Exploateringsmark	15,5	14,9	15,5	14,9
Förråd	1,2	1,1	121,2	95,1
Summa förråd, varulager och exploateringsmark	16,7	16,0	136,7	110,0

Not 18. Kortfristiga fordringar

Miljoner kronor	Kommun 2022-12-31	Kommun 2021-12-31	Kommunal koncern 2022-12-31	Kommunal koncern 2021-12-31
Kundfordringar	45,4	37,3	194,5	130,8
Skattefordran	105,8	50,9	128,7	68,4
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	496,1	257,0	598,4	339,9
Upplupen fastighetsavgift	84,8	76,2	84,8	76,2
Momsfordran	75,0	60,4	82,0	62,7
Kortfristiga fordringar koncern	3,5	31,7	101,0	-
Övriga kortfristiga fordringar	27,0	24,3	-129,0	42,7
Kortfristig del av långfristig fordran	0,6	0,6	0,6	0,6
Summa kortfristiga fordringar	838,2	538,4	1 060,9	721,4

Not 19. Kortfristiga placeringar

Miljoner kronor	Kommun 2022-12-31	Kommun 2021-12-31	Kommunal koncern 2022-12-31	Kommunal koncern 2021-12-31
Räntefonder	330,6	491,2	330,6	491,2
Aktiefonder	566,1	576,9	566,1	576,9
Hedgefonder	-	-	-	-
Övriga placeringar	-	-	-	-
Summa kortfristiga placeringar	896,7	1 068,1	896,7	1 068,1

Med målet att täcka en tredjedel av ansvarsförbindelsen för pensioner intjänade före 1998 placerades 400 Mkr år 2000. Placeringen har växt till ett marknadsvärde på cirka 897 mkr

efter en värdeminskning det senaste året på 131 mkr. Under året har 40 Mkr tagits ut för att användas till pensionsutbetalningar.

Not 20. Kassa och bank

Miljoner kronor	Kommun 2022-12-31	Kommun 2021-12-31	Kommunal koncern 2022-12-31	Kommunal koncern 2021-12-31
Bank	232,0	342,5	383,0	561,6
Plusgiro	11,6	2,5	59,5	5,8
Summa kassa och bank	243,6	345,0	442,4	567,4

Not 21. Eget kapital

Miljoner kronor	Kommun 2022-12-31	Kommun 2021-12-31	Kommunal koncern 2022-12-31	Kommunal koncern 2021-12-31
Ingående eget kapital	5 428,0	5 088,6	6 584,5	6 142,5
Årets resultat	409,9	339,3	472,5	452,1
varav årets förändring RUR	102,4	169,2	102,4	169,2
ingående balans kompetensfond	40,0	30,4	40,0	30,4
varav årets förändring kompetensfond	-	9,6	-	9,6
Förändring inom den kommunala koncernen	4,2	77,8	4,2	77,8
varav rättelse av fel/ändrade redovisningspriser	12,4	-	12,4	-
varav resultatförda planintäkter och plankostnader	-8,2	-10,1	-8,2	-10,1
varav gatukostnadsersättning och privata investeringsbidrag	-	54,6	-	54,6
varav slutredovisning försäljning av tomter från föregående år	-	33,3	-	33,3
Effekt av koncernelimineringar	-	-	-	-
Övriga förändringar eget kapital	-	-	-385,1	-20,4
Summa utgående eget kapital	5 842,1	5 428,0	6 676,1	6 584,5

Botkyrkas alla unga
ska ha tillgång till
en meningsfull fritid.

FOTO: CRISP

Not 22. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser

Miljoner kronor	Kommun 2022-12-31	Kommun 2021-12-31	Kommunal koncern 2022-12-31	Kommunal koncern 2021-12-31
Avsättning för pensioneförmånder eskl. ÖK-SAP				
Ingående avsättning	841,5	719,5	889,9	769,9
Ändrat livslängdsantagande i RIPS	-	29,7	-	29,7
Nya förpliktelser under året	60,3	85,2	63,0	84,8
Varav				
Nyintjänad pension	43,4	77,3	43,0	76,3
Ränte- och basbeloppsuppräknig	17,0	10,0	18,4	10,9
OPF-K	-	-0,1	-	-0,1
Övrig post	-	-1,9	9,8	-1,5
Årets utbetalningar	-17,9	-16,7	-19,8	-18,3
Förändring av löneskatt 24,26%	10,3	23,8	10,3	23,8
	894,2	841,5	943,3	889,9
Avsättning för pensionsförmåner ÖK-SAP				
Ingående avsättning	5,2	0,6	5,2	0,6
Nya förpliktelser under året	0,1	4,2	0,1	4,2
Varav				
Nyintjänad pension	-	-	-	-
Ränte- och basbeloppsuppräknig	0,1	-	-	-
Övrig post	-	4,2	6,1	4,2
Årets utbetalningar	-0,7	-0,5	-0,8	-0,5
Förändring av löneskatt 24,26%	-0,1	0,9	1,7	0,9
	4,5	5,2	12,4	5,2
	898,7	846,8	955,7	895,1
Aktualiseringsgrad	96%	96%		

Beräkningsgrund av pensioner framgår av not 1 Redovisningsprinciper.

Även kommande generationer ska trivas och växa med Botkyrka.

FOTO: CRISP

Not 23. Övriga avsättningar

Miljoner kronor	Kommun 2022-12-31	Kommun 2021-12-31	Kommunal koncern 2022-12-31	Kommunal koncern 2021-12-31
Kassmyra				
Ingående avsättning	86,9	-	86,9	-
Nya avsättningar	-	86,9	-	86,9
lanspråkstagna avsättningar	-86,9	-	-86,9	-
Förändring av nuvärdet	-	-	-	-
Utgående avsättning	0,0	86,9	0	86,9
Kagghamra				
Ingående avsättning	165,0	-	165,0	-
Nya avsättningar	-	165,0	-	165,0
lanspråkstagna avsättningar	-2,5	-	-2,5	-
Förändring av nuvärdet	-	-	-	-
Utgående avsättning	162,5	165,0	162,5	165,0
Ingående obeskattade reserver				
Årets förändring obeskattade reserver	-	-	294,0	-
Utgående obeskattade reserver (förg år)	-	-	294,0	-
Medfinansiering infrastruktur				
Ingående avsättning	31,5	65,2	-	4,8
Nya avsättningar	22,9	-	-	0,3
lanspråkstagna avsättningar	-7,8	-17,4	-	-
Förändring av nuvärdet	-	-16,2	-	-
Utgående avsättning	46,6	31,5	294,0	490,8
Summa övriga avsättningar	209,1	283,4	772,9	490,8

Beslut om avsättning avfallshögar Kassmyra och Kagghamra togs 2021 i avvaktan på att fordran kan ställas till de ansvariga.

Beslutet tas för att motverka ytterligare påverkan på miljö och hälsa. Kassmyra klar under 2022 och Kagghamra beräknas upplösas helt senast 2024.

Avtal del 1 med Trafikverket om att betala ett statligt infrastrukturbidrag på 5,5 mkr och slutfördes under 2021.

Avtal del 2 med Trafikverket om att betala ett statligt infrastrukturbidrag på 30 mkr där är prognosen att dessa ska var upparbetade 2023.

Not 24a. Långfristiga skulder

Miljoner kronor	Kommun 2022-12-31	Kommun 2021-12-31	Kommunal koncern 2022-12-31	Kommunal koncern 2021-12-31
Nordea	-	-	594,8	542,1
Swedbank	-	-	260,0	-
Kommuninvest	5 467,5	5 191,5	5 467,5	5 220,7
Finansiell leasing (se not 31)	8,3	5,8	204,7	229,3
Anslutningsavgifter VA	173,6	166,4	173,6	169,4
Ack. upplösning VA	-	-	-	58,6
Skuld VA exploatering	62,2	61,6	62,2	61,6
VA investeringsfond	61,8	60,8	61,8	60,8
Gatukostnadsersättning	77,6	34,5	77,6	34,5
Investeringsbidrag	69,8	58,8	69,8	58,8
Samariten	229,7	240,8	229,7	240,8
Övriga långfristiga skulder	78,7	85,8	-115,4	137,0
Avgår kortfristig del	-	-	-	-19,0
Summa långfristiga skulder	6 229,2	5 906,0	7 086,3	6 794,6

Specifikation förinbetalda anslutningsavgifter VA

Förutbetalda anslutningsavgifter, ingående värde	166,4	151,7	166,4	151,7
Nya anslutningsavgifter under året	12,1	19,1	12,1	24,0
Resultatförda avgifter	-4,9	-4,4	-4,9	-6,3
Summa förutbetalda anslutningsavgifter	173,6	166,4	173,6	169,4
<i>Återstående antal år (vägt snitt)</i>	<i>34 år</i>	<i>34 år</i>	<i>34 år</i>	<i>34 år</i>

Specifikation investeringsbidrag

Förutbetalda investeringsbidrag, ingående värde	58,8	60,4	58,8	60,4
Nya investeringsbidrag under året	12,8	1,1	12,8	1,1
Resultatförda investeringsbidrag	-1,9	-2,7	-1,9	-2,7
Summa förutbetalda investeringsbidrag	69,8	58,8	69,8	58,8
<i>Återstående antal år (vägt snitt)</i>	<i>23 år</i>	<i>24 år</i>	<i>24 år</i>	<i>24 år</i>

Uppgifter om lån i banker och kreditinstitut

	Kommun	Kommun	Kommunal koncern	Kommunal koncern
Genomsnittlig ränta, %	1,0	0,8	1,1	1,1
Genomsnittlig ränta, % exkl derivat	0,8	0,3	0,4	0,4
Genomsnittlig löptid på lån, år	1,7	2,5	2,5	2,5
Lån som förfaller inom				
0-1 år	33%	14%	14%	14%
1-3 år	49%	54%	54%	54%
3-5 år	18%	33%	33%	33%
5-10 år	0%	0%	0%	0%

Försäljning av vårdboendet Samariten 2017 för 299 mkr, är redovisad som en sale-and leaseback-affär vilket innebär att reavinsten på 114,4 mkr, har periodiserats som förutbetalda intäkter och fördelas på resultatet 16 år framåt i tiden.

24b. Marknadsvärden ränteswapar

Miljoner kronor	Kommun 2022-12-31	Kommun 2021-12-31	Kommunal koncern 2022-12-31	Kommunal koncern 2021-12-31
Genomsnittlig räntebindningstid, år inkl derivat	2,0	2,3	2,0	2,3
Genomsnittlig räntebindningstid, år exkl derivat	0,2	0,2	0,2	0,2
Säkrad post, miljoner kronor	5 467,5	5 466,4	5 467,5	5 466,4
Marknadsvärde derivat, miljoner kronor	128,9	-50,7	128,9	-95,6

Beloppen för kommunen inkluderar samtliga lån och derivat i kommunens balansräkning. Kommunkoncernen använder derivat som räntesäkringar. Detta har under år 2022 ökat

räntekostnaderna med 12,4 mkr jämfört med om man inte använt räntesäkringar.

Bakgrund och syfte med säkringen

Botkyrka kommun lånar pengar för att finansiera tillgångar som kommunen och dess bolag äger. För att hantera variationer i skuldens storlek så används en mix av korta och långa lån. Upplåningen sker till fast eller till rörlig ränta beroende på vad som för tillfället anses vara mest fördelaktigt.

I upplåningsportföljen uppstår behov av att hantera ränterisken för att hålla den på den nivå som policy fastställt och som vid var tid anses vara en lämplig avvägning mellan risk och förväntad kostnad. För det syftet använder kommunen räntederivat.

Säkrad risk

Den säkrade risken är den så kallade ränterisken. Definition: Marknadsräntornas påverkan på kommunens resultat. Resultatet påverkas av förändringar i basränta, vanligtvis STIBOR 3M samt av effekten av räntekurvans lutning som normalt ger högre långräntor och därmed högre kostnader om man binder räntan på längre tid.

Säkrad post

Den säkrade posten utgörs av framtida betalningar av ränta hänförliga till finansiering på totalt 5 467 miljoner kronor. Utöver befintliga lån är även prognostiserade räntebetalningar hänförliga till framtida upplåningstransaktioner en säkrad post.

Säkringsinstrument

De säkringsinstrument som används är ränteswapar. Kommunen betalar antingen en fast ränta i utbyte mot en rörlig eller betalar en rörlig ränta i utbyte mot en fast. Syftet är att forma ränterisken i linje med finanspolicyn. Även instrument med olika typer av optionalitet inkluderas.

Kvalitativ bedömning av säkringsförhållandets effektivitet

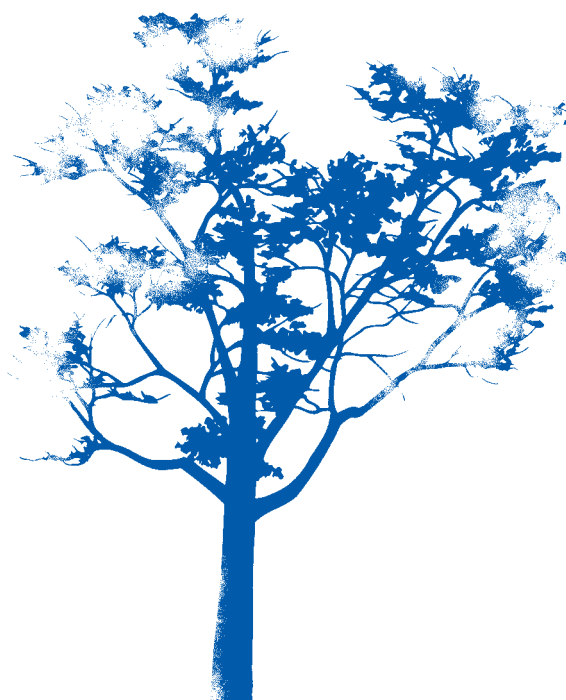
2022-12-31 bedöms samtliga identifierade säkringar vara effektiva enligt kriterierna nedan.

Säkringsstrategin avseende ränterisken präglas av ett portföljtänk som innebär att det är karaktären på portföljen som helhet som bedöms och inte enskilda poster.

Bedömningen av säkringarnas effektivitet kan därmed inte ske genom att enskilda säkringar bedöms mot enskilda lån utan utgår också från portföljtänk. I samband med delårsboks slutet görs en kvalitativ bedömning av säkringarnas effektivitet genom att med hjälp av olika kriterier jämföra villkoren för säkringsinstrumenten med villkoren för den säkrade posten. Kritiska villkor utgörs av nominella belopp, löptid och räntebas. Effektiviteten bedöms också utifrån om strategin för ränteriskhantering uppfylls.

Redovisning

Räntekostnaderna för derivat inom ramen för säkringsredovisning redovisas löpande i resultaträkningen som en del av kommunens räntekostnader med hänsyn tagen till periodisering av upplupen ränta. Derivat som faller utanför ramen för säkringsredovisning redovisas till det lägsta av anskaffningsvärdet och marknadsvärdet på balansdagen. Kommunen har fyra räntederivat som inte klassificerats som säkringsinstrument. Dessa värderas i enlighet med marknadspraxis utifrån kända räntekurvor. 2022-12-31 har fyra av dem ett negativt marknadsvärde och därmed har en derivatskuld bokförts.

Not 25. Kortfristiga skulder

Miljoner kronor	Kommun 2022-12-31	Kommun 2021-12-31	Kommunal koncern 2022-12-31	Kommunal koncern 2021-12-31
Upplupna arbetsgivaravgifter och preliminär skatt	122,0	117,2	125,1	120,8
Kortfristig leasingskuld	2,5	1,8	29,6	28,9
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	243,1	322,4	467,5	497,0
Kommande års amorteringar	-	19,0	162,3	38,3
Leverantörsskuld	446,8	256,8	504,4	437,7
Momsskuld	-	0,5	1,9	9,9
Semesterlöneskuld	241,9	251,4	252,9	262,6
Upplupna löner	34,6	31,9	34,5	34,0
Särskild löneskatt pensioner	109,6	51,3	113,0	52,7
Pensioner avgiftsbestämd del	111,1	107,6	111,1	107,6
Till kreditinstitut	-	0,0	0,2	1,6
Övriga kortfristiga skulder	11,8	2,8	4,6	24,1
Summa kortfristiga skulder	1 323,4	1 162,6	1 807,0	1 615,1

FOTO: MAGNIUS LIAM KARLSSON

Botkyrkas bibliotek är populära mötesplatser för stora som små.

Not 26. Ansvarsförbindelser

Miljoner kronor	Kommun 2022-12-31	Kommun 2021-12-31	Kommunal koncern 2022-12-31	Kommunal koncern 2021-12-31
Södertörns Fjärrvärme AB	42,2	43,3	42,2	43,3
SYVAB	425,7	317,7	425,7	317,7
Söderenergi AB	245,4	272,5	245,4	272,5
SRV Återvinning AB	34,3	34,4	34,3	34,4
Botkyrka hantverkshus brf 1, 2 och 3	10,8	10,9	10,8	10,9
Eriksbergs industriområde	7,4	7,5	7,4	7,5
Norra Botkyrka Folkets Hus	25,3	25,9	25,3	25,9
Övriga föreningar	3,0	3,1	3,0	3,1
Söderenergi AB, checkräkningskredit EFO AB	-	-	1,7	1,7
Summa ingångna borgensförbindelser	794,0	715,3	795,7	717,0
Pensioner intjänade t.o.m 1997-12-31				
Ingående ansvarsförbindelse	1 133,0	1 145,8	1 133,0	1 145,8
Aktualisering	-	-	-	-
Ränteuppräkning	9,0	9,2	9,0	9,2
Basbeloppsuppräkning	22,5	10,5	22,5	10,5
Ändrat livslängdsantagande	-	35,5	-	35,5
Övrig post	1,6	0,9	1,6	0,9
Årets utbetalningar	-71,4	-69,0	-71,4	-69,0
Löneskatt 24,26 %	265,6	274,9	265,6	274,9
Summa pensionsförpliktelser	1 360,2	1 407,8	1 360,2	1 407,8
Ansvarsförbindelse förtroendevalda	6,0	10,5	6,0	10,5
Löneskatt 24,26%	1,5	2,5	1,5	2,5
Summa pensionsförpliktelser	7,5	13,0	7,5	13,0
Övriga ansvarsförbindelser				
Övriga avgångsersättningar	-	3,4	-	3,4
Avbetalningsköp för SRV finansierade hos Nordea	-	-	20,9	20,7
Garantibelopp Fastigo	-	-	1,3	1,3
Summa övriga ansvarsförbindelser	0,0	3,4	22,5	25,4
Utgående ansvarsförbindelse	2 161,7	2 776,7	2 637,1	2 817,3

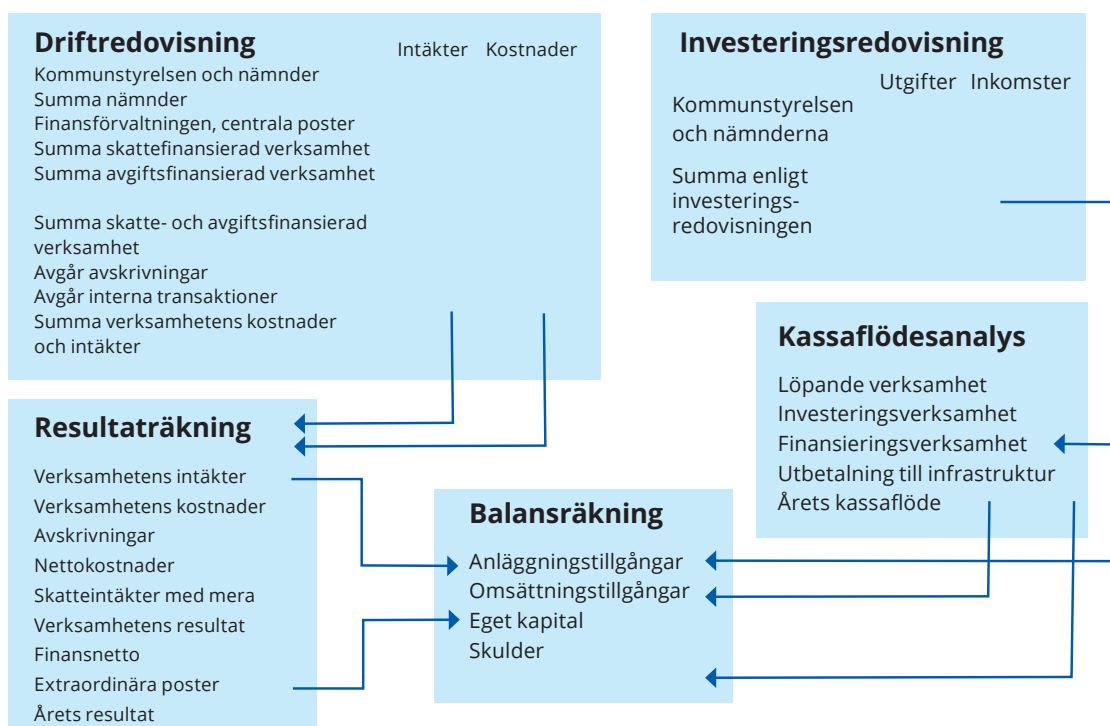
Beräkningsgrund för pensioner framgår av avsnittet Redovisningsprinciper.

Botkyrka kommun har ingått en solidarisk borgen såsom för egen skuld för Kommuninvest i Sverige AB:s samtliga nuvarande och framtida förpliktelser. Samtliga 294 kommuner som per 2022-12-31 var medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingått likalydande borgensförbindelser. Mellan samtliga medlemmar i Kommuninvest ekonomisk förening har ingåtts ett regressavtal som reglerar fördelningen av ansvaret mellan medlemskommunerna vid ett eventuellt ianspråktagande av ovan nämnd borgensförpliktelse. Enligt regressavtalet ska ansvaret fördelas dels i förhållande till storleken på de medel som respektive medlemskommun lånat av Kommuninvest i Sverige

AB, dels i förhållande till storleken på medlemskommunernas respektive insatskapital i Kommuninvest ekonomisk förening. Vid en uppskattning av den finansiella effekten av Botkyrka kommuns ansvar enligt ovan nämnd borgensförpliktelse, kan noteras att per 2022-12-31 uppgick Kommuninvest i Sverige AB:s totala förpliktelser till 540,4 Mdkr och totala tillgångar till 537,0 Mdkr. Kommunens andel av de totala förpliktelserna uppgick till 6,6 Mdkr och andelen av de totala tillgångarna uppgick till 6,6 Mdkr.

Kommunen hade under 2021 ett pensionsansvar för politiker som fullgör uppdrag i kommunen på heltid eller på betydande del av heltid. För att uppnå full pension krävs i normalfallet 12 års tjänstgöring. Förordnandet upphörde 2021.

Samband mellan drift- och investeringsredovisningen och årsredovisningens övriga delar – översiktlig beskrivning

Principer för ekonomistyrningen

I styrdokumentet Riktlinjer för budgetansvar, attest, redovisning och intern kontroll fastställs regler för:

- budgetansvar
- kontroll av ekonomiska händelser
- den externa och interna redovisningen
- hantering av kort- och kontanter
- försäljning av kommunens egendom
- intern kontroll

Riktlinjerna gäller för kommunstyrelsen och kommunens nämnder. Bolag där kommunen har ett väsentligt inflytande tar fram egna riktlinjer utifrån gällande lagstiftning.

Internredovisningsprinciper

Driftredovisningens intäkter och kostnader ska spegla respektive nämnds och verksamhets ekonomiska relationer till sin omvärld, där de andra nämnderna och verksamheterna utgör en del av omvärlden. Det innebär att driftredovisningen innehåller interna poster, det vill säga köp och försäljning mellan nämnder och verksamheter, jämfört med resultaträkningen, där kommuninterna poster är eliminerade. I resultaträkningen ingår därför endast kommunexterna poster. Omvänt finns det poster i resultaträkningen som inte ingår i driftredovisningen eller som simuleras kalkylmässigt. De poster som finns i resultaträkningen men inte i driftredovisningen är skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning, finansiella intäkter och kostnader samt extraordinära poster. Följande poster simuleras kalkylmässigt i driftredovisningen:

- **Internränta**, kommunens beräknade internränta för 2022 är 1,75 (1,75) procent. Kostnader för internräntan redovisas på berörda nämnder medan intäkter för internränta redovisas på finansförvaltningen.
- **Personalkostnader**, det vill säga arbetsgivaravgifter enligt lag, avtalsförsäkringar och kollektiv avtalad pension. Det så kallade PO-pålägget har påförts lönekostnaderna med 39,75 (40,15) procent för 2022.
- **Interndebiteringar** är kammungemensamma kostnader som fördelas mellan kommunens verksamheter. Huvudregeln vid internprissättning är att den baseras på självkostnad och skall inte generera över- eller underskott för debiterande enhet eller verksamhet.
- **Hyreskostnader** hanteras av teknik- och fastighetsnämnden som ansvarar för alla verksamhetslokaler som ägs av Botkyrka kommun och de lokaler som hyrs in från externa fastighetsägare. Boenden som inte innebär något ägande för kommunen ingår inte i internhyresmodellen, exempelvis kammunkontrakt. För dessa ansvarar berörd nämnd. Verksamhetsnämnderna betalar ”all inklusive” hyra. Vad som ingår i hyran regleras i en gränsdragningslista och i internhyreskontraktet.
- **Kostnaderna** för kammungemensamma verksamhets-system fördelas på berörda nämnder. För varje system används fördelningsnycklar som mer eller mindre är opåverkbara för verksamheterna. Exempel på verksamhets-system är affärs-, beslutsstöds- och lönesystem.

Driftredovisning i miljoner kronor

Miljoner kronor	Kostnader 2022	Intäkter 2022	Nettoutfall 2022	Nettobudget 2022	Budgetavvikelse 2022	Kostnader 2021	Intäkter 2021	Nettoutfall 2021
Nämnder								
Kommunstyrelsen	-531,7	129,3	-402,4	-408,4	5,9	-499,4	177,8	-321,6
Revision	-3,6	0,0	-3,6	-4,8	1,2	-4,4	0,0	-4,4
Samhällsbyggnadsnämnden	-266,5	67,9	-198,6	-204,3	5,7	-223,3	63,9	-159,3
Samhällsbyggnadsnämnden Exploatering*	-15,2	162,9	147,7	0,0	147,7	-4,8	42,3	37,5
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-25,0	7,2	-17,8	-18,0	0,2	-29,4	10,4	-19,0
Teknik- och fastighetsnämnden, exklusive VA.	-1 178,1	1 059,7	-118,3	-111,9	-6,4	-1 036,5	1 012,1	-24,4
Kultur- och fritidsnämnden	-316,6	29,1	-287,5	-288,4	0,9	-290,9	21,4	-269,5
Arbetsmarknad- och vuxenutbildningsnämnden	-384,1	100,6	-283,5	-291,4	7,9	-400,3	119,6	-280,6
Utbildningsnämnden	-5 782,8	3 050,9	-2 731,9	-2 784,0	52,2	-5 583,2	2 886,4	-2 696,9
Socialnämnden	-726,6	91,9	-634,7	-713,3	78,5	-759,7	81,7	-678,1
Vård- och omsorgsnämnden	-1 668,0	399,2	-1 268,9	-1 288,7	19,9	-1 602,5	405,7	-1 196,8
KS/KF förfogande	-	-	-	-28,9	28,9	-	-	-
Summa nämnder	-10 898,1	5 098,7	-5 799,5	-6 142,1	342,6	-10 434,2	4 821,2	-5 613,0
Finansförvaltningen, centrala poster (not 3)	-7,7	74,8	67,0	27,4	39,6	-74,7	165,4	90,7
Summa skattefinansierad verksamhet	-10 905,9	5 173,4	-5 732,4	-6 114,7	382,3	-10 508,9	4 986,6	-5 522,3
Vatten och avlopp (VA) Teknik- och fastighetsnämnden	-153,7	153,7	0,0	0,0	0,0	-137,8	137,8	0,0
Summa avgiftsfinansierad verksamhet	-153,7	153,7	0,0	0,0	0,0	-137,8	137,8	0,0
Summa skatte- och avgiftsfinansierad verksamhet	-11 059,5	5 327,1	-5 732,4	-6 114,7	382,3	-10 646,7	5 124,5	-5 522,3
Avgår avskrivningar** (not 5)	333,1		333,1	302,1	31,0	283,0		283,0
Avgår interna transaktioner***	3 889,7	-3 889,7	0,0	0,0	0,0	3 745,7	-3 745,7	0,0
Summa verksamhetens kostnader och intäkter	-6 836,7	1 437,4	-5 399,3	-5 812,6	413,3	-6 618,0	1 378,7	-5 239,3

* I nämndernas utfall ingår årets avskrivningar. Enligt Lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) ska avskrivningar redovisas som egen rad i resultaträkningen.

** I driftredovisningen ingår interna poster som fakturerats mellan nämnderna. Dessa står inte med i sammanställningen så att summa av verksamhetens kostnader och intäkter ska överensstämma med resultaträkningen.

*** I driftredovisningen ingår interna poster som faktureras mellan nämnderna, dessa tas bort i sammanställningen så att summa verksamhetens kostnader och intäkter överensstämmer med resultaträkningen.

Kommunens driftredovisning

Driftredovisningen ska tillgodose fullmäktiges behov av uppföljning och ansvarsprövning av styrelser och nämnder. Den ska också tillgodose externa intressenters behov av information om hur resurserna fördelas och förbrukas av verksamheterna.

Driftredovisningen är utformad så att utfallen kan stämmas av mot fullmäktiges budget för nämnderna. I nämndernas budgetbelopp ingår den budget som kommunfullmäktige beslutade om i Mål och budget 2022 med flerårsplan 2023–2025 samt de justeringar i form av tilläggsanslag som kommunstyrelsens ordförande, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige fattat beslut om. Belopp och tidpunkt för beslutade tillägg framgår i sammanställningen efter driftredovisningen. I detta avsnitt lämnas övergripande kommentarer till nämndernas budgetavvikelser och föregående års resultat.

Så har det gått för kommunens nämnder

Nämndernas nettokostnader uppgår sammantaget till 5 800 miljoner kronor, vilket är 343 miljoner kronor (6 procent) lägre än budget. I nämndernas budgetramar ingår tilläggsbeslut med totalt 107,7 miljoner kronor, varav 106,6 miljoner kronor avser tilläggsanslag och 1,1 miljoner kronor avser ombudgetering.

Här följer en kortfattad sammanställning av nämndernas avvikelser jämfört med budget och mot föregående år:

Kommunstyrelsen redovisar ett överskott på 5,9 miljoner kronor jämfört med budget, vilket motsvarar en avvikelse på 1,5 procent. Överskottet beror främst på vakanser av personal, vilket resulterat i senareläggning av aktiviteter. Under året har det tillkommit kostnader som inte var kända när budgeten gjordes. Det är till exempel kostnader i samband med en ökad satsning på it- och informationssäkerhet samt en utredning av Hågelbyleden. Dessa kostnader samt några tidigare lagda aktiviteter som var tänkta att genomföras nästa år ryms inom redovisat resultat.

Jämfört med 2021 har nettokostnaderna ökat med 25 procent. Ökningen beror till stor del på interna intäkter som från och med 2022 finansieras med en ökad budgetram i stället för en intern fakturering. Kostnadsökningen beror främst på högre personalkostnader för tillkommande tjänster samt högre konsultkostnader.

Revision redovisar ett överskott på 1,2 miljoner kronor jämfört med budget. Överskottet förklaras av att kostnaden för genomförda granskningar varit lägre än budgeterat.

Samhällsbyggnadsnämnden redovisar ett överskott på 5,7 miljoner kronor jämfört med budget, vilket motsvarar en avvikelse på 2,8 procent. Det som främst bidragit till överskottet är lägre kapitalkostnader, men även att nämnden haft lägre personalkostnader till följd av vakanser.

Jämfört med 2021 har nettokostnaderna ökat med 24 procent. Ökningen beror främst på den utökade satsningen på skötsel av kommunens parker samt högre elpriser.

Exploateringsverksamheten redovisar ett överskott mot budget på 147,7 miljoner kronor. Överskottet förklaras främst av intäkter från markförsäljning av Slagsta strand samt försäljning av två fastigheter i projektet Loviseberg.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden redovisar ett mindre överskott mot budget på 0,2 miljoner kronor, som förklaras av lägre personalkostnader på grund av vakanser.

Jämfört med 2021 har nettokostnaderna minskat med 6,6 procent. Minskningen beror till stor del på de större kostnaderna som nämnden hade under 2021 i samband med branden i Kagghamra. Utöver det har nämnden haft lägre personalkostnader på grund av vakanser under 2022.

Teknik- och fastighetsnämnden redovisar ett underskott på 6,4 miljoner kronor. Nämnden rapporterar sin ekonomiska redovisning på tre olika sätt:

- Resultatenhet för VA-verksamheten – avgiftsfinansierad.
- Budgetfinansiering av nämndverksamheten och driftkostnader av engångskaraktär som är kopplade till investeringsplan och befintliga anläggningstillgångar.
- Resultatenhet för övrig verksamhet – intäktsfinansierad.

VA-verksamheten är en avgiftsfinansierad del av nämndens ansvar och för den ska en särredovisning göras. Vid årets slut uppgick VA-resultatet till totalt 2 miljoner kronor. Resultatet har förts över till balansräkningen och redovisas som en skuld till VA-kollektivet att använda inom VA-verksamheten kommande år.

Den budgetfinansierade verksamheten redovisar ett överskott mot budget på 3,8 miljoner kronor, vilket motsvarar en avvikelse på 8,1 procent. Överskottet förklaras av att befintliga resurser kunde användas i förstudien för badhuset i Storvreten.

Resultatenheten för övrig verksamhet redovisar ett underskott på 10,2 miljoner kronor. Intäkterna blev lägre beroende på fördröjda byggprojekt och kostnaderna högre än budgeterat för underhåll av kommunens fastigheter samt för externt köpta tjänster.

Kultur- och fritidsnämnden redovisar ett mindre överskott mot budget på 0,9 miljoner kronor. Det prognostiserade överskottet som rapporterades i delårsrapporten per augusti har utnyttjats till att genomföra åtgärder som tidigare inte rymts inom budgeten.

Jämfört med 2021 har nettokostnaderna ökat med 6,7 procent. Kostnaderna har ökat med 9 procent och beror främst på de genomförda åtgärderna med det överskott som prognostiserades i delårsrapporten per augusti. Intäkterna har ökat med 36 procent och förklaras främst av det intäktsstapp som skedde till följd av pandemin under 2021

Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden redovisar ett överskott mot budget på 7,9 miljoner kronor, vilket motsvarar 2,7 procent. Överskottet beror till större delen på högre statsbidrag och lägre volymer inom gymnasial vuxenutbildning. Vidare har försenade inflyttningar i nya lokaler för daglig verksamhet lett till

senareläggning av rekrytering av ny personal. Utöver detta redovisar nämnden lägre personalkostnader än budgeterat på grund av vakanser.

Jämfört med 2021 har nettokostnaderna ökat med 1 procent. Kostnaderna har minskat med 4 procent och intäkterna med 16 procent. Det förklaras främst av minskade bidrag för beredskapsanställningar. Detta får motsvarande effekt på kostnadssidan eftersom personalkostnaderna blir lägre.

Utbildningsnämnden redovisar ett överskott på 52,2 miljoner kronor vid året slut. Överskottet till följd av barn- och elevavvikelse uppgår till cirka 44 miljoner kronor. Inom förskolan har det varit cirka 250 färre barn inskrivna än budgeterat, vilket motsvarar ett överskott på 23 miljoner kronor. Främsta orsaken till det är en lägre befolkningsutveckling i åldrarna 1–3 år. För grundskolan redovisas ett överskott på cirka 21 miljoner kronor till följd av cirka 270 färre elever än planerat i budget.

Majoriteten av förskolorna, grundskolorna och gymnasieskolorna i kommunens egen regi redovisar en ekonomi i balans. Ett fåtal enheter lämnar underskott och har fortsatta ekonomiska utmaningar. Sammantaget för verksamheterna i egen regi redovisas ett gemensamt överskott på 10 miljoner kronor som till största delen beror på att årets medel för fri frukost i grundskolan inte nyttjas helt.

För centralförvaltningen inklusive lokalrelaterade kostnader redovisas en mindre avvikelse till följd av nedskrivningar av investeringar.

Jämfört med 2021 har nettokostnaderna ökat med 1 procent. Kostnaderna har ökat med 4 procent och intäkterna med 6 procent. På kostnadssidan handlar det främst om fler elever i grundskolan och om ökade köp av verksamhet. Ökningen av intäkterna beror på att fler elever från andra kommuner går i kommunens skolor och högre snittintäkter per barn och elev.

Socialnämnden redovisar ett överskott på 78,5 miljoner kronor jämfört med budget, vilket motsvarar en avvikelse på 11 procent. Samtliga verksamheter visar en budget i balans eller ett överskott. I delårsrapporten per april prognostiserade nämnden ett underskott på 20 miljoner kronor till följd av fler och dyrare externa placeringar inom individ- och familjeomsorgen. För att täcka underskott och också utöka antalet tjänster fick nämnden i delårsrapporten per april en tilläggsbudget på 23,4 miljoner kronor.

Nämnden redovisar ett överskott inom insatser riktade till barn och unga med 38 miljoner kronor, och insatser riktade till vuxna med 12 miljoner kronor. Överskotten förklaras främst av vakanta tjänster och att de rekryteringsutmaningar som finns i hela landet består. Att det har varit färre placeringar än enligt tidigare bedömningar, innebär lägre kostnader jämfört med såväl budget som med 2021. Delar av verksamheten har dessutom kunnat finansieras med statsbidrag för sociala insatser i utsatta områden. Utöver detta redovisas ett överskott på sammantaget 27 miljoner kronor för ekonomiskt

bistånd och flyktingmottagande. Överskottet för båda verksamheterna beror på att antalet biståndshushåll minskat under året och är lägre än vad som budgeterats och jämfört med föregående år.

Jämfört med 2021 har nettokostnaderna ökat med 6 procent. Kostnaderna har minskat med 4 procent, minskningen beror på färre köp av externa platser. Intäkterna har ökat med 13 procent vilket förklaras av högre statsbidrag från Migrationsverket för socialt utsatta områden.

Vård- och omsorgsnämnden redovisar ett överskott mot budget på 19,9 miljoner kronor, vilket motsvarar en avvikelse på 1,5 procent. Äldreomsorgen redovisar ett underskott på 2,3 miljoner kronor medan omsorgen om personer med funktionsnedsättning och gemensam verksamhet redovisar ett överskott på 18,1 miljoner kronor respektive 4,1 miljoner kronor.

Underskottet inom äldreomsorgen förklaras av högre volym ersatta timmar än vad som budgeterats för hemtjänsten. Vidare beror underskottet på fortsatt omställning till nya förutsättningar i och med att ytterligare 20 procent av hemtjänsttimmar successivt lämnas över till externa utförare.

Funktionsnedsättningsområdet redovisar ett överskott på 18,1 miljoner kronor. Överskottet beror främst på färre köp av externa platser för särskilt boende enligt socialtjänstlagen (SoL) och externa platser inom daglig verksamhet.

Den gemensamma verksamheten redovisar ett överskott på 4,1 miljoner kronor som beror på högre intäkter för administration av ersatta hemtjänsttimmar, kopplat till en högre volym än budgeterat och lägre kostnader till följd av vakanta tjänster. Vissa specialistroller inom central förvaltning har varit svåra att tillsätta vilket har lett till att tjänster varit vakanta längre än planerat.

Jämfört med 2021 har nettokostnaderna ökat med 6 procent. Intäkter har minskat med 2 procent, vilket främst förklaras av att ersättningen för personlig assistans i egen regi minskat. Minskningen beror på färre ärenden. Kostnaderna har ökat med 4 procent, ökningen beror till stor del på att de beviljade hemtjänsttimmar successivt övergått från kommunens egen regi till externa utförare.

Sammantaget har kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige beslutat om tilläggsanslag med 106,6 miljoner kronor. Beloppen ingår i helårsbudgeten för 2022. Av anslaget har 10 miljoner finansierats från kompetensfonden. 14,8 miljoner kronor avser skolmiljarden och har finansierats genom ökade generella statsbidrag. Vid delårsrapporten per april beslutade fullmäktige att utöka anslagen till teknik- och fastighetsnämnden med 49,6 miljoner kronor och till socialnämnden med 23,4 miljoner kronor. Anslagen har finansierats genom ökade skatteintäkter och regleringsbidraget. Resterande del på 8,8 har finansierats genom KS/KF-förfogande. Utöver beslutade tilläggsanslag godkände kommunfullmäktige i april en ombudgetering från 2021 till 2022 på 1,1 miljoner kronor.

En stor del av kommunens verksamheter redovisar ett överskott.

FOTO: CRISP

Effekten av ombudgeteringen är att resultatet försämrats i motsvarande grad. Dessutom har 0,15 miljoner kronor omfördelats från både Miljö- och hälsoskyddsnämnden och Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden till Kommunstyrelsen, totalt 0,3 miljoner kronor.

Besluten om tilläggsanslag till nämnderna har fattats inom

följande månad och med följande belopp:

- 10 miljoner kronor i september 2021 (kompetensfonden)
- 1 miljoner kronor i november 2021
- 14,8 miljoner kronor i mars 2022
- 0,4 miljoner kronor i april 2022
- 76,7 miljoner kronor i juni 2022

Budget i miljoner kronor	Mål och budget	Tilläggsbeslut	Budget vid årets slut
Kommunstyrelsen	-404,3	-4,1	-408,4
Revision	-4,8	-	-4,8
Samhällsbyggnadsnämnden	-203,9	-0,4	-204,3
Samhällsbyggnadsnämnden, exploatering	-	-	-
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-62,3	-49,6	-111,9
Tekniska nämnden	-	-	-
Tekniska nämnden, VA-verksamhet	-17,7	-0,3	-18,0
Kultur- och fritidsnämnden	-288,4	-	-288,4
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	-290,6	-0,8	-291,4
Utbildningsnämnden	-2 759,0	-25,0	-2 784,0
Socialnämnden	-689,2	-24,1	-713,3
Vård- och omsorgsnämnden	-1 285,3	-3,4	-1 288,7
Summa tilläggsanslag	-	-107,7	-
Till kommunstyrelsens och kommunfullmäktiges förfogande	-37,7	8,8	-28,9
Nämndernas nettokostnader	-6 043,2	-98,9	-6 142,1

Investeringsredovisning

Färdigställda projekt, miljoner kronor	Beslutad totalbudget	Totalt utfall	Avvikelse	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse 2022
Kommunstyrelsen	-7,0	-3,6	3,4	-4,5	-1,6	2,8
Samhällsbyggnadsnämnden	-115,6	-82,5	33,1	-74,9	-53,1	21,8
Teknik- och fastighetsnämnden	-327,5	-276,8	50,7	-160,5	-120,5	40,0
Kultur- och fritidsnämnden	-20,9	-21,3	-0,4	-15,9	-16,4	-0,5
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	-3,5	-0,7	2,8	-3,5	-0,7	2,8
Utbildningsnämnden	-19,3	-16,1	3,2	-15,4	-12,7	2,7
Socialnämnden	-4,0	-2,0	2,0	-4,0	-2,0	2,0
Vård- och omsorgsnämnden	-6,0	-0,9	5,2	-6,0	-0,9	5,2
Summa	-503,9	-403,8	100,0	-284,7	-207,8	76,9

Pågående projekt	Beslutad totalbudget	Totalt utfall	Avvikelse	Budget 2022	Utfall 2022	Avvikelse 2022
Kommunstyrelsen	-5,3	-1,4	3,9	-4,0	-1,4	2,6
Samhällsbyggnadsnämnden	-220,3	-67,1	153,2	-105,5	-43,0	62,5
Teknik- och fastighetsnämnden	-4 871,0	-1 036,5	3 834,6	-937,0	-357,5	579,6
Kultur- och fritidsnämnden	-45,1	-23,8	21,3	-34,5	-14,2	20,3
Arbetsmarknads- och vuxenutbildningsnämnden	-3,7	-1,4	2,3	-3,7	-1,4	2,3
Utbildningsnämnden	-28,6	-2,9	25,7	-15,3	-2,8	12,5
Socialnämnden	-	-	-	-	-	-
Vård- och omsorgsnämnden	-10,6	-9,3	1,6	-1,7	-0,1	1,6
Summa	-5 184,5	-1 142,4	4 042,5	-1 101,7	-420,3	681,3
Totalt	-5 688,4	-1 546,2	4 142,5	-1 386,4	-628,2	758,2
<i>utfall inkomster 2022:</i>	12,8					
<i>utfall utgifter 2022:</i>	-641,0					
Ombudgeteringar beslutade i april:	15,8					
Tilläggsbudget beslutade i mars, april, juni, oktober, november:						
Total budget	49,1					
Budget 2022	2,5					
	Utgifter	Inkomster	Netto			
Immateriella anläggningstillgångar	2,0	-	2,0			
Materiella anläggningstillgångar	639,0	-12,8	626,2			

I investeringsredovisningen är följande exkluderat: exploatering 92,8 mkr, leasingbilar 5,6 mkr samt omklassificering 2,5 mkr. Dessa poster ingår i kassaflödesanalysen.

Översikt av de kommunala bolagens ekonomiska ställning

Belopp i miljoner kronor	Nettoomsättning 2022	Nettoomsättning 2021	Resultat efter finansiella poster 2022	Resultat efter finansiella poster 2021	Balansomslutning 2022	Balansomslutning 2021	Eget kapital 2022	Eget kapital 2021	Soliditet, % 2022	Soliditet, % 2021
AB Botkyrka-byggen	907,2	886,7	81,6	110,1	5 023,8	4 734,8	1 935,6	1 891,7	37,0	40,0
Upplev Botkyrka AB	47,4	45,9	0,9	1,2	35,0	28,6	5,6	5,2	18,8	20,9
Tillväxt Botkyrka AB	4,1	5,3	-	-	3,2	4,6	1,1	1,1	32,8	23,0
Botkyrka Stadsnät AB	56,8	52,8	9,1	12,0	346,4	331,5	56,8	50,3	19,5	18,3
Södertörns Fjärrvärme AB	752,0	752,0	135,4	153,4	860,6	880,0	107,0	95,7	50,3	46,6
Söderenergi AB	1 462,0	1 441,4	-237,5	32,2	3 482,3	3 327,2	-40,7	114,8	3,0	9,0
Botkyrka Södra Porten AB	1,3	1,0	0,2	-	200,8	200,3	198,5	198,4	98,9	99,0
SRV återvinning AB	560,0	546,0	21,8	34,3	669,9	637,3	183,9	183,9	47,7	47,5

Sammanställningen ovan är en översikt av bolagens ekonomiska ställning. Här redovisar vi total omsättning, resultat, balansomsättning, eget kapital och soliditet. Vi har inte justerat utfallet utifrån kommunens ägarandel. Respektive bolags styrelse fattar beslut om budget. Uppföljning sker därför mot bolagens nettoomsättning och resultat efter finansiella poster.

AB Botkyrkabyggen redovisar ett resultat efter finansiella poster på 81,6 miljoner kronor. Hyresintäkterna uppgick till 899 miljoner kronor och bostadshyrorna inklusive hyressatta parkerings- och garageplatser ökade med nästan 1,45 procent jämfört med 2021. Uthyrningsgraden för bostäder var under året 99 procent. Fastighetskostnaderna har ökat något under året till 646,0 (641,6) miljoner kronor, däremot är kostnaderna för planerat underhåll 8,7 miljoner kronor lägre än under 2021. Bolaget har under 2022 genomfört investeringar på 623,2 miljoner kronor främst i form av stambyten i sina fastigheter i Fittja och Storvreten. Man har även genomfört gårdsupprustningar i flera fastigheter.

Upplev Botkyrka AB redovisar ett resultat efter finansiella poster på 0,9 miljoner kronor. Bolagets nettoomsättning uppgick till 47,4 miljoner kronor, varav närmare 35 miljoner kronor avser uppdragsersättning från kommunen. Uppdragsersättningen från Botkyrka inkluderar ersättning för skötsel av motionsspår, planering av cirkusföreställningar samt stöd för att driva kulturinkubatorn Katapult. Utöver detta tillkommer uppdraget från Huddinge och Botkyrka

kommun att driva Idrottsplatsen Skogen (IP-skogen) på Lida. Bolaget är även mottagare av andra projekt pengar främst inom Subtopia och cirkusområdet, vilket 2022 uppgick till ett stöd på 2,5 miljoner kronor. Under 2022 har bolaget tillsammans med Socialförvaltningen även kunnat erbjuda aktiviteter till såväl boende som flyktingar från Ukraina.

Tillväxt Botkyrka AB redovisar ett resultat efter finansiella poster på nära 0. Bolagets nettoomsättning uppgick till 4,1 miljoner kronor, vilket är en minskning med 22,6 procent jämfört med 2021. När Sverige riskerar att gå in i en lågkonjunktur med ökade varsel och konkurser finns Tillväxt Botkyrka för att stötta och rusta Botkyrkas företagare, säkra jobb tillfällen och även möjliggöra tillväxt där det finns möjligheter.

Botkyrka Stadsnät AB redovisar ett resultat efter finansiella poster på 9,1 miljoner kronor. Bolagets nettoomsättning uppgick till 56,8 miljoner kronor, en ökning med 4 miljoner jämfört med 2021. Efterfrågan att anslutas till nätet har under verksamhetsåret varit god från ägare till enskilda hushållsfastigheter, det vill säga villor, företag och föreningar. Bolaget har gjort investeringar för att möta efterfrågan genom att ytterligare förtäta nätet och på så vis ansluta fler kunder. I dag når nätet ut till samtliga hushåll i Botkyrka tätort men även till kommunens mer glesbyggda områden, såsom stora delar av Grödinge från Kagghamra ner till Skanssundet. I den befintliga delen av nätet har efterfrågan på tjänster varit god och anslutningsgraden uppgick den 31 december 2022 till 78 procent. Under verksamhetsåret har ett anslutet fiberbestånd på cirka 1 200

Vy över E:4-an norrut. Första etappen av Södra Portens detaljplanarbete pågår, ytterligare start av två etapper är beslutade.

kunder avvecklats, eftersom kunden som är fastighetsägare valde en annan leverantör. Sammantaget var 19 360 hushåll och företag anslutna till bolagets fibernät vid årets slut.

Södertörns Fjärrvärme AB redovisar ett resultat efter finansiella poster på 135,4 miljoner kronor. Nettoomsättningen uppgick till 752 miljoner kronor vilket ligger på samma nivå som 2021. Energibranschen är samhällskritisk och kriget i Ukraina har fört med sig ökad risk för fler cyberhot och attacker. Energikrisen har även ökat intresset för fjärrvärme. Under de senaste åren har bolaget tagit ett strategiskt beslut att bli en bredare energipartner genom att erbjuda energitjänsterna OVK-besiktning (obligatorisk ventilationskontroll), solpaneler och laddboxar. Ett stort infrastrukturprojekt är Tvärförbindelse Södertörn, med byggstart 2023. I samband med detta kommer 6 km fjärrvärmeledning att behöva flyttas.

Söderenergi AB redovisar ett resultat efter finansiella poster på minus 237,5 miljoner kronor. Nettoomsättningen uppgick till 1 462 miljoner kronor, vilket är en ökning med 21 miljoner kronor. Omvärldsläget har generellt kraftigt påverkat logistikkedjor negativt och inneburit påverkan på tillgång och utbud på material, insatsvaror och bränsle. Under första halvåret 2022 stärktes Söderenergis ekonomiska ställning något. Ett länge planerat projekt för översyn och underhåll av turbin och generator samt ett rotorbyte i turbin, blev försenat och resulterade i ett längre avbrott. Utebliven elproduktion i kombination med höga elpriser under perioden har påverkat lönsamheten kraftigt. Den svaga underliggande resultatnivån för 2022 i kombination med bortfallet av elproduktion och återköp av finansiella elkontrakt (under september, oktober och december) medförde ett negativt finansiellt resultat. Rörelseresultatet för verksamhetsåret uppgick till minus 237 miljoner kronor före skatt (minus 155 miljoner kronor efter skatt), vilket är 270 miljoner kronor sämre än föregående år och 238 miljoner kronor sämre än budget. Borgensramen

mot bolagets tre ägarkommuner Södertälje, Botkyrka och Huddinge var därför fullt utnyttjad per 31 december.

Södra Porten AB redovisar ett resultat efter finansiella poster på nära 0,2 miljoner kronor. Nettoomsättningen uppgick till 1,3 miljoner kronor. Under året har en förstudie för området Södra Porten färdigställts i samarbete med kommunen. Detaljplanearbetet för den första etappen pågår och samrådsförhandlingar kommer att börja under våren 2023. Kommunen har också tagit beslut om att starta detaljplanearbete för ytterligare två etapper. Dessa ärenden är av stor vikt för bolagets framtida utveckling. Målet är att den första detaljplanen ska vinna laga kraft under 2023. Detta är en förutsättning för att bolaget ska kunna inleda försäljning av mark.

SRV Återvinning AB redovisar ett resultat efter finansiella poster på 21,8 miljoner kronor. Bolagets nettoomsättning uppgick till 560 miljoner kronor, vilket är en ökning med 2,6 procent jämfört med 2021. Under 2022 låg fokus på att lyckas med införande av nya verksamhetssystem, ett nytt ekonomi- och fakturahanteringssystem samt ett nytt inpasseringssystem. Förberedelserna inför bytena har pågått i närmare två år och krävt stora interna och externa resurser. Återvinningscentralen i Flemingsberg stängdes vid årsskiftet på grund av utbyggnaden av Tvärförbindelse Södertörn. Under året har cirka 220 000 ton avfall behandlats vid Sofielunds återvinningsanläggning, inklusive anläggningen för farligt avfall. 220 000 ton behandlat avfall är en lägre volym än tidigare år. Det har också skett en kraftig minskning av avfallsmängderna till återvinningscentralerna jämfört med 2021. Givet det ekonomiska läget i slutet av 2022 förväntas att avfallsmängderna kommer att minska ytterligare under 2023. Under 2023 kommer fokus ligga på att säkerställa full funktionalitet i de nya systemen, samtidigt som förberedelser pågår inför övertagandet av insamling av förpackningar och återvinningsstationer från och med 1 januari 2024.

ETT HÅLLBART BOTKYRKA

Så utvecklar vi ett Botkyrka
för kommande generationer

Botkyrka ska vara
en trygg plats som ger
goda förutsättningar
att utvecklas och leva
hållbart.

FOTO: TOBIAS FISCHER

**Ett hållbart Botkyrka
– kommunens
framförelse**

Sid 86

**Botkyrkaborna har
egenmakt genom arbete**

Sid 87

Botkyrka – Vår plats

Sid 89

**Utbildning är
grunden i Botkyrka**

Sid 90

**Klimat- och miljösmart
Botkyrka**

Sid 91

**Botkyrkaborna
är friska och mår bra**

Sid 92

**Tillsammans för
sammanhållning och
demokrati i Botkyrka**

Sid 93

Botkyrka kommuns vision är att vara en inspirerande plats full av möjligheter.

FOTO: CRISP

Ett hållbart Botkyrka – kommunens framtidsriktning

Botkyrka kommuns vision är att vara en inspirerande plats full av möjligheter. Genom kontraster, kreativitet och nyfikenhet skapar kommunen de bästa förutsättningarna för en hållbar framtid. Den långsiktigt strategiska inriktningen för att förverkliga visionen finns i *Ett hållbart Botkyrka* – ett tvärpolitiskt framtaget dokument som pekar på sex utmaningar ur ett generationsperspektiv som är särskilt angelägna för Botkyrka:

- Botkyrkaborna har egenmakt genom arbete.
- Botkyrka – vår plats.
- Utbildning är grunden i Botkyrka.
- Klimat- och miljösmart Botkyrka.
- Botkyrkaborna är friska och mår bra.
- Tillsammans för sammanhållning och demokrati i Botkyrka.

Arbetet för att skapa förbättringar inom de sex områden som utgör *Ett hållbart Botkyrka* tar sikte på en hållbar utveckling fram till 2050. Det är en utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina. De globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 är ett verktyg för att förverkliga inriktningen i *Ett hållbart Botkyrka*, där en hållbar utveckling förutsätter en helhetssyn som balanserar ekonomiska, ekologiska och

sociala värden. Målen i Agenda 2030 är odelbara och ger en helhet, men arbetet för att nå målen behöver utgå från prioriteringar. Inom varje utvecklingsområde synliggörs de globala hållbarhetsmål som är av särskild betydelse för utmaningen.

Varje år följs respektive utmaning i *Ett hållbart Botkyrka* upp genom två indikatorer, med undantag för uppföljningen av utmaningen Botkyrkaborna har egenmakt genom arbete som består av tre indikatorer. Den årliga uppföljningen visar i vilken riktning utvecklingen går och ger både en nulägesbild och en bedömning av hur området utvecklas över tid. Indikatorerna visar om utvecklingen går åt rätt eller fel håll i relation till kommunens stadsdelar, länet och riket.

De bedömningar som görs kan ge tre utfall: röd, gul eller grön.

- Röd innebär att utvecklingen är på väg åt fel håll, både generellt och när det gäller ökande skillnader mellan kommuner, stadsdelar eller kön.
- Gul innebär att det finns något som är oroande i utvecklingen.
- Grön är en signal på att utvecklingen är på väg i rätt riktning.

”Men redan nu är det tydligt att flera av kommunens hållbarhetsutmaningar har hamnat i ett skarpare läge där resultaten försämrats utifrån ett kortsiktigt perspektiv.”

Varje utmaning i *Ett hållbart Botkyrka* innehåller en summerande helhetsbedömning som grundar sig i hur Botkyrka har utvecklats över tid, sett till hela utmaningen. I bedömningarna tas hänsyn till aspekter utöver de indikatorer som utgör grunden för uppföljningen.

Exempelvis är utvecklingen i relation till kommundelarna och länet samt skillnader mellan könen, viktig för helhetsbedömningen och signalerar om en viss utmaning behöver prioriteras ytterligare för att utvecklas i mer positiv riktning.

Den långsiktiga utvecklingen går åt rätt håll, men vi står inför en utmanande tid. Sett över tid har utvecklingen i Botkyrka gjort förflyttningar i rätt riktning på samhälls nivå. Generellt sker en positiv utveckling inom sysselsättning, inkomst, utbildning, hälsa och klimatomställning. Trots detta kvarstår i nästan alla utmaningsområden stora skillnader mellan Botkyrka och kommunerna i länet. Det återstår även stora skillnader inom kommunens bostadsområden och mellan grupper av Botkyrkabor.

För att kunna stärka en hållbar omställning och nå ambitionerna i *Ett hållbart Botkyrka* behöver därför skillnaderna inom kommunen och mellan Botkyrka och länet minska. Det förutsätter prioriteringar och ett kommungemensamt arbete för att både möta effekter och hantera orsakerna till de utmaningar som finns.

Årets uppföljning präglas fortfarande av coronapandemin och dess effekter på Botkyrkabornas livsvillkor och hälsa. Inom ett antal utmaningar visar årets uppföljning på en negativ utveckling som delvis förklaras av pandemin. Flera indikationer som följs upp i *Ett hållbart Botkyrka* släpar efter och först nu ser vi pandemins faktiska effekter i Botkyrka.

Den negativa utveckling som går att utläsa av årets uppföljning följer också en nationell utveckling och bör delvis även ses i ljuset av händelser som under 2022 kom att påverka både Botkyrka och Sverige.

Under året har den svenska ekonomin försämrats, inflationen ökat, ett krig har brutit ut i vår närmiljö och våldsbrotten med koppling till gängmiljöer ökat i Stockholmsområdet.

Sammantaget kommer dessa faktorer påverka Botkyrkabornas levnadsvillkor under de kommande åren. Men redan nu är det tydligt att flera av kommunens hållbarhetsutmaningar har hamnat i ett skarpare läge där resultaten försämrats utifrån ett kortsiktigt perspektiv. Det behövs därför parallella satsningar som både möter behov här och nu och tar sikte på framtidens utmaningar, för att vi ska kunna säkra en positiv utveckling över tid.

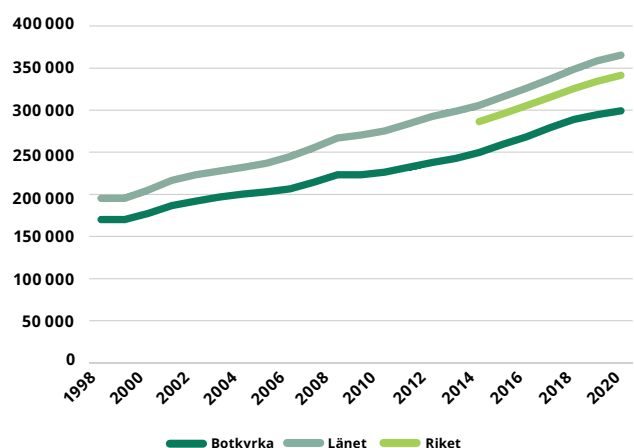
Hållbarhetsutmaning 1 Botkyrkaborna har egenmakt genom arbete

Fler Botkyrkabor med god ekonomi och ett arbete att gå till påverkar möjligheten till egenmakt, stärker familjers förutsättningar att leva ett självständigt liv och ökar individers handlingsutrymme. Att möjliggöra för fler att komma i arbete och få fler att arbeta mer påverkar också samhällsekonomin positivt. Arbete och sysselsättning är viktiga delar för att människor ska må bra och känna sig delaktiga. En god ekonomi möjliggör även bra boende, goda levnadsvanor och sociala nätverk.

Ur ett långsiktigt hållbarhetsperspektiv ser vi historiskt stabila förändringar av Botkyrkabornas vägar till arbete och möjligheten att försörja sig men i relation till länet finns det fortsatt stora skillnader, särskilt för kvinnor. Utöver det kommer ett osäkert ekonomiskt läge och ökad ojämlikhet påverka Botkyrkabornas möjlighet till egenmakt genom arbete. Det finns risk för trendbrott och en negativ utveckling inom de kommande åren. ●

Indikatorer	Skillnad till länet	Utveckling inom kommun
1. Genomsnittlig förvärvsinkomst för personer mellan 20–64 år.	Lägre, ökande	●
2. Förvärvsfrekvens för Botkyrkabor i åldern 20–64 år	Lägre, ökande	●
3. Ginikoefficient – förvärvsinkomst	Lägre, ökande	●

Indikator 1. Genomsnittlig förvärvsinkomst för personer 20–64 år, i kronor

Botkyrkabornas förvärvsinkomst har ökat stadigt samtliga år sedan 1999. Trots en positiv utveckling ökar inkomstskillnaderna mellan Botkyrka och övriga länet och riket.

Det finns också stora inkomstskillnader mellan kvinnor och män. Efter att ha ökat under åren 2017–2019 har inkomstskillnaderna mellan könen minskat något under 2020 och är tillbaka på 2016 års nivå. Utvecklingen följer trenden i länet.

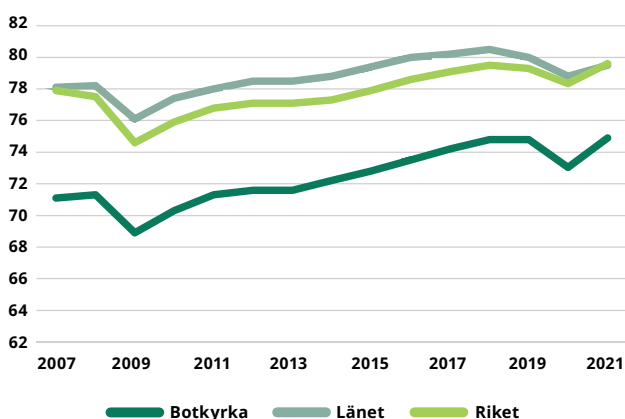
Under pandemiåren 2020 och 2021 ökade arbetslösheten i Botkyrka, under 2022 har den minskat men arbetslösheten är inte tillbaka på samma nivå som före pandemin och är fortfarande relativt hög i jämförelse med både länet och riket. En utveckling att hålla koll på är att skillnaderna i arbetslöshet mellan kvinnor och män har ökat något under 2022 jämfört med tidigare år, vilket kan tyda på att färre kvinnor än män har hittat tillbaka till arbetsmarknaden efter pandemin.

Pandemin har påverkat många företags förutsättningar att bedriva och utveckla sina verksamheter. Men trots de utmaningar som coronarestriktionerna har inneburit har det gått bra för företagen i Botkyrka kommun. Sett till kriterier som nyanställningar, omsättning och vinst har det lokala näringslivet haft en positiv utveckling. Åren 2018, 2019 och 2020 blev Botkyrka utsett till Årets tillväxtkommun utifrån dessa kriterier, och 2022 hamnade kommunen på andra plats.

En utveckling som ännu inte syns i statistiken är den negativa konjunkturutveckling och inflation som utvecklats under 2022. Inflationen har ökat markant under året till en nivå på 10,2 procent i december 2022 och innebär att Botkyrkabornas reallöner minskar, vilket riskerar att öka den ekonomiska utsattheten.

Det hack i kurvan som finanskrisen 2008 skapade kan vara en indikator på att den lågkonjunktur som väntas under 2023 kan slå hårt mot Botkyrkabornas möjlighet till sysselsättning och egenförsörjning.

Indikator 2. Förvärvsfrekvens för Botkyrkabor i åldersgruppen 20–64 år (%)

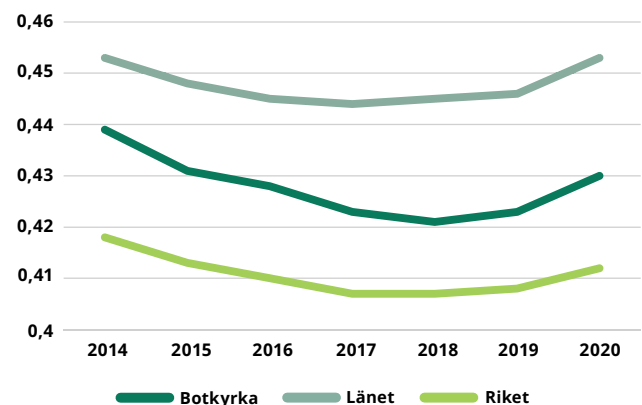

Sedan 1997 följer Botkyrka länets utveckling vad gäller andelen personer som har arbete (förvärvsfrekvensen) i åldersgruppen 20–64 år, men Botkyrkas nivå är betydligt lägre. Skillnaden mellan Botkyrka, länet och riket är i stort sett oförändrad under perioden. Det är en lägre andel kvinnor än män som har arbete och här är skillnaden till länet ännu större.

Sedan finanskrisen 2008 har förvärvsfrekvensen i Botkyrka successivt ökat för båda könen och i samtliga kommundelar. Skillnaderna mellan kommundelarna har dessutom minskat sedan 2002, främst tack vare att andelen personer i arbete har ökat i kommundelar med lägre förvärvsfrekvens.

Effekterna av pandemin syns i den dipp som skedde 2020 och kan förklaras av att många Botkyrkabor arbetar inom de riskbranscher som blev särskilt drabbade av coronarestriktionerna. Dock tyder det senaste årets uppgång på att den positiva trend som pågått de senaste tio åren kan återupptas.

Indikator 3. Ginikoefficient – förvärvsinkomst

Ginikoefficienten för förvärvsinkomst beskriver förhållandet mellan de som tjänar mycket och de som tjänar lite. Måttet är skapat för att ge en indikation på hur den ekonomiska jämlikheten ser ut inom ett visst geografiskt område – ju lägre värdet är, desto större är den ekonomiska jämlikheten i området.

Kommunen hade en positiv utveckling av måttet fram till 2018, även om det handlade om relativt små förändringar, och i jämförelse med länet har Botkyrka både mindre skillnader och bättre utveckling.

Pandemin har dock haft negativa effekter på utvecklingen, vilket börjar synas i statistiken. De ekonomiska effekterna av pandemin slog hårdast mot de grupper som har svag förankring på arbetsmarknaden vilket har lett till att den ekonomiska ojämlikheten har ökat.

Det är en oroväckande utveckling som ses i hela riket. Nationellt ökade inkomstskillnaderna kraftigt 2021 till den högsta nivån sedan mätningarna startade 1975.

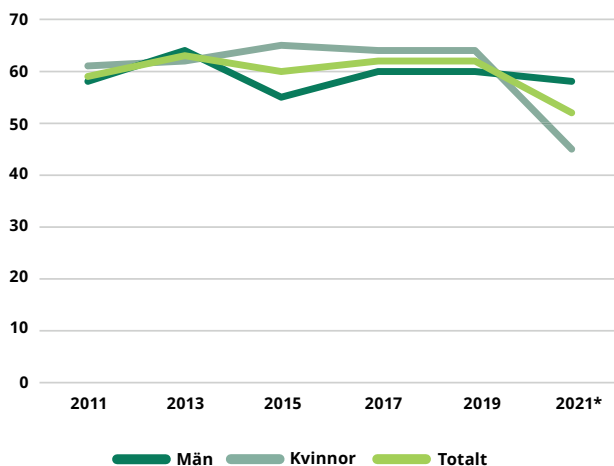
Hållbarhetsutmaning 2 Botkyrka – vår plats

Botkyrkaborna är både en del av sitt lokalsamhälle och av Stockholms län. Arbete, fritid och familj skapar rörelse inom och mellan kommunens gränser och gör Botkyrka till en plats med god och trygg förankring hos Botkyrkaborna. Botkyrka ska vara en trivsamt och trygg miljö som ger goda förutsättningar att leva och utvecklas i – det är en plats som erbjuder mer än bostad.

Ur ett långsiktigt hållbarhetsperspektiv har trenden ännu inte vänt när det gäller Botkyrkabornas hemkänsla. Stora skillnader finns kvar mellan kommunens stadsdelar, bland annat när det gäller trivsel, trygghet och trångboddhet. ●

Indikatorer	Skillnad till länet	Utveckling inom kommun
4. Nöjda med kulturutbud	Lägre, minskande	●
5. Trångboddhet i flerbostadshus	Högre, minskande	●

Indikator 4. Kulturindex

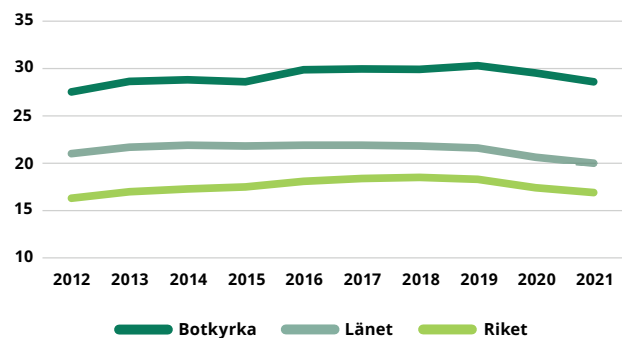

Kulturindex är en del av Statistiska centralbyråns medborgarundersökning, vilken kommunen genomför vartannat år. Frågorna handlade om hur invånarna uppfattar kulturutbudet i form av bibliotek, konst, teater och konserter. Sedan 2019 viktas indexet på ett nytt sätt, till exempel har frågor som rör bibliotek mindre inflytande över indexet än tidigare. Kommunens biblioteksverksamhet har generellt varit uppskattad av Botkyrkaborna och bidragit till att indexet enligt den förra viktningen hållits på en relativt hög nivå. Nedgången från 2019 som ses i statistiken kan delvis förklaras av denna nya viktning där andra kulturformer

fått ökat inflytande. Ytterligare en förklaring är troligen att tillgången till kultur minskade under pandemin till följd av myndigheternas restriktioner.

Ett tydligt trendbrott är att kvinnor under de senaste åren blivit mindre nöjda, tidigare har kvinnor varit mer nöjda med kulturutbudet än män. Detta skulle också kunna förklaras av den nya viktningen, men vi borde också ställa oss frågan om den typ av kultur som kvinnor konsumerar blivit påverkade av coronarestriktionerna i större utsträckning. Tidigare har det inte gått att jämföra gentemot länet och riket, men från 2021 finns likvärdiga data tillgängliga. Vi ser att Botkyrkaborna inte är rikligt lika nöjda med kulturutbudet jämfört med länet eller riket.

Indikator 5. Trångboddhet i flerbostadshus (%)

Trångboddhet enligt norm 2 innebär att det bor fler än två personer per sovrum, och diagrammet ovan visar andelen trångbodda enligt norm 2 i Botkyrka jämfört med riket och medelvärdet för samtliga kommuner i länet.

Det finns olika sätt att beräkna trångboddhet, men oavsett vilket mått som används sticker Botkyrka ut när det gäller andelen trångbodda hushåll. Trångboddhet är visserligen ett trubbigt mått, men tillsammans med andra faktorer visar det på en obalanserad bostadsmarknad där boendeytan per Botkyrkabo skiljer sig stort mellan de olika stadsdelarna. De som har minst möjligheter att etablera sig på bostadsmarknaden blir hänvisade till boendeformer som inte möter deras bostadsbehov.

Utvecklingen går åt rätt håll, men långsamt. I Botkyrka bor nästan 30 procent av hushållen i flerbostadshus trångt, vilket nästan är en dubbelt så stor andel som i riket. I länet är 20 procent av hushållen i flerbostadshus trångbodda. Att trångboddhet är vanligare bland barnfamiljer innebär att effekterna av trångboddhet påverkar barn i stor utsträckning.

Trångboddhet kan ha flera negativa effekter på människors hälsa. Bland annat leder det sannolikt till ökad smittspridning, påverkar människors psykiska hälsa negativt och försämrar (trångbodda) barns skolgång. Att en stor grupp av Botkyrkaborna är trångbodda innebär att kommunen behöver se till att det byggs bostäder som är tillräckligt stora och som Botkyrkaborna har råd att bo i, samt säkerställa att det finns trygga allmänna platser som Botkyrkabor kan använda, när hemmet inte räcker till.

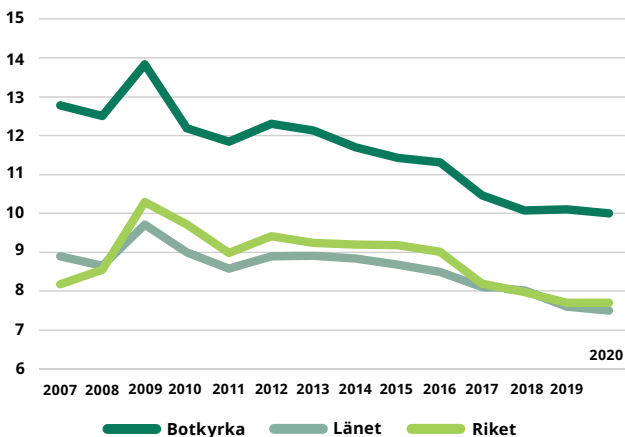
Hållbarhetsutmaning 3 Utbildning är grunden i Botkyrka

I skolan formas en stor del av Botkyrkabornas framtid och deras förutsättningar att skapa sina liv. Hur väl Botkyrkas skolor lyckas i sitt kunskapsuppdrag och i sitt kompensatoriska uppdrag påverkar barns och ungas utveckling och välmående samt lägger grunden för deras framtida arbetsmöjligheter, ekonomi och långsiktiga hälsa.

Ur ett långsiktigt hållbarhetsperspektiv går utvecklingen ännu inte åt rätt håll. Fler väljer bort Botkyrkas skolor och färre slutför grund- och gymnasieskola jämfört med länet. ●

Indikatorer	Skillnad till länet	Utveckling inom kommun
6. Unga som studerar eller arbetar	Lägre, minskande	●
7. Eftergymnasial utbildning	Lägre, Ökar, men skillnaden är stor	●

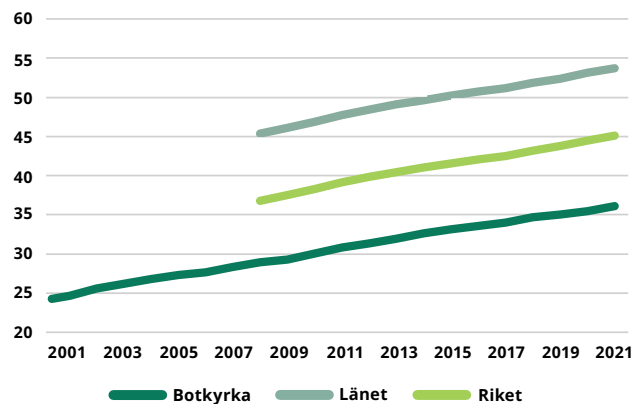
Indikator 6. Invånare 17–24 år som varken arbetar eller studerar (%)

För att följa ungas inträde i arbetslivet är andelen 17–24 år som varken arbetar eller studerar ett bra mått. En hög andel unga utan sysselsättning är en utmaning som kan ge negativt avtryck lokalt. Det är även en signal på att det kan behövas fler tidiga insatser för att säkra att fler har möjligheten att studera vidare. Utvecklingen har varit tydlig; sedan 2009 har andelen unga utan sysselsättning minskat från 14 till 10 procent. Sedan 2018 har dock utvecklingen planat ut och legat på samma nivå. Om utvecklingen i kommande mätningar inte vänder nedåt kan det vara en varningssignal som kommunen behöver uppmärksamma.

Skillnaderna mellan kvinnor och män är relativt små, men andelen kvinnor i åldern 17–24 år som saknar sysselsättning är något lägre än män.

Indikator 7 Eftergymnasial utbildning, Invånare 25–64 år med eftergymnasial utbildning (%)

Andelen personer med högre utbildning har ökat stadigt. Utvecklingen i Botkyrka följer utvecklingen i länet och riket men på en klart lägre nivå. Något förenklat kan sägas att högre utbildning är vanligare i mer urbana miljöer. Med det som bakgrund avviker Botkyrka från andra kommuner i storstadsregioner, där Botkyrkas nivå är mer i linje med hur det ser ut i kommuner utanför storstadsregionerna.

I länet har 53,7 procent en eftergymnasial utbildning, att jämföra med 36,1 procent i Botkyrka. Trenden går åt rätt håll, men avståndet till länet är stort. Även inom kommunen är skillnaderna stora, Tullinge utmärker sig och ligger i linje med länets nivå medan andelen i de norra stadsdelarna ligger nästan 25 procentenheter under länets nivå.

Om andelen unga som väljer att läsa vidare efter gymnasiet även fortsättningsvis är lägre och inflyttningen inte ändrar karaktär kommer det bli svårt att minska gapet mot länet vad gäller högre studier.

Alla barn i Botkyrka ska få den bästa möjliga skolgången – ett viktigt fokus för kommunen och framtiden.

FOTO: CRISP

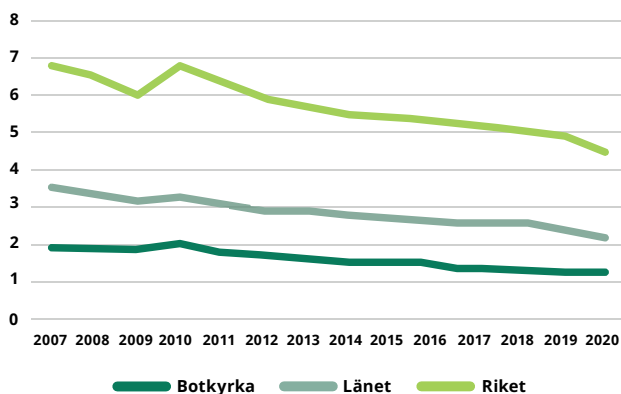
Hållbarhetsutmaning 4 Klimat- och miljösmart Botkyrka

Den stora mängden utsläpp av växthusgaser är ett av de största hoten mot hållbarhet i världen, Sverige och Botkyrka. Klimatförändringar skapade av oss människor orsakar extrema väderförhållanden, stigande vattennivåer och påfrestningar på livsuppehållande ekosystem. Dessa konsekvenser för planeten får direkta och påtagliga följdverkningar för samhället, folkhälsan och samhällsekonomin. Användningen av fossila bränslen i transporter behöver upphöra, och kommunen behöver stödja Botkyrkaborna i att förändra sitt beteende vad gäller resor och konsumtion.

Ur ett långsiktigt hållbarhetsperspektiv går utvecklingen åt rätt håll men den behöver stärkas för att nå målet. Insatser för att energieffektivisera blir viktiga, både för att minska beroendet av fossila energikällor och för att hantera ökade energikostnader.

Indikatorer	Skillnad till länet	Utveckling inom kommun
8. Utsläpp till luft av växthusgaser	Lägre, oförändrad	●
9. Areal våtmarker och dagvattenanläggningar	Mäts inte	●

Indikator 8. Utsläpp till luft av växthusgaser ton CO₂-ekv/inv

Klimatförändringarna påverkar samhället redan i dag. I Sverige innebär klimatförändringarna till exempel högre temperatur, ökad nederbörd, minskat snötäck och stigande havsnivå och vi behöver anpassa samhället till dessa förändringar. Genom klimatanpassningsåtgärder kan människors liv, hälsa och egendom, liksom miljön, skyddas mot klimatförändringarnas effekter.

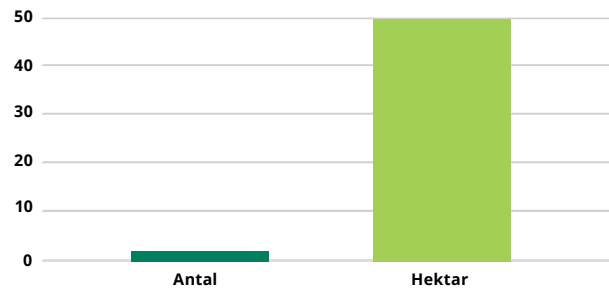
Utsläpp av växthusgaser är ett bra sätt att utvärdera Botkyrka som plats och Botkyrkaborna avtryck på planeten.

Minskningen som vi ser i Botkyrka beror bland annat på att koldioxidutsläppen per invånare minskar, trots att både transporter och antalet invånare ökar. Minskningen beror främst på att andelen biobränsle har ökat i fordonen och att insatser för att öka energieffektiviseringen i kommunen genomförts. Att Botkyrka ligger lägre än både länet och riket är positivt, men bör också ses som en effekt av Botkyrkabornas ekonomiska förutsättningar eftersom låga inkomster generellt genererar låga utsläpp av växthusgaser. Det är också viktigt att uppmärksamma att måttet visar på utsläpp i Botkyrka och inte utsläpp som kommer från Botkyrkabornas konsumtion vars utsläpp sker på andra platser.

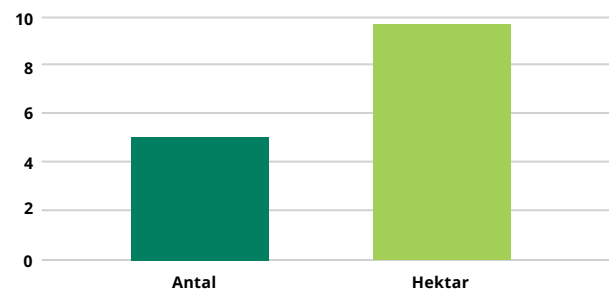
Majoriteten av pendlingsresorna till och från skola och jobb sker med andra färdmedel än bil och i samtliga reskategorier som undersöks i medborgarundersökningen har det skett en minskning av bilåkande mellan 2020 och 2022. Persontransporter är dock fortfarande den enskilt största utsläppskällan av växthusgaser i Botkyrka och därför är det fordonsutvecklingen, snarare än förändrade sätt att resa, som bidrar till minskade klimatutsläpp. I vilken utsträckning bilen används skiljer sig dock mycket åt mellan stadsdelarna.

Indikator 9. Areal våtmarker och dagvattenanläggningar

Våtmarker

Dagvattenanläggningar

Kommunen har två större anlagda våtmarker – Kyrksjön och Snäckstaviks våtmark i Grödinge. Den totala ytan för dessa är cirka 50 hektar. Syftet med våtmarkerna är att de ska bidra till en minskad transport av näringsämnen till Östersjön,

öka landskapets vattenhållande förmåga samt gynna den biologiska mångfalden.

Kommunen har fem större anlagda dagvattenanläggningar – Maden, Hamringe, Lottalund, Vårsta dagvattenpark och Fittja dagvattenpark, som invigdes under 2022. Den totala ytan är cirka 10 hektar. Syftet med anläggningarna är att minska transporten av näringsämnen och föroreningar till Tullingesjön, Albysjön och Malmsjön. Dagvattenanläggningarnas yta kommer att öka kommande år i samband med kommande exploateringsprojekt och klimatanpassningsarbetet.

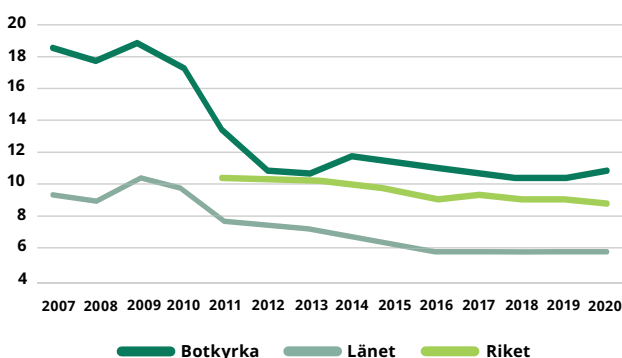
Hållbarhetsutmaning 5 Botkyrkaborna är friska och mår bra

Det finns ett tydligt samspel mellan goda livsvillkor och god hälsa. God hälsa påverkar bland annat individens möjlighet att klara skolan, komma i arbete, ha god ekonomi och utöva egenmakt. Hälsan påverkas av socioekonomiska faktorer som kan ge negativa hälsoeffekter för barn och vuxna som lever med svagare socioekonomiska förutsättningar. God hälsa och välmående hos befolkningen är centralt för en hållbar och positiv utveckling av samhället och samhällsekonomin.

Ur ett långsiktigt hållbarhetsperspektiv går utvecklingen sakta åt rätt håll, men det finns en risk att utvecklingen avtar. Vi ser tendenser på att den ekonomiska utsattheten ökar och att hälsoläget försämras. Skillnaderna är även fortsatt stora både mellan kommundelar och mellan socioekonomiskt svaga och starka grupper. ●

Indikatorer	Skillnad till länet	Utveckling inom kommun
10. Ekonomisk utsatthet bland flickor och pojkar 0–19 år	Högre, ökande	●
11. God självskattad hälsa bland kvinnor och män	Lägre, ökande	●

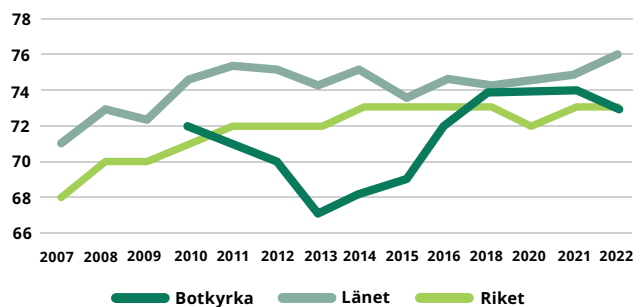
Indikator 10. Ekonomisk utsatthet bland flickor och pojkar 0–19 år

Med ekonomisk utsatthet avses hushåll med låg inkomst eller ekonomiskt bistånd. Den ekonomiska utsattheten bland flickor och pojkar 0–19 år är högre i Botkyrka än i länet och riket, trots att Botkyrka i stort sett haft en stark positiv minskning sedan 2007. Andelen flickor och pojkar 0–19 år som levde i ekonomisk utsatthet 2020 var 10,8 procent i Botkyrka. Motsvarande siffra var 8,8 procent för riket och 5,9 procent för länet.

Den senaste mätningen visar dock ett litet trendbrott eftersom den ekonomiska utsattheten i Botkyrka ökat under 2020, trenden återkommer varken i länet eller riket. Trendbrottet skulle kunna förklaras av den dipp i förvärvsfrekvens under 2019 och 2020 som går att utläsa i indikator 2. Detta kan förklara varför familjer med små ekonomiska marginaler som tappat hela eller delar av försörjningen under den perioden kom att kategoriseras som ekonomiskt utsatta hushåll. Förvärvsfrekvens ökade igen 2021 vilket kan betyda att den ekonomiska utsattheten återigen minskar, dock står svensk ekonomi inför en lågkonjunktur vilket kan öka den ekonomiska utsattheten i kommunen.

Indikator 11. God självskattad hälsa bland kvinnor och män (%)

Botkyrkabornas självskattade hälsa blir bättre över tid; det har skett en markant ökning från 2013 års nivåer. Utvecklingen har dock planat ut under de senaste tre åren och resultatet från 2022 visar på en liten dipp. Botkyrkabornas självskattade hälsa ligger på samma nivå som riket, medan skillnaden till länet har ökat under det gångna året.

Hur det egna hälsotillståndet upplevs har starka samband med platsen där man bor och skillnaderna i självskattad hälsa är stora mellan kommundelarna. Det finns även ett stort samband mellan självskattad hälsa och socioekonomiska faktorer så som utbildning, ekonomi samt demografiska aspekter som kön och ålder. Äldre personer och kvinnor rapporterar ofta sämre självskattad hälsa.

Psykisk ohälsa är en utmaning för folkhälsan i Botkyrka. Andelen personer som enligt självskattning har besvär som tyder på depression eller ångestsyndrom är högre än de som söker vård och får en diagnos i Botkyrka. Det gäller särskilt män i kommunen och kan tyda på att Botkyrkaborna har bristande tillgång till, kunskap om eller förtroende för vårdgivare inom kommunen.

Psykisk ohälsa är också en utmaning för Botkyrkas barn och unga. Bland flickor i årskurs 9 rapporterade hälften att

de ofta är ledsna och deppiga utan att veta varför. Det är en oroväckande utveckling och kommunen behöver bevaka Botkyrkabornas hälsotillstånd med särskilt fokus på unga flickors och pojkars välmående.

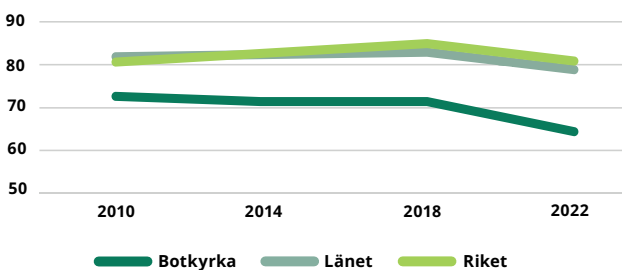
Hållbarhetsutmaning 6 Tillsammans för sammanhållning och demokrati i Botkyrka

För en trygg och hållbar utveckling i Botkyrka behöver människor ha förtroende för varandra. Det behöver finnas samarbete och samspel mellan invånare, föreningar, företag och kommunen. Medskapandet, inflytandet och delaktigheten i lokalsamhället bidrar till ökande tillit och ökad tilltro till samhället, demokratin och varandra.

En orolig omvärld påverkar Botkyrkabornas upplevelse av trygghet och tillit till varandra och samhället. Ett sjunkande valdeltagande, särskilt bland distrikt där valdeltagande tidigare ökat, är en oroväckande utveckling. Kommunens trygg- och tillitsskapande insatser är viktiga för att nå målet och öka sammanhållningen och demokratin i Botkyrka. ●

Indikatorer	Skillnad till länet	Utveckling inom kommun
12. Valdeltagande	Lägre, minskade	●
13. Botkyrkabor som känner tillit till andra	Lägre, minskade	●

Indikator 12. Valdeltagande i kommunalval (%)

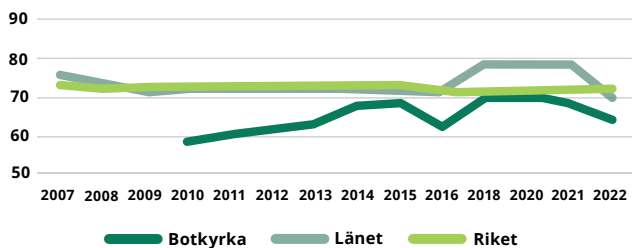

Andelen som röstar i kommunalvalet är lägre i Botkyrka än i både riket och länet, i kommunvalet 2022 sjönk valdeltagandet till 64,6 procent vilket är den lägsta nivån som uppmätts sedan mätningen inleddes 1994. För länet var motsvarande siffra 79,1 procent och för riket 80,5 procent. Den största skillnaden i Botkyrka jämfört med kommunvalet 2018 var att valdeltagandet i Alby sjönk med 19 procentenheter, vilket är en särskilt tråkig utveckling eftersom valdeltagandet i Alby ökade stort mellan valen 2014 och 2018.

Valdeltagandet i riksdagsvalet minskade i alla utom två av Sveriges kommuner, men i varierande grad. I Botkyrka röstade 71,3 procent i riksdagsvalet vilket motsvarar en minskning med sju procentenheter sedan 2018 och är att jämföra med riket där 84,2 procent röstade och länet där 83,1 procent röstade.

Det är stora skillnader bland kommundelarna i andelen som röstar i kommunalvalet. Den kommundel som hade högst röstdeltagande i valet 2022 var Tullinge, där 82 procent av de röstberättigade invånarna röstade. Den kommundel som hade lägst röstdeltagande var Fittja, där endast 46 procent av de röstberättigade invånarna röstade. Andelen kvinnor som röstar i kommunalvalet är något högre än andelen män.

Indikator 13. Botkyrkabor som känner tillit till andra (%)

Tillit och tilltro till samhället, demokratin och varandra är viktiga faktorer för ett hållbart och tryggt samhälle. Andelen Botkyrkabor som känner tillit till andra har under det senaste året sjunkit. 64 procent av Botkyrkabor känner tillit till andra, vilket är att jämföra med 72 procent för riket och 71 procent för länet.

I Botkyrka känner kvinnor i högre utsträckning tillit till andra jämfört med män. Tilliten till varandra kan också påverka tilliten till det offentliga, och bristande tillit kan vara en bidragande förklaring till att valdeltagandet i kommunvalet 2022 minskade.

Tilliten till varandra påverkar också upplevelsen av trygghet, vilket skiljer stort mellan stadsdelarna. I medborgarundersökningen 2022 svarade 48 procent i Hallunda-Norsborg att det är tryggt att leva och bo i sin stadsdel, vilket var den lägsta andelen i kommunen. I Tullinge var andelen som upplevde sig trygga 86 procent, vilket var den högsta andelen i kommunen. Den långsiktiga trenden är dock att andelen Botkyrkabor som upplever att det är tryggt att leva och bo i sitt bostadsområde ökar.

Det senaste årets utveckling bör ses i ljuset av händelser som påverkar upplevelsen av tillit och trygghet i såväl Botkyrka som Sverige i stort. Under 2022 ökade andelen våldsbrott och skjutningar i polisregion Stockholm, 126 skjutningar rapporterades under året, av dessa hade 28 dödlig utgång. Därtill inleddes ett invasionskrig i vår europeiska närmiljö och svensk ekonomi utvecklades mot en lågkonjunktur. Dessa är faktorer som delvis har direkta effekter för Botkyrkabor, men också indirekt kan påverka deras upplevelse av trygghet, tillit och framtidstro.

REVISIONSBERÄTTELSE

BOTKYRKA KOMMUN
Revisorerna

2023-04-12

Kommunfullmäktige i
Botkyrka kommun

Revisionsberättelse för år 2022

Vi har granskat styrelsens och nämndernas verksamhet. Genom utsedda lekmannarevisorer har även verksamheten i kommunens helägda bolag granskats.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit de resultat som redovisas i bilagan, Revisorernas redogörelse för 2022 och övriga till berättelsen bifogade bilagor.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Vi bedömer sammantaget att styrelsen och nämnderna i Botkyrka kommun bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vissa avvikelser och brister har dock iakttagits i årets granskningar vilket framgår av revisorernas redogörelse.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande och att årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad enligt god redovisningssed.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll sammantaget i allt väsentligt har varit tillräcklig även om vissa brister har uppmärksamats vilket framgår av revisorernas redogörelse för 2022.

Vi bedömer att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att resultatet delvis är förenligt med fullmäktiges övergripande verksamhetsmål.

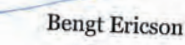

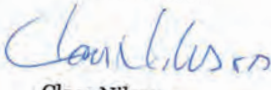
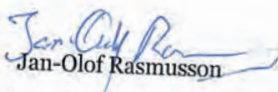

Ansvarsfrihet och årsredovisning

Vi tillstyrker:

att ansvarsfrihet beviljas kommunstyrelsen och övriga nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

att kommunens årsredovisning godkänns.

Tumba 2023-04-12

 Lennart Lindström	 Bengt Ericson	 Donald Eriksson
 Staffan Teste	 Claes Nilsson	 Jan-Olof Rasmusson
 Folke Olsson	 Agnes Malgorzata-Szuzbda	 Pär Sargren
 Karl-Rudolf Pettersson		

Bilagor

Till revisionsberättelsen bifogas:

Revisorernas redogörelse för 2022
De sakkunnigas rapporter i olika granskningsinsatser
Lekmannarevision

Botkyrka kommuns årsredovisning 2022

BOTKYRKA
KOMMUN

